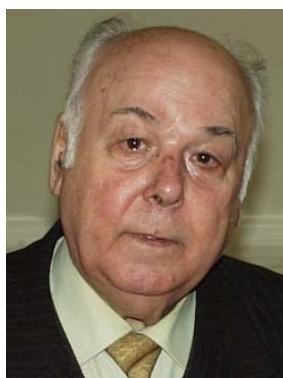

Cuvântul Dlui academician
Constantin Marinescu, adresat Bibliotecii la
deschiderea oficială a manifestărilor prilejuite de
Zilele Bibliotecii „V.A. Urechia”
desfășurate în perioada 10-16 noiembrie 2008

Cu prilejul aniversării a 118 ani de la înființarea Bibliotecii Județene „V.A. Urechia” Galați, vă transmit Dumneavoastră și colectivului pe care-l conduceți, în calitatea mea de Cetățean de Onoare al acestei urbe, cordiale felicitări, pentru ampla și inestimabila contribuție la revigorarea și afirmarea multivalentă a vieții spirituale gălățene, la promovarea valorii autentice a culturii naționale și universale.

Pentru mine, patrimoniul arhivistic al Bibliotecii „V.A. Urechia” a reprezentat o sursă de documentare fundamentală, în elaborarea tezei de Doctorat, precum și a peste 14 cărți de autor, devenite, azi, de referință, în literatura istorică și sociologică contemporană, trei dintre ele fiind publicate în colaborare cu personalități de mare prestigiu ale istoriei naționale, precum acad. Ștefan Pascu, patriarhul istoricilor români din perioada postbelică, prof. univ. dr. Vasile Netea și prof. univ. dr. Gh. Buzatu.

De asemenea, opera științifică și atitudinea patriotică, militantă a academicianului V.A. Urechia, fostul Președinte al LIGII PENTRU UNITATEA CULTURALĂ ȘI NAȚIONALĂ a TUTUROR ROMÂNILOR, contribuția sa incomensurabilă, jertfelnică, la susținerea CAUZEI NAȚIONALE, îndeosebi a Mișcării Memorandistice din Transilvania, au reprezentat și reprezintă repere permanente în activitatea pe care o derulez în conducerea actuală a Ligii Culturale Române, în calitate de Președinte al departamentului și vicepreședinte pe plan național.

Totuși, cred că ne aflăm foarte departe de ceea

ce ar trebui să facem pentru punerea în valoare a contribuției marelui cărturar patriot, la dezvoltarea Culturii Naționale, ca fondator al Academiei Române și al Ateneului Român, la organizarea și susținerea Mișcării Memorandistice din Transilvania, reușind să obțină solidaritatea a 147 de mari personalități europene, cu revendicările legitime de eliberare și Unitate Națională ale Românilor ardeleni, printre aceste personalități, numărându-se șefi de state, de guverne, lideri ai parlamentelor, academicieni, profesori universitari, poeți, scriitori, prelați, ziariști etc.

Fie ca această aniversare să constituie și o nouă etapă relevantă în cunoașterea vieții și operei savantului și militantului neobosit V.A. Urechia, pentru înfăptuirea Marii Uniri a Românilor, ideal pe care l-a pregătit prin truda sa, dar n-a avut fericirea să-l vadă împlinit.

SIT TIBI TERRA, VENERATE PATER,
V.A. URECHIA

9 noiembrie 2008, Iași

Academician Constantin Marinescu

Membru al Academiei de Stat de Științe din Republica Moldova,

Membru titular și fondator al Academiei Balcanice de Cultură, Știință și Dezvoltare Durabilă din Sofia,

Profesor emerit și Consultant Academic al Universității *Francofone Internaționale* din Bruxelles,

Membru titular al Academiei de Științele Naturii din Moscova,

Membru emerit al Academiei de Științe Medicale, România,

Membru de onoare al Academiei Oamenilor de Știință, România,

Fost: Rector fondator al Institutului Pedagogic; Director al Universității Populare Galați; Președinte al Comitetului de Cultură și Artă Galați; Președinte al Societății de Istorie Galați.

Editorial

Trăim o vreme a mutațiilor profunde, în care cultura - factor major în realizarea coeziunii sociale - este redefinită ca o resursă importantă pentru dezvoltarea societății românești, pentru redimensionarea spirituală în contextul mondial.

În sens larg, într-o societate nouă, condusă după regulile democrației, reforma în cultură este un proces al cărui fundament este libertatea de creație, inițiativa înnoitoare și comunicarea optimă.

Întrucât România, cu toate stagnările, vreme de decenii, a ars etape, realizând un salt la care doar visam în urmă cu 20 de ani, interesul nostru se îndreaptă spre posibilitățile de grăbire a procesului integrării și al dezvoltării culturale și tehnologice.

Se poate spune acum, că avem o strategie modernă, compatibilă cu modelele europene, reflectând principiile de bază ale Comunității Europene și asigurând condiții adecvate pentru satisfacerea aspirațiilor spirituale ale cetățenilor, atât la nivel local cât și național.

Primul pas important a fost depolitizarea. A dispărut comanda politică, cenzura, și s-a deschis calea spre competiție și valoare; următorul pas este legat de descentralizarea instituțiilor. Depolitizarea și descentralizarea culturii au produs, pe termen scurt, o criză profundă a instituțiilor și a creatorilor. În desprinderea de vechile șabloane paternaliste, reforma în direcția autonomizării și modernizării nu este numai o problemă tehnică, ci una de decizie spre noi direcții și de promovare a valorilor autentice.

Tradiție și Reformă

Uriașa dezlănțuire de energie, teribilul freamăt ce i-a cuprins pe români după decembrie '89 găsesc autentică reflectare în versurile lui Lucian Blaga: „O mare / și-un vifor nebun de lumină / făcutu-s-a-n clipă: / O sete era de păcate, de doruri, de-avânturi, de patimi, / o sete de lume și soare”.

Interesați de permanenta devenire, de cum vom apărea mâine, nu ne putem lipsi de cunoașterea a ceea ce a fost, pentru că **trecutul** a fost el însuși **viitor** și în el se află cheia **ALTUI VIITOR**.

În spiritul acestor idei, să așezăm în dreaptă lumină, munca și talentul trăitorilor de pe aceste meleaguri dunărene. Iată ce-și propune publicația noastră culturală – **Axis Libri**, care se dorește a fi o tribună deschisă, de la care să se rostească adevărurile celor ce respiră în interiorul cuvântului pentru a da măsură artistică faptelor.

Paginile revistei editate de Biblioteca Județeană „V.A. Urechia” vor fi spațiul generos de manifestare a creatorilor gălățeni, unde vor fi reflectate ideile și faptele meritorii din viața comunității, locul unde **tradiția susține nemijlocit modernitatea**.

Obiectivele și proiectele Programului tinerei noastre reviste vor avea în continuare ca priorități, în care să se afirme profesionalismul incontestabil și stilul academic: prețuirea ilustrului om de cultură, **VASILE ALEXANDRESCU URECHIA**; promovarea imaginii instituției noastre; cât și tezurizarea producțiilor artistice valoroase ale creatorilor gălățeni.

Și, pentru că acest al doilea număr va apărea la 1 Martie, doresc să adresez tuturor doamnelor și domnișoarelor din Galați, din România și de pretutindeni, un călduros **LA MULȚI ANI**, realizări tot mai importante, fericire și prosperitate!

Galați,
25 februarie 2009

Prof. **Zafir Ilie**, Director
Biblioteca Județeană ”V.A.Urechia”

Scrisoare deschisă către redacția revistei AXIS LIBRI

Domnule Zanfir,

Ziua de 10 noiembrie 2008 va rămâne în istoria Bibliotecii V.A.Urechia ca o zi memorabilă ce face cin-

ste gălățenilor dar și celor ce au inițiat nașterea unei reviste de cultură intitulată atât de sugestiv **AXIS LIBRI**.

Oaspeți reprezentativi au onorat acest eveniment și pe amfitrioni, parcă renăscuți sub cupola unui edificiu restaurat din toate punctele de vedere.

Premiile de excelență acordate, ilustrează multiplele colaborări culturale care fac parte dintr-o strategie cu efecte benefice Bibliotecii cât și cititorului gălățean.

Într-o societate atât de politizată, semnalul dat de directorul instituției - „**În bibliotecă nu se face politică**” - a sunat reconfortant. Cultura în general este singura politică în măsură să domine o instituție cum este un astfel de lăcaș. Pentru această opțiune, meritați toate felicitările noastre!

Revista are ținută academică. Redarea pe copertă a rădăcinilor este inspirată, sugerând rolul lui V.A.Urechia la fondarea colecțiilor speciale lăsate moștenire gălățenilor.

„Crezul cultural”, exprimat încă din prima pagină sub semnătura Dumneavoastră, dle Director Ilie Zanfir, este demn de numele celui care a dat ființă acestei colecții de carte rară, stampe, scrisori și obiecte cu valoare de patrimoniu național. Cu siguranță vom găsi în numerele viitoare impresionanta contribuție culturală a patronului spiritual al Bibliotecii. În aceeași măsură vom afla și despre recunoștința ce-

lor ce au simțit sprijinul moral și material pe care V.A. Urechia l-a acordat cu prisosință românilor din provinciile românești vremelnice ocupate. Un exemplu este acțiunea ardelenilor în 1900 care au semnat un document închinat lui V.A. Urechia cu prilejul împlinirii a 50 de ani de activitate, intitulat „Recunoștința ardelenilor”, având peste 600 de semnături. Acest gest este urmarea firească a susținerii „memorandiștilor” în procesul devenit istoric din 1894. Pe plan internațional, V.A. Urechia a fost perceput ca o „voce a latinității” manifestată prin acțiuni culturale la Roma, ce fac cinste neamului românesc.

„Cuvintele de întâmpinare” la apariția acestei reviste culturale demonstrează impactul avut în so-

cietate. Demn de remarcat este și îndemnul la continuitate exprimat de conducerea Bibliotecii Naționale a României - director general conf. univ. dr. Elena Tîrziman. Faptul că redacția revistei este compusă numai din bibliotecari, arată încrederea în forțele proprii, precum și nivelul intelectual al acestora, dublat de eforturi și aspirații

demne de toată lauda.

Cu bucurie am remarcat prețuirea manifestată față de cărturarul de excepție care a fost Paul Păltănea. Dumnezeu să-l odihnească!

La mulți ani, și viață lungă Axis Libris !

„Ad vitam aeternam”.

ing. **Radu Moțoc**,
cititor, colaborator și
prieten al Bibliotecii „V.A. Urechia”

Consiliul Județului Galați

Biblioteca „V.A. Urechia”

România, 800208, Galați, Str. Mihai Bravu, Nr. 16
 Telefon: 04-036-411037; Fax: 04-036-311060
 E-mail: bvau@bvau.ro; Web: http://www.bvau.ro

PROGRAMUL MANIFESTĂRILOR dedicate Zilelor Bibliotecii „V.A. Urechia” din Galați

În perioada 10 – 16 noiembrie 2008 s-au desfășurat în instituția publică de cultură, Biblioteca „V.A. Urechia” - o serie de activități dedicate celei de a 118-a aniversări, 11 noiembrie 1890 - 2008.

Menționăm că inaugurarea Bibliotecii a fost făcută în prezența lui Vasile Alexandrescu Urechia – patronul spiritual al instituției, cel ce a fost și principalul donator de cărți, periodice, hărți, tablouri etc.

La manifestările din acest an am fost onorați de prezența autorităților locale - dl președinte al Consiliului Județean Eugen Chebac, dl primar ing. Dumitru Nicolae - a unor conducători și oameni de cultură, scriitori, oaspeți de la Biblioteca Națională a României, reprezentanți ai OSIM de la București, colegi bibliotecari de la Brăila și Vrancea, a Directorului Revistei Biblioteca – Dl Emil Vasilescu, întreaga mass-media locală gălățeană.

În continuare, vă prezentăm Programul acestor manifestări și câteva aspecte din activitatea de colectare de cărți, desfășurate sub semnul generosului îndemn: „Dăruieți o carte pentru comunitate”, cât și tabelul nominal cu acei ce au donat numeroase documente pentru Biblioteca județeană „V.A. Urechia” din Galați, cărora le mulțumim, și-i asigurăm de întreaga noastră considerație.

Sărbătorile Galațiului

Biblioteca „V.A. Urechia“

în viața Galațiului

Zilele Bibliotecii „V.A. Urechia“

◆ 10 - 16 noiembrie 2008 ◆

Program

Luni, 10 noiembrie

Ora 11:00

Deschiderea manifestărilor și lansarea revistei Bibliotecii „V.A. Urechia” „*Axis Libri*“.

Ora 11:30

Donații și donatori: expoziție de carte

Ora 12:00

Galați - ambient citadin / univers cultural: expoziție de fotografie

Tinerii în vizită la bibliotecă: prezentarea secțiilor bibliotecii unor grupuri de elevi, studenți și profesori de la școli, licee și facultăți din Galați.

Dați cărților o viață nouă într-o casă nouă: campanie derulată pe toată durata manifestărilor sub sloganul: „Dăruiți Bibliotecii o carte pentru comunitate”

Loc de desfășurare: Biblioteca „V.A. Urechia“.

Miercuri, 12 noiembrie

Ora 9:30

Incursiune în viața și opera lui V.A. Urechia, fondatorul bibliotecii publice din Galați: colaj literar.

Loc de desfășurare: Biblioteca „V.A. Urechia”.

Ora 11:30

Morile de vânt ale lui Sancho Panza și De-a Scufița Roșie: lansări de carte.

Autor: Ecaterina Mihăescu Păun.

Loc de desfășurare: Șc. gen. nr. 42 „Sfinții Împărați” Galați.

Vineri, 14 noiembrie

Orele 9:00-14:00

Sesiune de comunicări profesionale: lucrări de specialitate susținute de salariații BVAU și ai Bibliotecii Naționale.

Ora 16:30

Despre artă, misticism și nebunie - Eseu filozofic

Lansare de carte. Autor: Mihail Gălățanu.

Loc de desfășurare: Biblioteca „V.A. Urechia”.

Duminică, 16 noiembrie

Ora 9:00

„1968-2008 Biblioteca „V.A. Urechia“ - 40 de ani de activitate în fostul sediu al Comisiei Europene a Dunării: expoziție documentară

(Sală Colectii speciale BVAU)

Marti, 11 noiembrie

Ora 10:00

Copiii, viitorii inventatori

Promovarea invențiilor și mărcilor. Prezentare.

Ora 11:00

Integrarea IMM-urilor în spațiul economic european. Evaluări financiare: lansare de carte.

Autor: drd. ec. *Cristina Rodica Grădea*.

Ora 12:00

Oficiul de Stat pentru Invenții și Mărci, un garant al proprietății industriale: prezentare.

Ora 13:00

Cartea, universul copiilor: montaj literar-artistic.

Ora 16:00

Biblioteca în sprijinul specialiștilor: colocviu.

Loc de desfășurare: Biblioteca „V.A. Urechia”.

Ora 10:00

Cartea și Biblioteca

Expoziție cu noile apariții editoriale.

Loc de desfășurare: Filiala „Costache Negri”.

Joi, 13 noiembrie

Ora 10:00

Să spunem NU drogurilor: colocviu.

Ora 11:00

O poveste neobișnuită: lansare de carte.

Autor: *Sorin Stoica*.

Ora 13:00

Amintiri din profesia de bibliotecar:

colocviu profesional.

Participă bibliotecari de la Biblioteca Națională și BVAU.

Ora 15:00

Serviciile publice ale bibliotecii - tradiție și modernitate: masă rotundă.

Prezentarea serviciilor oferite și a nivelului de dotare din BVAU.

Loc de desfășurare: Biblioteca „V.A. Urechia”.

Sâmbătă, 15 noiembrie

Ora 10:00

Vizită de informare și documentare la Complexul Muzeal de Științe ale Naturii.

Ora 12:00

Acordarea premiilor ANBPR ale Filialei Galați.

Acordarea diplomelor de excelență ale BVAU pentru colaboratori, donatori, parteneri.

Ora 10:00

V.A. Urechia, patronul spiritual al bibliotecii publice gălățene: omagiu.

Ora 11:00

Închiderea oficială a manifestărilor.

„Dar din dar se face rai!“

Modalitățile de completare a colecțiilor din Biblioteca „V.A. Urechia” sunt următoarele: cumpărare (achiziție), donații, depozit legal, schimb interbibliotecar, dotare prin programul Ministerului Culturii și dotare proprie. Donațiile ocupă al doilea loc în calitate de sursă de completare în Biblioteca publică gălățeană, având o medie de 20% pe an din totalul volumelor înregistrate. Documentele de bibliotecă provenite din donații sunt acele documente oferite cu titlu de gratuitate Bibliotecii de persoane fizice sau juridice.

În cadrul manifestărilor organizate pentru sărbătorirea Zilelor Bibliotecii „V.A. Urechia”, în perioada 10-16 noiembrie 2008 s-a desfășurat, sub titulatura generică *Biblioteca „V.A. Urechia” în viața Galațiului*, o acțiune de mare succes: campania pentru strângerea de donații. Derulată sub sloganul „Dăruieți Bibliotecii o carte pentru comunitate”, această campanie s-a desfășurat în perioada 10-30 noiembrie 2008, atât la sediul central al Bibliotecii, cât și la Filiala 1 de la Casa de Cultură a Sindicatelor.

Ideea organizării acestei acțiuni aparține Directorului instituției, Domnul Ilie Zanfir. În ultima perioadă de timp, Domnia sa a atras foarte multe donații și donatori din comunitatea locală. Sub îndrumarea conducerii bibliotecii s-a făcut un plan de acțiune la care au colaborat bibliotecari din mai multe secții și birouri: Marketing, Referințe, APIS, Completare-Achiziție, Sala de lectură, Secția Împrumut Adulți. Cum era și firesc, un rol important l-a avut conducerea instituției și în mod special directorul Bibliotecii în strângerea și organizarea informațiilor, precum și în transmiterea acestora mai departe. În acest context, colaborarea cu presa locală și mediatizarea acestei campanii pe parcursul mai multor zile au jucat un rol decisiv. Din timp, au fost stabilite în detaliu procedurile de lucru, au fost desemnate persoanele responsabile pentru susținerea diverselor activități din cadrul acestei acțiuni și s-au pregătit cu promptitudine și inspirație materialele de promovare care au dat caracterul de profesionalism al acestei campanii. Evenimentul emoționant al predării donațiilor a determinat luarea deciziei privind confecționarea de casete pentru depozitarea cărților, atât pentru sediul central, cât și pentru Filială. S-a stabilit și faptul ca acestea să

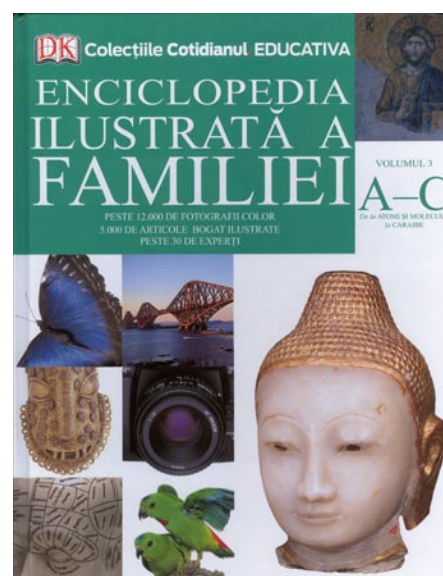
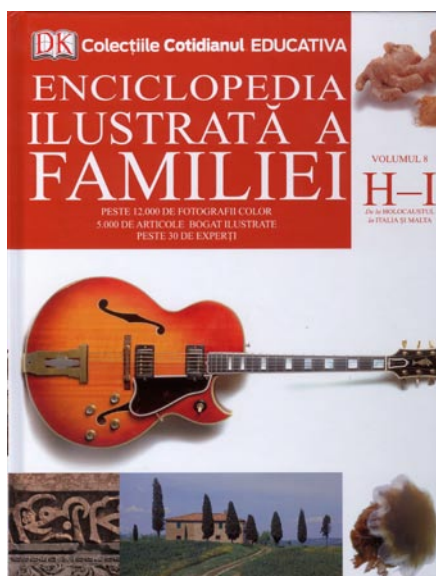
fie marcate vizibil recurgându-se la afișe care au fost amplasate în locuri vizibile și accesibile.

Nu au fost neglijate procedurile de evidențiere și înregistrare a donațiilor. Mizându-se pe un succes al acestei acțiuni, un grup de bibliotecari au fost desemnați să creeze, cu ajutorul instrumentelor electronice, borderouri cuprinzând documentele provenite din donații.

La finele acestei campanii putem afirma faptul că această reușită acțiune a reprezentat:

- atragerea de noi utilizatori către bibliotecă;
- o modalitate eficientă de completare și dezvoltare a colecțiilor cu un număr însemnat de documente, fără a se consuma resurse financiare;
- promovarea imaginii Bibliotecii, ca instituție, din punct de vedere istoric, prin expozițiile și expunerile care s-au derulat în timpul manifestărilor;
- o acțiune de intensă popularizare în mass-media locală atât înainte de începerea manifestărilor, cât și pe parcursul desfășurării acestora, informându-se potențialii donatori despre modul de derulare a campaniei de colectare;
- promovarea colecțiilor bibliotecii;
- o modalitate de atragere a veniturilor proprii;
- o modalitate de reutilizare a resurselor.

De asemenea, gestul nobil de a dona cel puțin o carte pentru bibliotecă conduce la susținerea spiritului de comunitate și de transfer de cunoștințe către generațiile viitoare.

Această campanie nu a fost gândită întâmplător, ci s-a avut în vedere faptul că, din punct de vedere organizațional, în această perioadă se fac eforturi deosebite pentru deschiderea a încă trei filiale plasate în cartierele Aeroport, Dunărea și Gara de Călători CFR. Pe lângă eforturile bugetare susținute de către Consiliul Județean, aceste donații vin să întregesc colecțiile de documente, în curs de constituire. Colecția unei biblioteci se constituie în timp îndelungat.

Astfel, multe din cărțile de valoare apărute în anii trecuți s-au epuizat foarte repede. Dacă biblioteca nu le achiziționează atunci când apar (din varii motive obiective) acestea se pot epuiza și e mult mai greu să fie identificate ulterior. În acest context, putem spune că una din modalitățile de completare a colecțiilor este donația.

Trebuie remarcat faptul că întreg procesul de colectare a avut un caracter deosebit, prin faptul că doritorii au fost orientați să aducă donațiile într-o perioadă de timp determinată. Mesajul transmis comunității locale de către conducerea Bibliotecii a fost concis și, în consecință, bine recepționat. Ne referim aici la faptul că această campanie s-a desfășurat sub egida „Zilelor Bibliotecii”, și cum tradiția spune că, la ziua cuiva, nu te poți duce fără un cadou, așa și cei ce ne-au vizitat au încercat să aducă daruri de valoare.

Analizând ulterior procesul desfășurat, am putut observa că paleta donatorilor a fost foarte diversă. Aceștia pot fi împărțiți în două categorii mari: persoane fizice și persoane juridice

(instituții/organizații). Pe lângă atragerea de utilizatori persoane fizice, Biblioteca „V.A. Urechia” a încercat constant să atragă și persoane juridice, dar până acum rezultatele au fost modeste. Maniera de organizare a campaniei de donație desfășurată la sfârșitul anului 2008 a condus la obținerea de rezultate deosebite în acest sens. Putem spune, fără teama de a greși, că de această dată s-a observat o apropiere a acestora către Biblioteca și un câștig sporit, materializat prin oferirea de documente importante, atât de necesare utilizatorilor care ne calcă zilnic pragul. Dintre cei ce au răspuns solicitării noastre, menționăm universitățile, bibliotecile, școlile, Primăria Municipiului Galați, editurile, tipografiile și redacția ziarului Cotidianul.

De altfel, Ziarul Cotidianul ne-a făcut o reală surpriză, prin oferirea de enciclopedii și de cărți din literatura universală, precum și monografii din domeniul artelor, documente care au însumat 16.930 volume. Se remarcă *Enciclopedia ilustrată a familiei*, în 16 volume, realizată într-o formă grafică deosebită, cu informații și imagini pentru toate categoriile de cititori, și *Civilizații*, în 7 volume, care poate reprezenta o lectură fundamentală pentru cultura generală

cu fascinante mărturii ale marilor civilizații din istoria Terrei.

Referindu-ne în continuare la persoanele fizice, am putea să facem o enumerare a acestora astfel: bibliotecari, funcționari publici, profesori, ingineri, scriitori, doctori, jurnaliști, elevi, pensionari, o mare parte dintre aceștia fiind utilizatori ai bibliotecii.

Nu putem să nu începem prin ai evidenția pe cei care au dat startul acestei campanii și anume bibliotecarii. Dintre aceștia, cele mai multe documente au fost oferite de către Directorul Bibliotecii. Toți angajații Bibliotecii au oferit ca donație, pe lângă

documente de bibliotecă, suma de minimum 50 de lei fiecare, ce s-a constituit apoi în fonduri provenite din donații și sponsorizări, pentru achiziția de carte. Tot la capitolul contribuții în bani îi putem aminti pe domnul prof. Zanfir Ilie, directorul Bibliotecii „V.A. Urechia” și domnul prof. univ. dr. ing. Viorel Mânzu (fiecare cu suma de 500 lei). Pe lângă bibliotecari, donatori de seamă în acele zile au fost: Președintele Consiliului Județean Eugen Chebac, Primarul municipiului Galați Dumitru Nicolae, scriitorii Constantin Frosin, Viorel Mânzu, Tudose Cosma, Vasile Savin, Paul Sân-Petru, Sterian Vicol, Vlad Vasiliu, Maximilian Popescu, Sergiu Tofan, Rodica Alexandru, Dumitru Panțuru, Rodica Se-

gal, Elisabeta Botez, Gheorghe Costin, Petre Alexe, Corneliu Popa, Floriana Popescu, Viorica Macovei, Cătălin Negoită și mulți alții.

Au apărut drept caracteristici structurale:

- cărți în funcție de disponibilități,
 - donații orientate pe domenii,
 - cărți cu autografe,
 - biblioteci specializate,
 - documente de colecții speciale,
 - cărți ale profesorilor gălățeni,
 - colecții de periodice din domeniul tehnicii ș.a.
- În tabelul următor prezentăm sintetic și statistic

donatorii după numărul de cărți donate.

Pentru eficiența analizei, donațiile au fost

împărțite în grupe reprezentând tranșe relevante astfel:

Nr. crt.	Număr volume donate	Număr donații	Pondere [%]
1	1	76	37
2	Între 2-10	80	39
3	Între 11-50	33	16
4	Între 51-100	5	2
5	Peste 100	9	4

Din graficul alăturat se observă că o mare parte a donatorilor au oferit Bibliotecii până la 10 volume. De asemenea, un număr destul de mare a fost și al celor ce au oferit peste o sută de volume din biblioteca proprie.

Analizând donațiile primite ca documente de bibliotecă, putem spune că s-au primit cărți și periodice (atât în limba română, cât și în limbi străine), documente audio-video, documente de colecții speciale, tablouri. Din punct de vedere al conținutului și al adresabilității au fost înregistrate cărți pentru copii, cărți de literatură română și universală, al-

etc. Numai în perioada campaniei de donație s-au primit peste 20000 de volume de la peste 200 de donatori, evaluate la aproximativ 300000 lei. Menționăm că aceste cărți vor fi repartizate atât în Biblioteca „V.A. Urechia” cât și bibliotecilor publice din județul Galați, Republica Moldova și Ucraina.

Această campanie a avut un mare ecou în comunitate. Acțiunile de donare au continuat și după perioada anunțată, primindu-se un număr mare de cărți și alte tipuri de documente atât în cursul lunii decembrie 2008, cât și în luna ianuarie din acest an.

În legătură cu această acțiune, sondajul de opinie al utilizatorilor organizat de Biblioteca „V.A. Urechia”, a relevat faptul că donatorii au fost încântați de acțiune, deși unii au recunoscut faptul că s-au despărțit cu greu de cărțile care i-au călăuzit ani mulți în viață. Totodată, ne-a bucurat faptul că unii au achiziționat, în mod special, carte nouă destinată acestei ocazii. Interesant este faptul că majoritatea sunt cititori ai Bibliotecii, care au observat ce cărți sunt cele mai solicitate. Alții, care nu mai veniseră de mult timp pe la bibliotecă, au rămas surprinși de forfota întâlnită în spațiile bibliotecii și s-au bucurat să vadă că, preponderent, în spațiile bibliotecii erau mulți utilizatori tineri.

Putem concluziona faptul că această campanie de donație s-a dovedit a fi un real succes. Mulțumim și pe această cale tuturor participanților. Mulțumim în special celor ce ne-au sprijinit și sperăm că vor fi alături de noi în continuare. Pentru detalii privind donatorii anexăm lista acestora la pagina 65, iar pentru contribuția fiecăruia vă invităm să accesați site-ul www.bvau.ro, la capitolul Prezentare - Donatori la Biblioteca „V.A. Urechia” Galați.

TMD

bume, ghiduri, manuale, culegeri, cărți de specialitate din diferite domenii de activitate, cărți de economie casnică, reviste de informatică, reviste ce tratează medicina naturistă, reviste pentru copii

**Florina
Diaconeasa**

Relațiile cu Publicul în Biblioteca "V.A. Urechia"

"Au fost timpuri când biblioteca se aseamăna mult cu un muzeu, unde bibliotecarul era un șoarece de bibliotecă, unde

vizitatorii contemplau cu curiozitate cărți vechi și manuscrise. A venit timpul când biblioteca este o școală și bibliotecarul un educator în cel mai înalt sens al cuvântului. Nici o sarcină nu are valoare mai considerabilă și nu merită o mai mare cinste, decât ceea ce face în serviciul comunității sale un bibliotecar competent și serios", afirma în 1876 Melvil Dewey, unul dintre principalii inițiatori și organizatori ai bibliotecii publice moderne, cunoscut bibliotecarilor români drept inventator al clasificării zecimale a publicațiilor.

Aceste aprecieri, la adresa importanței muncii depuse de către bibliotecari, sunt la fel de valabile și azi și pot reprezenta, în special în cazul bibliotecarilor ce relaționează direct cu utilizatorii Bibliotecii, motivația desfășurării unei activități eficiente, aceștia având o contribuție esențială în formarea imaginii instituției.

Legea Bibliotecilor nr. 334 din 31.05.2002 precizează că „biblioteca este instituția, compartimentul sau structura specializată al cărei scop principal este de a constitui, a organiza, a prelucra, a dezvolta și a conserva colecții de cărți, publicații, alte documente specifice și baze de date pentru a facilita utilizarea acestora în scop de informare, cercetare, educație sau recreere”. Utilizarea acestor instrumente de informare, enumerate mai sus, presupune pe lângă munca bibliotecarilor din compartimentele de prelucrare și existența acelor bibliotecari ce interacționează cu utilizatorii în scopul satisfacerii nevoilor acestora de informare sau de petrecere a timpului liber.

Biblioteca este locul unde se deschid toate șansele pentru a afla, a cerceta, a ști, fiind instituția ce se adresează publicului larg, celor care, situându-se sub semnul concurenței și al competiției valorilor, aspiră să devină mai înțelepți, aici îndeplinindu-se acel drept fundamental al omului, accesul la informație.

Prin serviciile oferite, Biblioteca Județeană „V.A. Urechia” reușește să-și îndeplinească rolul de difuzor

de informație, de popularizare a cărții în a cărei lume mirifică îi atrage pe utilizatori, satisfăcând atât plăcerea lecturii, cât și cerințele de documentare în diverse domenii ale cunoașterii.

Relațiile cu publicul reprezintă în Biblioteca Județeană „V.A. Urechia” un element esențial al activității Bibliotecii, fiind asigurate prin intermediul bibliotecarilor din cadrul unui compartiment specializat.

Serviciul Relații cu Publicul din cadrul Bibliotecii „V.A. Urechia” cuprinde următoarele secții și filiale: Secția Împrumut la Domiciliu pentru Adulți, Secția Împrumut la Domiciliu pentru Copii, Secția Săli de Lectură și Depozite Generale, Secția Multimedia, Punctul de Înscriere și Filiala nr. 1 „Costache Negri”.

Secția Împrumut la Domiciliu pentru Adulți dispune de un fond de peste 170.000 de publicații din toate domeniile cunoașterii. Secția are în componență cinci săli organizate în sistemul accesului liber la raft, oferind utilizatorilor posibilitatea de a împrumuta la domiciliu lucrări cu conținut enciclopedic, bibliografie școlară, culegeri de probleme și texte literare, dar și cărți pentru

lectura de plăcere, fondul de carte fiind îmbogățit în permanență cu noi apariții, în funcție și de cererile utilizatorilor.

Bibliotecarii secției se implică direct în satisfacerea cererilor de lectură ale utilizatorilor, ajutându-i pe aceștia, în mare parte elevi și studenți, să găsească documentele ce răspund temelor cercetate de aceștia, în cazul în care acestora nu le-a

Din viața Bibliotecii ”V.A. Urechia”

fost recomandată o bibliografie. Întregul fond de documente al secției este înregistrat în baza de date a Bibliotecii, catalogul electronic fiind foarte solicitat de către utilizatorii aflați în căutarea documentelor ce răspund necesităților de informare ale acestora.

Secția Împrumut la Domiciliu pentru Copii, reînființată în anul 2008, dispune de un fond de aproximativ 30.000 de publicații. Colecțiile sale sunt constituite din cărți atât din domeniul științei, cât și al literaturii române și universale. Pentru cei mai mici cititori ai Bibliotecii, secția pune la dispoziție povești și legende din literaturile lumii, precum și bibliografie școlară. Clasici români, dar și universali, scriitori contemporani din literatura universală, dar și din română, au operele aranjate alfabetic în rafturile secției. Absolut toate publicațiile se regăsesc în baza de date a bibliotecii, deci se regăsesc ușor cu ajutorul OPAC-ului.

Secția Săli de Lectură și Depozite Generale oferă spre studiu un fond de 385.000 de unități de bibliotecă, din toate domeniile cunoașterii, acestea fiind depozitate în conformitate cu normele biblioteconomice, în funcție de format, adică de dimensiunea la cotor a cărții. Colecțiile, aflate într-o clădire separată, destinată depozitului, sunt formate din: carte curentă (începând cu anul 1950), fondul tradițional (carte românească 1866-1949), carte străină (1801-1949) și peste 190 de periodice, ziare și reviste românești și străine. La loc de cinste se află documentele de bibliotecă ce fac obiectul *fondului vechi* și lucrările cu valoare bibliofilă. Secția dispune de 4 săli de lectură carte cu un total de 140 de locuri și o sală de lectură pentru publicații periodice cu 8 locuri.

Secția Multimedia dispune de o sală de lectură cu 14 posturi individuale. Fondul de documente s-a constituit treptat, de la discuri de ebonită și vinil, până la CD-uri și DVD-uri, totalizând aproximativ 11.000 documente, fiind reprezentate toate genurile de muzică: corală, clasică, jazz, pop, rock ș.a. Secția dispune și de o bogată colecție de filme artistice și documentare, ecranizări ale marilor opere literare, filme istorice. Dotarea tehnică a secției s-a diversificat de-a lungul timpului, în prezent posibilitățile de redare, atât cele audio cât și cele video, fiind la înalte standarde de performanță.

Punctul de înscriere întâmpină noii cititori ce pășesc pragul Bibliotecii, aici realizându-se înscrierea utilizatorilor în sistem automatizat, desfășurându-se și activități de verificare și actualizare a datelor personale ale utilizatorilor. Obținerea „permisului de intrare” se face pe baza actelor de identitate (buletin, carte de identitate - pentru cetățenii români - sau pașaport - pentru cetățenii străini) iar persoanele sub 18 ani pot fi înscrise doar de către unul din părinți/tutore pe baza actelor menționate mai sus sau pe baza certificatului de naștere pentru minorii sub 14 ani

la care se adaugă buletinul/carta de identitate a părintelui/tutorelui.

Filiala nr. 1 „Costache Negri” a Bibliotecii a fost organizată pentru a veni în sprijinul utilizatorilor din zona centrală a orașului, aceasta cumulând într-un spațiu comun gama de servicii de bibliotecă disponibilă în cadrul sediului. Biblioteca Județeană „V.A. Urechia” derulează în prezent demersurile necesare pentru deschiderea altor trei filiale, în scopul ușurării accesului la informație și lectură a locuitorilor din cele mai mari alte trei cartiere gălățene. Și în cazul filialelor a fost respectat principiul de diversificare tematică a fondului de documente, colecțiile având un caracter enciclopedic și fiind destinate atât împrumutului la domiciliu, cât și studiului în cadrul sălii de lectură, fiind satisfăcute astfel nevoile de lectură pentru diversele categorii de vârstă.

Filiala „Costache Negri” dispune de un fond de aproximativ 75.000 de volume la care se adaugă 1.600 de documente multimedia.

Pentru asigurarea întregii game de servicii disponibile și la sediul Bibliotecii și pentru asigurarea conectivității la baza de date comună, necesară desfășurării activităților de bibliotecă, Filiala „Costache Negri” este conectată la Internet, urmând ca și celelalte filiale ce se vor deschide să beneficieze de aceleași condiții tehnice. Spațiul destinat lecturii dispune de 12 locuri, iar sectorul Referințe-Internet de 6 locuri.

Pentru a oferi o imagine de ansamblu a întregii activități desfășurate în cadrul Serviciului Relații cu Publicul al Bibliotecii Județene „V.A. Urechia”, enumerăm în continuare principalele atribuții și servicii pe care bibliotecarii ce asigură relațiile cu publicul le realizează:

- înscrierea utilizatorilor și completarea fișei de înscriere cu datele personale ale acestora, pe baza prezentării actelor de identitate și informarea acestora asupra îndatoririlor ce le revin în folosirea documentelor de bibliotecă, în legătură cu termenul de împrumut, cu condițiile de păstrare și manipulare a documentelor împrumutate;

Din viața Bibliotecii "V.A. Urechia"

- familiarizarea utilizatorilor cu modul de folosire a cataloagelor în sistem informatizat și a celorlalte mijloace de informare;

- asigurarea evidenței utilizatorilor înscriși, a vizitelor și a circulației publicațiilor în relația bibliotecă-utilizator-bibliotecă;

- împrumutarea către utilizatori de până la patru documente din fondul uzual, pentru studiu și lectură la domiciliu, pe o perioadă de 28 de zile;

- împrumutarea către utilizatori, în vederea elaborării unor lucrări care necesită o consultare bibliografică mai amplă, de până la opt documente de bibliotecă, în baza unei cereri aprobate de către conducerea Bibliotecii;

- se preocupă de recuperarea publicațiilor împrumutate sau a contravalorii celor nerestituite ori degradate, pe baza normelor stabilite de conducerea bibliotecii, în conformitate cu legislația în vigoare;

- realizează situațiile statistice centralizate privind evidența cititorilor, a împrumutului documentelor și a utilizării serviciilor Bibliotecii;

- organizează acțiuni specifice de comunicare și valorificare a colecțiilor;

- propune conducerii Bibliotecii și Secției Dezvoltare, Evidență și Prelucrarea colecțiilor, achiziționarea de documente, ca urmare a propunerilor de achiziție, formulate de către utilizatori;

- propune conducerii Bibliotecii și Secției Dezvoltare, Evidență și Prelucrarea colecțiilor, eliminarea periodică, din colecțiile uzuale, a publicațiilor care nu au circulat în ultimii ani sau care prezintă un grad avansat de uzură fizică și morală, respectiv scoaterea din evidență a documentelor găsite lipsă la inventar sau nerestituite, cu respectarea legislației în vigoare;

- efectuează operațiuni de igienizare a cărții și a celorlalte documente avute în gestiune în cadrul secțiilor și filialelor, preocupându-se de conservarea preventivă a publicațiilor gestionate;

- încarcă și scade din fișa utilizatorului, zilnic, documentele ce sunt împrumutate;

- verifică lunar fișele cititorilor în vederea evidenței cititorilor restanțieri, scrie și expediază înștiințările pentru utilizatorii restanțieri;

- responsabilii de filiale preiau, cu forme legale, de la *Biroul Completare. Achiziții*, stocurile noi de cărți repartizate, pe care le prelucrează după normele biblioteconomice și le introduc în circuitul lecturii;

- orientează utilizatorii în lumea cărților și în folosirea sistemului de mijloace de informare;

- desfășoară activități de promovare a Bibliotecii, a fondurilor de publicații, a serviciilor de care beneficiază cititorii, în vederea atragerii de noi utilizatori;

- se îngrijește de întreținerea spațiilor aferente

secțiilor și filialei, de condițiile de păstrare, igienă și securitate a colecțiilor și a celorlalte bunuri de inventar;

- asigură, pe baza cererilor, împrumutul interbibliotecar, împrumutul peste noapte și, în cazuri deosebite, împrumutul peste zilele de repaus, pentru satisfacerea cât mai completă a cererilor utilizatorilor;

- întocmește borderourile cărților pierdute de cititori, a căror contravaloare o depune la casieria instituției, iar borderourile se predau la Secția Dezvoltare, Evidență și Prelucrarea colecțiilor pentru scoaterea lor din evidență;

- la cererea utilizatorilor se fac rezervări (rețineri) de documente, care se păstrează 5 zile de la data înștiințării. Sunt acceptate și rezervări prin telefon, e-mail sau messenger;

- la nivelul fiecărei secții, lunar, se omagiază personalități ale culturii românești și străine, prin realizarea de expoziții de carte sau de alte documente, fiind pus în evidență fondul de publicații al Bibliotecii Județene „V.A. Urechia”, cât și organizarea de lansări de carte etc.

Referindu-se la secretul eficienței relațiilor cu publicul în bibliotecă, **Patrick O'Brien**, fost

director al Bibliotecii Publice din Dallas, făcea această mărturisire: «**Cheia oricărei organizații sunt oamenii; oamenii sunt cei care oferă servicii cititorilor, ei sunt cei ce fac sau desfac organizația. Când ești într-un serviciu cu publicul, eficiența ta depinde de cum te descurci în relațiile de la om la om pe care le ai cu clienții.**

Adaptarea bibliotecarului la dinamica actuală a profesiei implică schimbarea accentului, atitudinii de pe statutul lui de educator și om de cultură, pe acela de slujitor al cititorului, de purtător de servicii către comunitate.

**Titina-Maricica
Dediu**

Porți de acces: achiziția și completarea

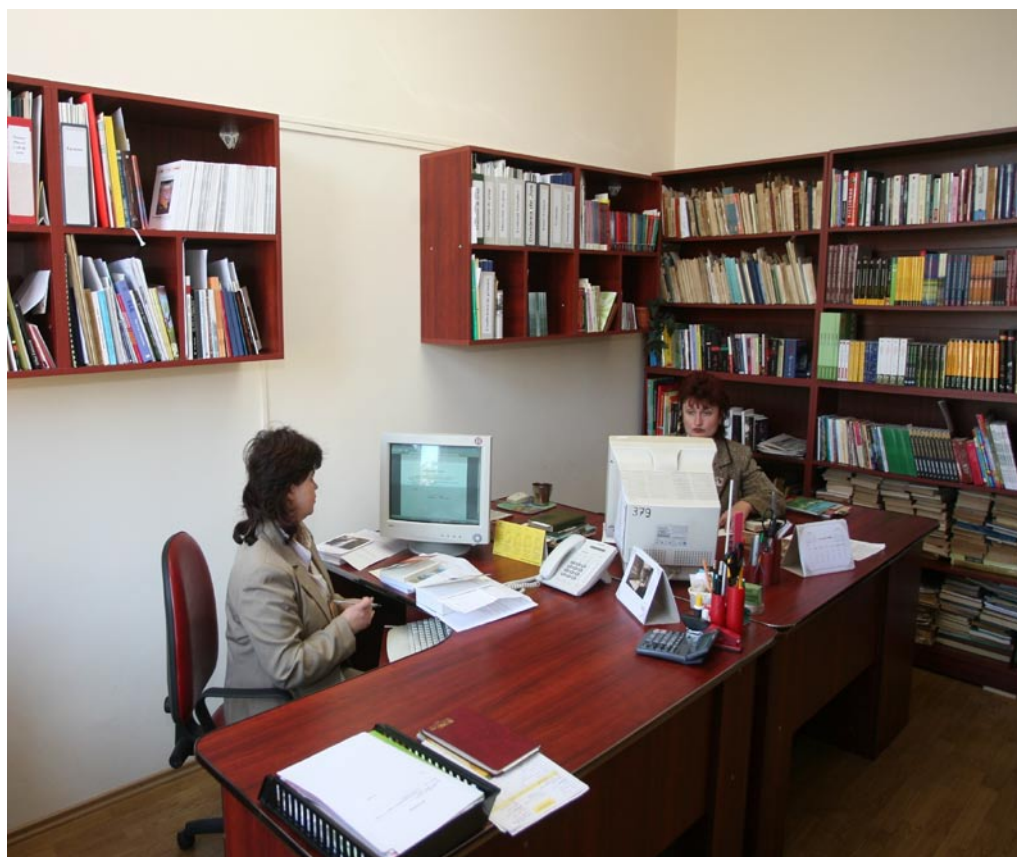
Biblioteca „V.A. Urechia” este o instituție a cărei maturitate se poate proba și prin organizarea fluxurilor informaționale. Circuitul documentelor și circuitul informațiilor despre documentele pe care biblioteca gălățeană le gestionează, au condus la structurarea și specializarea activităților.

În cadrul activității majore de prelucrare a documentelor, primul punct, perceput atât ca element principal de intrare, cât și ca element principal de închidere a procesului de feed-back, este reprezentat de activitatea desfășurată în cadrul Biroului Completare Achiziții.

Importanța activității desfășurate în cadrul Biroului Completare Achiziții este dată și de complexitatea relațiilor care se realizează aici, atât în spațiul propriului circuit de prelucrare a documentelor, cât și în spațiul relațiilor cu publicul, care, prin porțile sale specifice, permit utilizatorilor să-și afirme nevoile în ceea ce privește dezvoltarea complexului info-documentar (colecțiile bibliotecii și metadatele aferente).

În fapt, totul pleacă de la nevoia utilizatorilor de informare și documentare. Formularea cererilor privind satisfacerea acestor nevoi se realizează atât prin contact direct (în spațiul secțiilor de împrumut la domiciliu sau consultare), cât și indirect, prin mesaje scrise pe site-ul Bibliotecii, depuse pe formulare tipizate la pupitrele de referințe sau în ipostaza de concluzii ale unor sondaje de opinie. Până la primirea lor de către compartimentul specializat în

activitățile de achiziții și completare, solicitările parcurg un circuit difuz. Punerea în operă a nevoilor de informare și documentare se realizează în cadrul acestui compartiment specializat. Consistența circuitului de prelucrare a documentelor este dublată de funcțiile de analiză și fundamentare a cererilor de achiziție și de justificare a cheltuirii banilor publici pe considerente bine stabilite, având în vedere atât elementele de tip patrimonial (structura colecțiilor, caracterul istoric), cât și pe cele de tip interes imediat al comunității servite. Acestea li se adaugă complexitatea dictată de activitatea de colaborare cu instituții similare atât din județ cât și din țară, prin intermediul

serviciilor de tipul schimbului de publicații și/sau împrumutului interbibliotecar, care conduce la orientarea spre viitoare colaborări în procesul de achiziție (prin constituirea de consorții sau protocoale de colaborare), în scopul eficientizării întregului ansamblu de constituire a colecțiilor și de oferire a informațiilor cât mai eficient spre publicul utilizator.

Ponderea cea mai mare, în ansamblul

Din viața Bibliotecii "V.A.Urechia"

preocupărilor, o are activitatea de achiziții. Activitatea de completare a colecțiilor reprezintă însă esența unui sistem specializat de înaltă calitate într-o bibliotecă. Această activitate este complexă, dat fiind faptul că atenția este distribuită spre toate categoriile de documente (materiale tipărite, inclusiv periodice, materiale audio-video și combinate, materiale multimedia și resurse electronice). Pentru fiecare dintre aceste elemente ale activității sunt realizate legături cu personalul de specialitate din toate compartimentele bibliotecii, personal care poate furniza informații cu valoare adăugată, la cele de bază.

Într-un alt plan al relațiilor, personalul din cadrul Biroului *Completare. Achiziții* creează cadrul de realizare propriu-zis al activității specifice. Odată clarificată nevoia de a intra în posesia anumitor documente, se declanșează procedurile de investigare în vederea depistării surselor care pot furniza respectivele documente, urmate apoi de inițierea dialogului și demararea procedurilor legale de achiziție. Deși, aparent simplă, procedura este complicată prin existența unor activități de tip birocratic și comunicațional. Până la intrarea documentelor în bibliotecă, se procedează la realizarea unei gestiuni complexe a fenomenului (atât circuitul documentului de la furnizor către bibliotecă, cât și parcurgerea unor etape care vizează comunicarea cu personalul angajat al furnizorilor și respectarea reglementărilor în vigoare).

Odată intrat în bibliotecă, un document parcurge o serie de etape care sunt bine descrise în metodologiile de lucru moderne. De la verificarea integrității și finalizarea procedurilor de plată și până la menționarea principalelor *metadate* în baza operațională și în pregătirea predării către compartimentul imediat următor pe fluxul de prelucrare, timpul reprezintă factorul cheie.

Un moment important din perspectiva

prelucrării, în mod deosebit a distribuirii documentelor pe gestiuni, îl reprezintă participarea Comisiei de achiziție. Procesul de intrare a documentelor în bibliotecă se consfințește prin aprobarea de către directorul instituției pe fișa de precomandă.

Sintetic, activitatea se poate raporta la prelucrarea unui număr mediu multianual de 18.000 u.b. Din acest număr mediu multianual, aproximativ 5.000 sunt titluri. Din cele 5.000 înregistrate, 1.700 reprezintă titluri în completare. De aici se poate observa ponderea pe care o reprezintă completa-

rea colecțiilor, de aproximativ 25-30%, în ansamblul activității cu finalitate evidentă. Menționăm aceasta, pentru a atrage atenția asupra faptului că efortul depus pentru realizarea operațiunilor de completare este mai mare decât cel de realizare a achiziționării de titluri noi.

O componentă modernă în activitatea Biroului *Achiziție. Completare* o reprezintă realizarea de abonamente pentru accesul la baze de date în format electronic, disponibile la distanță. În ultimii doi ani, s-a achiziționat abonamentul la peste 200 de titluri de periodice din domeniul științelor umaniste, dreptului și științelor exacte, reunite sub titlul generic Oxford Journals.

Violeta Moraru

Publicațiile periodice – surse importante de informații pentru utilizatori

Obiectivul primordial al oricărei biblioteci este de a furniza utilizatorilor săi informațiile de care aceștia au

nevoie. În vederea atingerii acestui obiectiv bibliotecile achiziționează documente de toate tipurile: monografii, seriale, materiale multimedia etc.

Publicațiile periodice sau seriale reprezintă o importantă sursă de informare și documentare, ele conținând, în general, cele mai noi informații dintr-un domeniu. Mai nou, ele se regăsesc sub termenul biblioteconomic de RESURSE ÎN CONTINUARE.

Articolele din seriale sunt scurte și pot reprezenta prima sursă de informare despre un anumit subiect. Utilizatorii apreciază informația din periodice pentru noutatea și actualitatea ei, putând apoi să-și aprofundeze cunoștințele prin studierea subiectelor de interes în monografii.

Prin caracterul actual al informațiilor conținute, seriile sunt deosebit de utile în cadrul comunităților științifice. De asemenea, ele reprezintă un important instrument de comunicare globală a informațiilor.

Managementul colecțiilor de periodice trebuie să țină cont de necesitățile de informare ale potențialilor utilizatori. Astfel, o bibliotecă publică, cu caracter enciclopedic, trebuie să dețină seriale care să acopere toate zonele de interes ale utilizatorilor, pornind de la presa de interes general și până la reviste de specialitate, cu conținut informațional specific anumitor domenii.

Biblioteca publică trebuie să furnizeze documente tuturor categoriilor de utilizatori, începând cu cei mici, care încă nu au pășit pe treptele școlii și nu cunosc tainele cititului și până la cercetătorii care solicită informații pentru documentare personală sau în vederea realizării diverselor lucrări de specialitate.

De asemenea, utilizatorii trebuie să dispună, în bibliotecă, atât de publicații pentru loisir, cât și de publicații pentru

documentare culturală sau de specialitate.

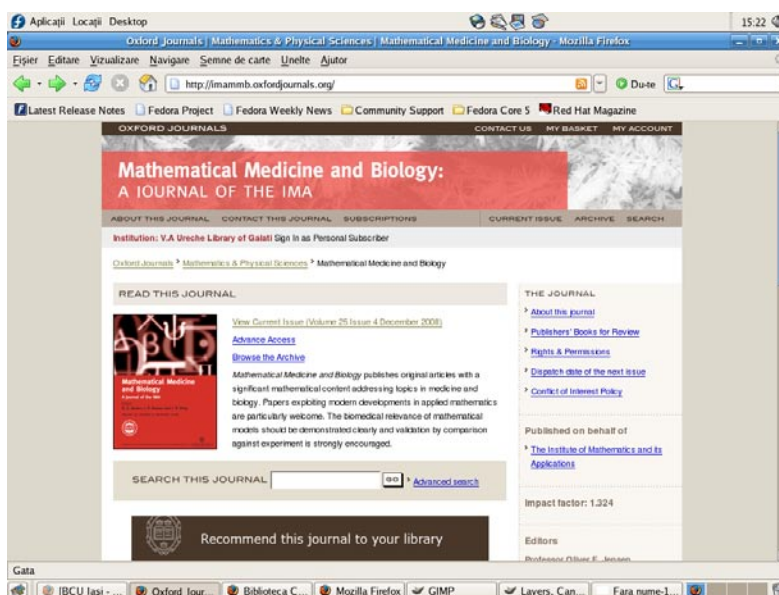
„Serial” este un termen generic care desemnează o clasă numeroasă de documente ca: reviste, ziare, jurnale, serii, anuare, lucrări ale conferințelor, congreselor etc.

Spre deosebire de alte tipuri de documente (monografii, materiale multimedia etc.), publicațiile seriale au o serie de însușiri distinctive.

O primă caracteristică o reprezintă continuitatea. Intenția de apariție pentru o perioadă nedefinită de timp nu este întotdeauna clar exprimată în primul număr al publicației și bibliotecarul se confruntă de multe ori cu dificultăți în a distinge un serial de o monografie.

Altă caracteristică este numerotarea reprezentată de numărul și/sau indicațiile cronologice. Sistemul de numerotare poate crea confuzii bibliotecarilor, documentul putând avea un sistem simplu sau complex de numerotare simplă sau dublă, numere și/sau indicații cronologice sau doar indicații cronologice. De asemenea, numărul, indicațiile cronologice sau data pot lipsi, pot fi incomplete sau eronate.

Variantele de titlu prezintă altă problemă. Pe același document pot apărea mai multe variante pentru publicația prelucrată (titlul de pe copertă, colontitul, titlul de pe frontispiciu etc.), sau titlul poate suferi modificări minore în cursul existenței publicației. Indiferent de variantele care figurează

pe document, periodicul este individualizat prin titlu-cheie, căruia îi este atribuit în mod strict și indisolubil un cod unic de identificare – ISSN (International Serial Standard Number).

Schimbările bibliografice constituie o realitate importantă, fiindcă uneori se modifică pe parcursul existenței lor. În descrierea bibliografică a publicației aceste schimbări se consemnează în note. Cele majore antrenează atribuirea unor noi titluri cheie și acordarea unor noi ISSN-uri, ceea ce impune efectuarea unor noi descrieri bibliografice, cu consemnarea în note a legăturii între noile și vechile titluri. Aceste schimbări sunt determinate, în general, de modificarea obiectivelor serialului sau pot fi rezultatul fuzionării a două sau mai multor seriale, ori al scindării unui periodic în mai multe publicații. De asemenea, un serial poate fi absorbit de un alt serial, sau poate reveni la titlul său original, după ce o perioadă de timp a adoptat altul.

Toate acestea fac ca descrierea bibliografică a publicațiilor seriale să fie un proces complex, deoarece serialul, odată apărut, este în continuă devenire, iar pe durata existenței lui elementele bibliografice suferă modificări impuse de realitățile istorico-sociale pe care le traversează sau le reflectă.

Serialele nu se limitează la suportul hârtie. Odată cu dezvoltarea noilor tehnologii, serialele sunt adesea transpuse din forma tradițională, tipărită, în forme netipărite: CD-ROM, microformate, casete audio-video, documente electronice disponibile on-line prin rețele computerizate. Astăzi din ce în ce mai multe periodice sunt disponibile și/numai în format electronic.

Periodicele electronice prezintă o serie de caracteristici care le conferă avantaje incontestabile față de cele tipărite:

- acces imediat în biblioteci, centre de informare și documentare, birouri sau chiar locuințe particulare, datorită internet-ului;
- actualitatea informațiilor, având în vedere faptul că, în principiu, periodicele electronice pot ajunge la utilizatori imediat ce sunt gata;
- nu necesită depozitare, legare și deci nu ocupă spațiu fizic;
- pot fi accesate concomitent de mai mulți utilizatori;
- nu impun autorilor limitarea numărului de pagini;
- informațiile conținute pot fi ușor transferate în

memoria computerelor utilizatorilor, pentru studiere și prelucrare ulterioară;

- utilizatorii pot fi „avertizați” prin poșta electronică asupra articolelor care-i pot interesa;
- permit comunicarea între autori și utilizatori;

- permit utilizatorilor, prin intermediul instrumentelor de navigare hypermediatică, să parcurgă diferite părți ale unui articol.

Având în vedere importanța publicațiilor seriale ca surse de informare și documentare, managementul colecțiilor de periodice într-o bibliotecă trebuie să își orienteze eforturile spre dezvoltarea acestui tip specific de colecție, în deplin acord cu necesitățile informaționale ale utilizatorilor.

Bibliografie:

- 1) DUMITRESCU, Daniela. Periodicele electronice – o alternativă viabilă? În: Buletin ABIR, vol. 8, nr. 3, 1997, p. 19-25
- 2) TÎRZIMAN, Elena. Publicații seriale : aspecte privind prelucrarea în context tradițional și electronic. [Citat 02.02.2009] Disponibil la: <http://ebooks.unibuc.ro/StiinteCOM/tirziman/>
- 3) TÎRZIMAN, Elena. Publicații seriale electronice disponibile în rețele (I). În: Biblioteca, an 15, nr. 7, 2004, p. 206-207
- 4) TUDORICĂ, Eugenia. Metodologia de aplicare a normelor ISBD(S). Ed. a 2-a, rev. București: [S.n.], 1995, p. 1-2

Silvia Matei

Sala de lectură, locul ideal pentru documentare, cercetare și recreere

Sala de lectură a fost dintotdeauna un loc bine definit în organizarea unei biblioteci. Aceasta are o specificitate a sa, întrucât înlesnește utilizatorului informația completă asupra produsului de tipar și nu numai, pe care o deține. Referindu-ne la Biblioteca Publică din Galați, este de semnalat faptul că întemeietorul acesteia, academicianul Vasile Alexandrescu Urechia stabilea, între altele, prin „Actul de dar” că: „Nici o carte din câte nu sunt în librăria curentă nu se va da afară sub nici un pretext, nici chiar la profesori”, prin aceasta stabilindu-se pe de o parte grija pentru documentele existente, dar și circulația acestora în interiorul instituției.

La șase ani de la deschiderea pentru public a bibliotecii, primul slujitor al acesteia, bibliotecarul Valeriu Surdu, elaborează și publică istoricul acestei instituții notând, între altele: „cărțile erau așezate pe o lungime de 732 metri liniari de rafturi cu o suprafață de 276 metri, cu mobilier compus din 5 dulapuri mari în cari a fost așezat primul transport de cărți, una masă lungă pentru sala de lectură și un birou pentru bibliotecar”.

Pe parcursul timpului, Sala de lectură s-a individualizat o dată cu dezvoltarea întregii biblioteci și a avut întotdeauna în atenție pentru a satisface necesitățile și cerințele publicului pe care îl deservește, conservarea, păstrarea și prezervarea documentelor de o inestimabilă valoare pe care le deține în colecțiile sale.

Indiferent de localul în care a funcționat (clădirea Liceului Vasile Alecsandri, clădirea Societății Culturale „V.A. Urechia” - azi Teatrul Dramatic „Fani Tardini”, Palatul Culturii – fostul Palat al Justiției, azi

sediul Universității „Dunărea de Jos”, sediul actual al Casei Corpului Didactic, sau al Casei Armatei), Biblioteca „V.A. Urechia” a avut în permanență rezervat un spațiu pentru lectură în incinta instituției. Astăzi, în localul binecunoscut utilizatorilor, în strada Mihai Bravu nr. 16, în care funcționează de 40 de ani, Secția Săli de lectură ocupă etajul I al clădirii și are în componența sa o sală de primire a utilizatorilor și patru săli de lectură specializate pentru carte, una pentru periodice și una pentru documentele multimedia. Secția oferă utilizatorilor săi un fond enciclopedic de documente, alcătuit din aproximativ 380.000 unități de bibliotecă, din care peste 300.000 sunt cărți, celelalte fiind publicații periodice, hărți și partituri muzicale etc.

Sunt documente care constituie Depozitul General, aici găsindu-se:

- fondul de carte curentă (producția editorială apărută după 1950 și până în prezent, selectiv);

- fondul tradițional (cuprinde cartea românească apărută între 1866-1949 și cartea străină apărută între 1801 – 1949, de asemenea selectiv;

- fondul „DL” (depozitul legal de documente), constituit conform legislației în vigoare pentru producția editorială gălățeană. Acest fond este declarat prin lege

„fond intangibil” și nu poate fi consultat sau împrumutat;

- fondul muzical (reprezentat de aproximativ 5000 u.b. de partituri și muzică tipărită);

- fondul de publicații periodice (ziare, reviste, anuare provenite din abonamente și donații). Anual, Biblioteca se abonează la peste 190 de titluri de asemenea publicații din cele mai diverse domenii ale cunoașterii. În anul 2008, în colecțiile Bibliotecii „V.A. Urechia”, au intrat titluri de reviste de

rezonanță internațională, precum Paris Match, The Economist sau Science et vie. Pe site-ul bibliotecii www.bvau.ro, este prezentă lista completă a abonamentelor anului 2008.

În perioada 2004-2006, în urma procesului de consolidare și reabilitare, secția Săli de lectură a cunoscut o serie de îmbunătățiri și modernizări, astfel, a fost înființată sala de lectură pentru periodice, sală absolut necesară în condițiile în care consultarea ziarelor și revistelor înseamnă răsfoire, deci zgomot, și inevitabil disconfort pentru ceilalți utilizatori care caută sala de lectură în special pentru studiul în liniște. Aceasta a fost dotată cu mobilier nou, modern și adecvat studiului acestui tip de documente: cele opt mese individuale sunt prevăzute cu un sistem de rabatare care permite fiecărui utilizator să-și regleze suprafața de expunere a periodiceului, pe înălțime, în funcție de necesități.

Rafturile de expunere pentru reviste sunt de tip rastel, astfel încât, întotdeauna, utilizatorul va găsi afișat cel mai nou număr al revistei căutate, celelalte numere fiind depozitate în spatele raftului rabatabil. Această sală de lectură este organizată în sistem de acces liber la raft, pentru publicațiile periodice primite de bibliotecă, prin abonament sau donații, în anul în curs. Publicațiile periodice apărute anterior sunt depozitate în afara acestei săli și sunt aduse numai la solicitare.

Sala de primire a utilizatorilor, ce precede intrarea în spațiul sălilor de lectură, este amenajată cu un pupitrul modern, prevăzut cu două posturi de lucru (pentru custozii sălii de lectură)

și patru calculatoare care funcționează în modulul OPAC ce sunt folosite pentru regăsirea documentelor aflate în colecțiile Bibliotecii. De menționat este faptul că la sfârșitul anului 2007 s-a finalizat și procesul de înregistrare, în sistem automatizat, a descrierilor sumare de carte, astfel încât, întregul fond de carte se află acum în baza de date. S-a putut renunța astfel la cataloagele tradiționale (care fuseseră „înghețate” din 1996). Se mai utilizează însă, catalogul tradițional al publicațiilor periodice, deoarece, acest tip de documente nu au fost

încă înregistrate în sistem automatizat.

De asemenea, prin intermediul Sălilor de lectură, Biblioteca oferă și alte servicii, precum:

- multiplicarea integrală sau parțială a documentelor, la cerere (serviciul este contracost și se realizează pe loc);

- împrumutul interbibliotecar de documente pentru acele documente solicitate și care nu se regăsesc în colecții proprii (în ultimii ani, acest serviciu funcționează din ce în ce mai bine, având în vedere că un număr tot mai mare de bibliotecari din țară folosesc lista de discuții Biblos. Oricine folosește această listă, observă că aici sunt vehiculate cele mai multe solicitări de împrumut interbibliotecar. Răspunsurile colegilor noștri sunt prompte astfel încât timpul de răspuns la solicitarea utilizatorilor proprii și de intrare în posesia unui document se realizează în maximum trei săptămâni);

- asistența de specialitate în utilizarea instrumentelor de informare etc.

În ceea ce privește fondul de documente multimedia, Biblioteca deține aproximativ 10.500 u.b. de diferite tipuri: discuri, casete audio și video, CD-uri, DVD-uri, MP3-uri, din diverse domenii de interes: filme, desene animate, enciclopedii

universale, cursuri de limbi străine, literatură pentru copii și adulți, documentare și muzică de toate genurile. Acest tip de documente sunt consultate în sala special amenajată, prin cele 14 posturi individuale. Audițiile și vizionările se fac numai individual. Regulamentul Bibliotecii prevede că

orice utilizator poate accesa un singur document multimedia pe zi.

Deși concurența Internetului a făcut ca frecvența utilizatorilor în sălile de lectură să scadă considerabil față de perioada anilor 1999-2000 (fenomen îngrijorător, dar național), suntem convingși că prin fondul deosebit de valoros pe care îl deține instituția noastră, va atrage în permanență acei cititori conștienți de valoarea cuvântului scris.

Violeta Opaif

Secția Împrumut la Domiciliu pentru Adulți

Biblioteca publică prin misiunea sa este o instituție în slujba comunității. Scopul nostru este de a contribui la creșterea spirituală și materială a membrilor comunității locale prin crearea și promovarea accesului la o vastă arie de idei și informații, prin asistența de specialitate oferită, prin promovarea interesului pentru lectură și învățare pe tot parcursul vieții.

Achiziția de cărți și alte tipuri de documente relevante, organizarea și punerea la dispoziția publicului a întregii colecții de documente, rezervarea și informarea promptă sunt modalități prin care colectivul nostru vine în întâmpinarea cerințelor utilizatorilor.

Secția se adresează unui public adult, cu vârsta de peste 14 ani și dispune de un fond de peste 120.000 de documente, alcătuit preponderent din cărți cu caracter enciclopedic reprezentativ, reviste și documente multimedia (CD-uri, CD-ROM-uri, DVD-uri), organizat sistematico-alfabetic și în acces liber la raft. Întregul fond de documente al secției este introdus în sistemul informatizat, accesul la catalogul electronic al bibliotecii, OPAC, fiind posibil prin intermediul calculatoarelor amplasate peste tot în sălile bibliotecii inclusiv în zona de intrare, astfel încât orice utilizator poate vedea unde trebuie să meargă pentru a găsi cartea dorită. Împrumutul de documente este gratuit, pe baza permisului de bibliotecă; se realizează pe o perioadă de 28 de zile pentru cărți și de 7 zile pentru reviste și documente multimedia.

Colecțiile de documente permanent completate și actualizate conform cerințelor utilizatorilor, ocupă un spațiu format din cinci săli. Prima sală e destinată cărților de artă, istorie, geografie, turism, sport și documentelor multimedia. În sala a doua sunt cărți de filosofie, religie, drept și științe sociale. Sala a treia găzduiește documente aparținând

științei, tehnicii și medicinei. În sala a patra sunt cărți ce aparțin literaturii române, criticii literare și lingvisticii, iar în ultima sală se găsesc cărți din literatura universală, cărți pentru învățarea limbilor străine și cărți în limbi străine.

Accesul liber al cititorilor la raft, a fost introdus încă din perioada când Biblioteca a funcționat în spațiul rezervat în noul Palat al Culturii, complex cultural înființat în Palatul Justiției, unde dispunea de săli spațioase. În octombrie 1958 au apărut, în revista bibliotecilor „Călăuza bibliotecarului”, primele constatări, descriptive până la detaliu, care ne-au permis reconstituirea noilor servicii și circuitul cititorilor. Accesul liber la raft nu înseamnă autoseruire, ci presupune stabilirea unor relații specifice între utilizatori și bibliotecari în condițiile cărora,

alegerii independente a cărților de către utilizator, să-i vină în ajutor părerea competentă a bibliotecarilor și toate instrumentele de informare și recomandare de care dispune instituția.

Un alt serviciu pe care îl realizează secția este un serviciu de tip social, respectiv standul cu presa gratuită. De la începutul anului 2007, cititorii

noștri au la dispoziție standul cu ziare și reviste gratuite, aflat chiar la intrarea în bibliotecă. Spre deosebire de revistele care se pot împrumuta la domiciliu ca oricare alt document de bibliotecă încă din anul 2003, cele de la stand pot fi luate acasă fără a fi înregistrate și fără obligația de a fi returnate. În oferta zilnică regăsim exemplare din cotidienele locale (Viața liberă, Imparțial, Monitorul de Galați) dar și reviste de cultură. Ocazional, gălățenii găsesc și alte titluri. După preluarea și prelucrarea publicațiilor pentru colecțiile bibliotecii, rămân exemplare sau diferite suplimente săptămânale pe care le oferim la standul respectiv.

Pentru a vă convinge de toate aceste aspecte vă invităm la bibliotecă. Colectivul secției se străduiește să pună în valoare întregul fond de documente și este receptiv la toate sugestiile pentru a se bucura de un public mulțumit de serviciile oferite.

Catrina Căluian

Catalogul electronic OPAC

- interfața dintre colecțiile bibliotecii și utilizatorii săi -

Moto: „Scopul nu este întotdeauna situat pentru a fi atins, ci pentru a servi drept țintă.” (Joubert)

Nu mai este nici o noutate pentru nimeni că informatizarea a pătruns în toate domeniile de activitate ale oamenilor producând majore schimbări. Și cum era de așteptat, noile tehnologii au pătruns și în activitatea bibliotecarilor, acești „meșteri” care prelucrează informațiile și produc instrumente de regăsire a acestora pentru un vast și divers public.

Noile tehnologii de prelucrare, conservare și valorificare a informației au modificat conținutul, procedurile de lucru specifice bibliotecarilor, cât și tipurile și forma de prezentare a instrumentelor și a serviciilor de informare oferite utilizatorilor. Din acel moment, obiectivul fundamental al unei biblioteci informatizate a fost creșterea calității serviciilor nu doar prin creșterea continuă a colecțiilor, ci și printr-o organizare flexibilă, care să poată fi abordată din cât mai multe unghiuri.

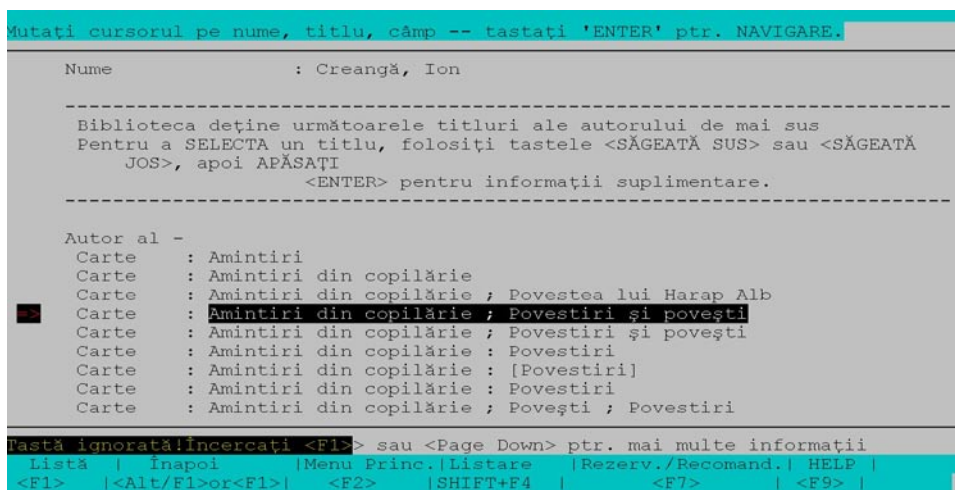
În 1991, Biblioteca Județeană „V.A. Urechia” achiziționează primul calculator personal și tot atunci începe constituirea sistemului informatizat integrat de bibliotecă. În 1992 se schițează proiectul Programului de informatizare al Bibliotecii Publice gălățene, iar, în 1994, se începe realizarea bazei de date, având ca suport programul integrat de bibliotecă ISIS, cu introducerea descrierilor bibliografice a monografiilor curente. După trei ani, în 1997, se instalează un nou program de bibliotecă TINLIB care funcționează până în prezent. Așadar, catalogul electronic al bibliotecii se „naște” ușor dar sigur, începând din 1994, fiind un proces în continuă desfășurare.

Apariția calculatorului în prelucrarea informației a adus multiple avantaje, printre care cel mai important fiind viteza de regăsire a informației datorită posibilității bibliotecarilor catalogatori-indexatori de a crea cât mai multe puncte de acces atât de

necesare utilizatorilor în regăsirea informațiilor. În acest mod, Biblioteca își atinge un obiectiv important, și anume economisirea timpului. Un alt avantaj major datorat informatizării, este acela că astăzi, baza de date poate fi interogată on-line de utilizatori din țară și din străinătate, în orice moment al zilei. Astfel, Biblioteca Publică își atinge un alt obiectiv, și anume valorificarea bogăției informaționale a colecțiilor deținute.

Din momentul constituirii catalogului electronic, interesul instituției noastre a fost de a nu-și fragmenta informațiile deținute în mai multe tipuri de cataloage: automatizate și tradiționale sau manuale. Pentru a beneficia din plin de avantajele aduse de sistemul informatizat, s-a hotărât conversia datelor bibliografice de pe suport hârtie în formă citibilă pe calculator și încorporarea lor în noua bază de date.

Procesul de conversie, în Biblioteca Publică gălățeană, a început în anul 1998, optându-se pentru o descriere sumară a documentelor (s-a pus accent pe introducerea elementelor descriptive: autor,

titlu, an de apariție, paginație, numere de inventar). Atunci s-a hotărât ca, în primă fază, să fie introdus fondul existent la secțiile de împrumut la domiciliu. Colegii bibliotecari din cadrul acestor secții, făceau o înregistrare sumară a documentului ce urma să fie împrumutat, realizând în același timp și împrumutul informatizat. Această metodă „cu cititorul în față” nu a dat „roadele” așteptate. Așa că

Din viața Bibliotecii "V.A.Urechia"

între anii 2000-2004, conversia documentelor din secțiile de împrumut la domiciliu s-a realizat după fișa topografică. Între iulie 2004 și aprilie 2007, s-a desfășurat conversia documentelor existente în depozitul general. Metoda aleasă a fost „cu cartea în față”, activitatea desfășurând-o bibliotecarii din compartimentul respectiv. Au rămas în afara procesului de conversie: colecția de periodice și documentele din cadrul colecțiilor speciale.

Practic, tot personalul bibliotecii a participat la acțiunea retroconversivă a documentelor. Însă punctul slab al acestui proiect implementat pe mai bine de 9 ani, a fost că nu s-a efectuat coordonarea și controlul înregistrărilor bibliografice din punct de vedere calitativ. Acest control trebuia efectuat zilnic și în mod susținut de către bibliotecarii specialiști din cadrul biroului *Catalogare-Indexare*, pentru a elimina gradul de subiectivism al descrierilor, pentru a efectua corecturi acolo unde era necesar (o simplă greșeală de tastare a titlului, a vedetei de intrare sau a indicelui CZU, face ca titlul respectiv să se piardă în baza de date, iar informația deținută să fie inaccesibilă utilizatorului). Se știe că la baza indicatorilor cantitativi se află indicatorii calitativi. Astfel, gradul de disponibilitate a titlurilor implică gradul de reușită în căutarea per titlu în catalog, și/sau în căutarea per subiect în catalog. La prima vedere, acest proiect de retroconversie a urmărit indicatorii cantitativi și nu pe cei calitativi. Iar acest lucru nu este tocmai în regulă, pentru că acest catalog electronic, OPAC-ul, este un instrument de marketing cu care orice bibliotecă informatizată își promovează imaginea și serviciile în rândul utilizatorilor activi și potențiali. Calitatea catalogului electronic influențează negativ sau pozitiv percepția utilizatorului despre bibliotecă și serviciile oferite de ea. O interfață OPAC prietenoasă privirii, care să nu creeze confuzie și frustrare acestuia, va duce la creșterea vizibilității și implicit atractivității instituției pentru utilizatori.

OPAC-ul, catalogul electronic, este unicul instrument cu care biblioteca satisface nevoile informaționale. El trebuie să fie oglinda tuturor resurselor purtătoare de informație pe care le deține biblioteca și să răspundă nevoilor reale ale utilizatorilor, de gradul de satisfacție al nevoilor informaționale ale acestora. Dacă OPAC-ul reușește, prin elementele bibliografice afișate, să satisfacă în efortul său de căutare, atunci biblioteca și-a câștigat acel utilizator, care va apela cu încredere, și, cu altă

ocazie, baza noastră de date. De aceea, pentru a satisface informațional utilizatorul, este esențial modul în care este reprezentată în baza de date informația existentă în colecțiile bibliotecii. Și asta pentru că una din funcțiile importante ale unui catalog informatizat de bibliotecă este aceea de a permite să fie identificate resursele bibliografice existente în fondul bibliotecii ca rezultat al căutării după diverse puncte de acces. Utilizatorii de astăzi au cerințe din ce în ce mai diverse, iar o înregistrare bibliografică sumară care cuprinde doar câteva elemente descriptive nu va satisface. Deci, pentru a putea răspunde corect și în timp util solicitărilor, înregistrările bibliografice trebuie să cuprindă cât mai multe puncte de acces.

Cert este că de calitatea întocmirii catalogului electronic depinde și calitatea altor servicii oferite de bibliotecă. De pildă, o noutate pe pagina web a bibliotecii județene gălățene este secțiunea „Întrebă bibliotecarul”. Prin acest serviciu electronic, utilizatorul are posibilitatea, mai nou, să primească referințe prin intermediul messenger-ului. O statistică întocmită de Serviciul *Referințe* a arătat că, din punct de vedere al tipologiei întrebărilor, procentul cel mai mare îl au întrebările pentru care răspunsurile sunt obținute din interogarea catalogului electronic de către bibliotecarii de referință.

Ca o concluzie: un catalog electronic performant se obține numai prin efortul comun al bibliotecarilor din diverse compartimente ale instituției. Însă rolul principal în realizarea OPAC-ului îl au specialiștii din cadrul Biroului *Catalogare-Indexare*.

Bibliografie:

1. Frâncu, Victoria. Cui îi folosesc regulile (noi) de catalogare?. În: *Revista Română de Biblioteconomie și Știința Informării*, nr. 3, 2005, p. 9-15

2. Frâncu, Victoria. Studiarea comportamentului utilizatorului. Formarea utilizatorului unei biblioteci universitare. În: *UniBIB : Revistă electronică de biblioteconomie și știința informării*, nr. 16, aprilie, 2006. [Citat 08.01.2009] Disponibil la:

<http://www.bcub.ro/continut/unibib/arhiva.php>

3. *Catalogare – Metodologie*. [Citat 06.01.2009] Disponibil la: <http://www.cimec.ro/Metodologice/Catalogare.htm>

Sistemele automatizate: De la TinLib la TinREAD

Cătălina
Ciomaga

Un sistem integrat de bibliotecă (ILS) este un sistem de automatizare în care diverse aplicații partajează o bază de date bibliografice, un software de planificare a resurselor de sistem pentru o bibliotecă, utilizat pen-

tru a urmări documentele deținute, comenzile efectuate, facturile de plătit, precum și utilizatorii care realizează împrumuturi.

Un ILS este de obicei alcătuit dintr-un sistem de baze de date relaționale, din software-ul necesar pentru gestionarea acestor baze de date și din două interfețe grafice dintre care una este destinată utilizatorilor iar cea de-a doua bibliotecarilor. Înainte de apariția calculatoarelor, bibliotecile utilizau de obicei o fișă de catalog pentru a cataloga și indexa materialele de bibliotecă. Computerele au fost folosite pentru a automatiza fișele de catalog, de unde și termenul de sistem de automatizare. Automatizarea sistemelor de bibliotecă cuprinde acum, în afara introducerii fișelor de catalog, și alte atribuții automatizate ce includ verificarea gestiunii materialelor de bibliotecă, generarea de statistici și rapoarte, urmărirea achizițiilor și abonamentelor, catalogarea și indexarea articolelor din periodice sau monografii precum și urmărirea împrumuturilor utilizatorilor și gestionarea acestora. Cum cererea de Internet a crescut, furnizorii de ILS-uri s-au orientat spre dezvoltarea mai multor funcționalități legate de accesul la Internet. Sistemele majore de ILS oferă acum portaluri de bibliotecă web-based, unde utilizatorii se pot conecta la contul lor pentru a-l vizualiza, pentru a-și reînnoi termenele de împrumut și unde, totodată, sunt autentificați pentru a folosi bazele de date online ale bibliotecii. Un ILS performant reprezintă totodată un sistem ce oferă posibilitatea de a schimba date bibliografice cu alte sisteme.

TinLIB-ul este un sistem automatizat de bibliotecă ce a fost elaborat în anii 1985-1986. Sistemul oferă posibilitate de schimb de date bibliografice, putând să importe în format MARC, dar are un dezavantaj, acela că nu poate exporta informații bibliografice decât în format text pentru alte sisteme.

Formatele de schimb s-au dezvoltat în paralel cu dezvoltarea calculatoarelor și a altor dispozitive de stocare, pentru a facilita transferul de date bibliografice între sistemele de calcul. Utilizarea lor conduce la reducerea eforturilor necesare catalogării, evitându-se descrierea acelui material de către mai multe biblioteci.

Unul dintre cele mai folosite formate de schimb este UNIMARC. Principalul scop al UNIMARC este

de a facilita schimbul internațional de date în formă recunoscută de mașină între agențiile naționale bibliografice. Formatul UNIMARC specifică etichete de câmpuri, indicatorii și codurile de subcâmpuri ce vor fi atribuite înregistrărilor bibliografice informatizate, precum și specificarea formatului logic și fizic în care înregistrările și conținutul lor sunt stocate pe bandă magnetică. El acoperă monografiile, seriile, materiale cartografice, muzică, înregistrări sonore, grafică, proiecții și materiale video, câmpuri provizorii pentru fișiere de calculator.

Procesul de migrare de la TinLib la TinREAD nu este unul simplu. El nu presupune doar înlocuirea unui software cu altul. Complexitatea procesului are la bază nevoile exprimate ale utilizatorilor și ale bibliotecarilor, deopotrivă, nevoi care se concretizează, în servicii noi pe care bibliotecile să le furnizeze utilizatorilor servicii, precum și opțiuni adăugate serviciilor deja existente, în acest moment. Pe lângă schimbarea software-ului, o necesitate este optimizarea metodologiilor de lucru, realizată în contextul adoptării modului de lucru bazat pe standarde. Lucrul în manieră standardizată ajută la maturizarea procesului de activitate axat pe colaborare, care va determina cooperarea și va culmina cu partajarea activităților. Cuvântul *partajare*, în sfera activităților de servicii infodocumentare, duce cu gândul la crearea și exploatarea unui catalog colectiv partajat, pe măsură ce se vor efectua schimbările necesare, atât de soft-uri, cât și de metodologii. Reiese importanța reală a partajării, în maniera de lucru bazată pe consorții prin care se vor grupa eficient și se vor integra serviciile specifice de bibliotecă, astfel încât să realizăm pe de o parte nevoile utilizatorilor, iar pe de alta scăderea costurilor. Biblioteca 2.0 nu se poate construi fără aplicații concrete în fiecare zonă de servicii care este supusă procesului de restructurare. Aplicațiile trebuie să fie actuale și să cuprindă multitudinea oportunităților oferite de IT&C.

TinREAD-ul se dorește a fi un generator de aplicații ILS (Integrated Library System) care să permită administratorului de sistem să definească integral aplicația la momentul rulării, fără să fie necesară modificarea codului sursă.

Un ILS tradițional presupune un mediu integrat complex cu funcționalitate standard pentru simplii utilizatori (OPAC, WebOPAC) și pentru bibliotecari (Catalogare, Circulație, Achiziții, Control Seriale). Bibliotecile moderne au însă nevoie ca să facă parte dintr-un flux informațional global, inclusiv cu alți deținători de informații. De asemenea, procesul continuu de îmbunătățire a serviciilor de bibliotecă necesită noi instrumente, o nouă funcționalitate și evident un nou tip de software.

Valentina
Oneț

Carte românească veche (1508-1830)

Rost de poezii adecă stihuri, București, 1820

de Paris Mumuleanu

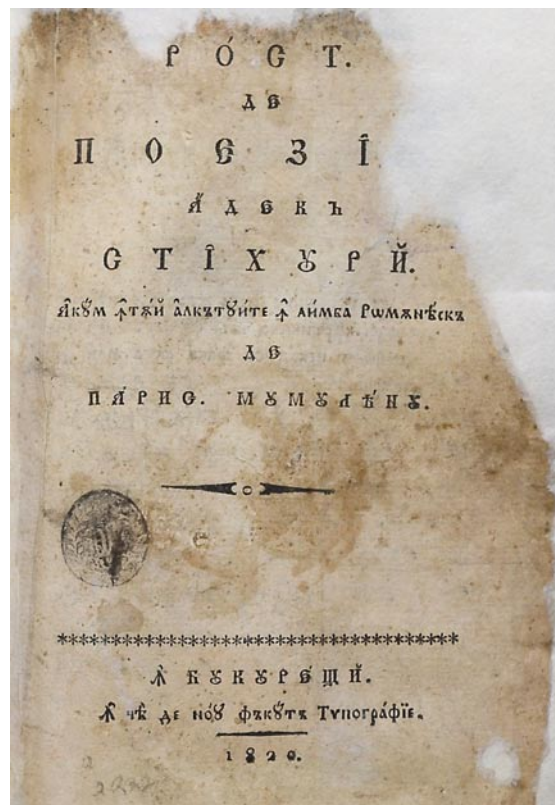
- o raritate bibliografică prețioasă -

Barbu Paris Mumuleanu (1784-1836), poetul preromantic, cunoscut prin sintagma eminesciană din Epigonii, „Mumulean, glas cu durere”, deschidea în literatura română drumul meditației, consolida satira, schițând și anunțând prin scrierile sale (1820-1836), epoca modernă, drumul ce va fi urmat de lirica românească în secolul al XIX-lea. El a fost considerat un premergător al poeziei române moderne, oglindind în versurile lui „ca din topor lucrate”, cum susținea un poet contemporan cu el, Gr. Alexandrescu, procesul trecerii de la vechea literatură la cea nouă, la poezia romantismului.

Paris Mumuleanu, „răsfățatul și sentimentalul boem, cântărețul de birt și de epitafuri boerești, apologetul Domnitorilor, iubitorul de chef, de dragoste și de patrie, dar încolo râvnitor de știință și adevăr” (după opinia lui Ilarie Chendi, într-o prefață din 1908 la scrierile poetului amintit, încadrat de acesta la scriitori de tranziție, *scriptores* sau *poetae minores*), e foarte căutat de bibliofili.

Din scrierile sale, *Rost de poezii adecă stihuri*, București, 1820 (ediția a 2-a, [I. Bart, Sibiu], 1822, fără a purta numele autorului, și care reproduce ediția apărută în 1820), *Characteruri*, București, 1825, „Plângerea și tânguirea Valahiei asupra nemulțumirii streinilor ce au derăpănat-o”, Buda, 1825 și volumul postum „Poezii”, București, 1837, ne vom opri asupra primului volum menționat, considerat o raritate tipografică, fiind azi cunoscute în țară doar câteva exemplare, foarte puține la număr.

Volumul *Rost de poezii adecă stihuri*, acum întâi alcătuite în limba românească de Paris Mumuleanu (1820), cuprinde Stihurile bahicești, în tonul cântecului de lume, Odă rivnitoare spre învățători, orientare spre problemele epocii, spre ideile iluministe, versuri despre nestatornicia vieții omenești, Pentru cei care fac părăsire de amor, reflecții Pentru mărirea omului, Pentru neputința omului, „în manieră suspinătoare a lui Conachi și a întâilor Văcărești”, după cum susține George Călinescu,

care îl include în monumentală sa *Istorie a literaturii române*, la capitolul *Descoperirea Occidentului* (1779-1826) - „Clasicii” întârziați, unde îi dedică patru pagini. Dar nu reliefa valoarea artistică a acestuia o urmărim, ci statutul său de volum rar, inclus de bibliografi în categoria volumelor de carte românească veche cu valoare de patrimoniu (1508-1830).

Mumuleanu, poet autodidact, „mic autodidact, înrudit sufletește cu Anton Pann”, cum îl eticheta G. Călinescu, familiarizat cu scrierile lui Lamartine, Hugo, Bayron, Anacreon, Hesiod, Homer, Ovidiu, ... „girat de Heliade”, definea poezia în prefața primului său volum, în o *Înainte cuvântare la Rost de poezii* (1820), în mod romantic: „Această faptă a poeziei nu este alt decât o mișcare a simțirii, o patimă sufletească și o naștere a fanteziei... o mișcare a patimilor celor din lăuntru”.

Volumul a fost tipărit „în cea din nou făcută tipografie”, cunoscută și ca „Tipografia de la Cișmeaua lui Mavrogheni”, înființată în aprilie 1818

Din viața Bibliotecii "V.A. Urechia"

(și care a funcționat până în 1911), proprietate a dr. C. Caracaș, stolnic Radu Clinceanul și sluger D. Topliceanul, fiind a doua tipografie înființată la București, după Tipografia Mitropoliei (1678-1836), după cum rezultă din lucrarea Tipografiile din România de la 1801 până astăzi, București, 1910, a prof. Gr. Crețu, care consemna: „Mai târziu (în 1910) aflai cu oarecare greutate în Catalogul (nealfabetic) al Bibliotecii „V.A. Urechia” din Galați, rarul exemplar (poate unic) din Rost de poezii, adică Stihuri, de Paris Mumuleanu, 1820”.

Volumul conservat la Secția Colecții Speciale a Bibliotecii “V.A. Urechia”, Galați, cu titlul complet “Rost de poezii adică Stihuri” acum antaiū alcătuite în limba românescă de Paris Mumuleanu. În București, în cea din nou făcută tipografie, 1820, numără 67 de pagini, precedate de 4 foi nenumerotate și este înscris sub nr. inventar 325142, cota CS II 97, figurând în Catalogul de Carte românescă veche în Biblioteca „V.A. Urechia”, Galați, 1965, la nr. 243. Volumul a fost donat de fondatorul bibliotecii gălățene, cărturarul V.A. Urechia, conform Catalogului Urechia, înscris sub nr. 2171, catalog editat la deschiderea bibliotecii în 1890. Numărul din Catalogul Urechia indică faptul că acest mic volum de poezii a făcut parte din prima tranșă a generoasei donații a istoricului, în vederea constituirii bibliotecii care urma să dăinuie în timp și să-i poarte numele.

Rost (=vorbire despre, argumentare) de poezii de Mumuleanu, ed. I din 1820, exemplarul din biblioteca gălățeană, a stat la baza descrierii acestui titlu din Bibliografia Românescă Veche (1508-1830), Tom. III- Fasc. I-II (1809-1817), nr. 1078, București, Atelierele Socec & Co, 1912, fiind probabil singurul exemplar cunoscut la acea vreme, dovadă stă numărul 2171, ce se vede din reproducerea foii de titlu a volumului în Bibliografia cărții românești vechi, p. 334, care este pagina de titlu a exemplarului gălățean, „ros de șioareci”, fără a se preciza că

exemplarul provine de la Galați. Se face doar mențiunea că ediția a 2-a este din anul 1822, și este indicat ca posesor Biblioteca Academiei Române. Dar acest volum figura din 1890, în colecțiile bibliotecii gălățene.

Pe verso, ca moto este tipărit un citat din Clod Merme [Claude Mermeix]: „De va vorbi neștine din zavistie pornit pentru cărticica ce-am făcut, eu îl rog fără necaz să facă alta mai desavârșit”.

Pe foaia antetitlu, sub nr. 2171 stă scris de mână: „Însemnare. Primele rânduri roase (mâncate) de șoareci; de la p. 53 înainte, s-au întregit prin copiere din ediția aproape identică de la Sibiu 1822, însă cu litere latine. Această a doua ediție se află în biblioteca profesorului Gr. Crețu și a Academiei Române din București, cum și în biblioteca școlii din comuna Broșteni, județul Suceava, 2 ian. 1908” (Însemnare

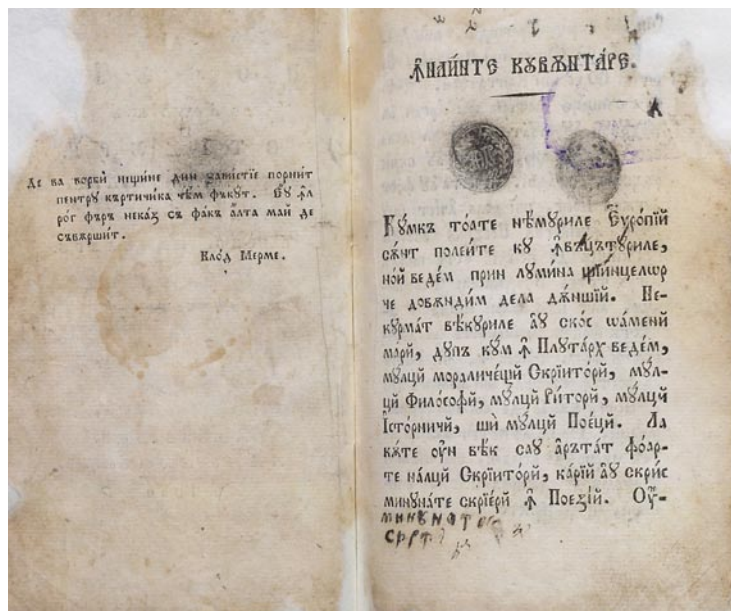
nesemnată, probabil făcută de Ion Bianu sau Nerva Hodoș, care au descris exemplarul în B.R.V.).

Un lucru este sigur, că exemplarul conservat la Galați, din Rost de poezii, ediția I, din 1820, era cunoscut la Biblioteca Academiei Române, pentru că se mai apelează la împrumutul acestui titlu în 1930.

Într-o scrisoare din 15 februarie 1930 (purtând ante-

tul Academiei Române, nr. de înregistrare B.64 și ștampila Bibliotecii Academiei Române), din Arhiva Istorică a Bibliotecii Urechia pe anul 1930, Ion Bianu, bibliotecarul filolog academician al Bibliotecii Academiei Române (cel care în ședința din feb. 28 / mart. 12 1895, propunea ca bibliografia românescă să cuprindă trei categorii de cărți: cărți vechi (1508-1830), cărți moderne (de la 1831 până în prezent) și cărți străine privitoare la români). Domnia sa mulțumește pentru “graba” de a trimite cu titlul de împrumut de la Biblioteca Urechia din Galați la Biblioteca Academiei București și, restituind „prețioasa cărticică”, solicita confirmarea primirii.

Bianu revine cu o scrisoare în 21 feb. 1930 (înregistrată la Biblioteca Academiei sub br. B38)

Din viața Bibliotecii "V.A. Urechia"

invocând „bunele relații colegiale”, precizează că „broșura este o raritate bibliografică prețioasă și ea nu se află în Biblioteca Academiei, unde ar fi mai bine folosită și mai sigur păstrată ca oriunde” (?). Pentru a putea obține acest rar exemplar, Ion Bianu mai amintește în scrisoare că Biblioteca Academiei „a avut și va avea întotdeauna cele mai generoase intenții față de Biblioteca „V.A. Urechia” din Galați, îmbogățită – în bună parte din dărnicia Academiei”.

Într-adevăr, Biblioteca Academiei a fost darnică cu biblioteca gălățeană, dar cele mai de preț tipărituri, cele mai rare, cele mai valoroase au fost donate exclusiv de istoricul V.A. Urechia. Din ciorna scrisorii de răspuns a prof. C. Calmuschi, directorul din acea perioadă a Bibliotecii Urechia, referitor la faptul că broșura „*Rost de poezii*” de Barbu Mumuleanu, să treacă din posesiunea Bibliotecii Urechia în aceea a Bibliotecii Academiei Române”, rezultă că „sugestia” lui Ion Bianu va fi supusă aprobării Comitetului testamentar al Bibliotecii „Urechia”. Comitetul testamentar era format din Episcopul Dunării de Jos, din Directorul Liceului „V. Alecsandri”, care găzduia colecțiile bibliotecii în 1930 și din Președintele Tribunalului Galați. Micul și atât de râvnitul volum de poezii, care prin raritate, îndeplinește un criteriu de bibliofilie, nu a părăsit colecțiile Bibliotecii gălățene.

Astăzi, pe lângă exemplarul de la Biblioteca „Urechia” din Galați, am găsit semnalat un alt exemplar, în volumul Barbu Paris Mumuleanu, Scrieri, București, Minerva, 1972 (prefațat, text ales și note de Rodica Rotaru), unde este amintit și volumul „*Rost de poezii*”, ediția 1820, cu precizarea „exemplar se pare unic la Biblioteca Academiei”.

Într-o cronică semnată de M. Angelescu, din Revista Limba Română, nr. 4, 1979, la Catalogul de Manuscrise și cărți vechi de la Biblioteca județeană Dolj, apărut la Craiova, menționându-se colecția de tipărituri rare, este amintit și volumul „*Rost de poezii*” de Mumuleanu, din 1820, cu adăugirea „cunoscut până acum într-un singur exemplar”.

Câte exemplare mai sunt astăzi din acel volum, în afară de cele trei amintite? Nu se știe, pentru că nu există un catalog al rarităților tipografice de carte românească veche.

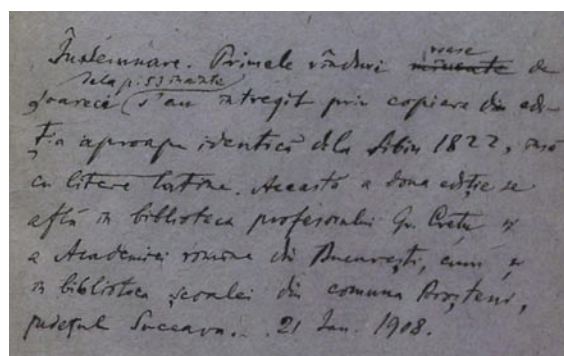
Am apelat și la o bibliografie din 1865, cea mai apropiată de data tipăririi volumului *Rost de poezii* (1820), existentă în Colecțiile Speciale ale Bibliotecii Urechia: Analele Bibliografice române.

„Repertoriu chronologicu sau Catalogu General de cărțile române imprimate de la adoptarea imprimeriei, seculu XVI și până astăzi (1550-1865) exclusiv adunate și redigiate astfel de Dimitrie Iarcu, București, Imprimeria Statului, 1865”. Și ... surpriză cărțile semnalate în această Bibliografie, tipărite în anul 1820 sunt următoarele: „Annulu cellu mănosu, in versuri, de Vasile Aron, Sibiu; Învățătură teologiceasca, Sibiu; Tragodia lui Orestu, din Volteru, în versuri, de Ales. Beldiman, Buda; Numa Pompilie, din Florian de Ales. Beldiman, Buda; Minunile Precestii, din elinesce de Protosing. Rafail, Râmnicu; 6 cuvinte alle S. Ioan gură de aur, din elinesce, Buburești Mavrog; Bucoavnă de Moise Fulca, Sibiu; Moartea lui Avel, Sibiu; Apostulu, Mitr. Dionisie, București; Penticostaru, D.N. Suțu, București; Psaltiră, București.” (Pentru a respira parfumul cărților vechi am păstrat ortografia vremii).

Rezumând, în anul 1820 au fost tipărite conform catalogului din 1865, doar 11 titluri dintre care 4 la București. *Rost de poezii* nu figurează, dar apare la anul de tipărire 1822, la poziția nr. 1 – *Rostu de poeziă*, întuiu în l. română, București, fără autor, clasificată la categoria I – Cele originale și prelucrate. (Locul de tipărire la ediția a 2-a este dat de literatura de specialitate când București, când Sibiu).

În concluzie, dacă nici catalogul din 1865, nu a consemnat titlul căutat de noi înseamnă că au fost tipărite foarte puține exemplare din *Rost de poezii*, ediția I, 1820, a poetului Barbu Paris Mumuleanu și deci este o tipăritură rarisimă, iar Biblioteca „V.A. Urechia” este bogată și pentru că deține acest exemplar, mărturie a tiparului românesc.

„Mica broșură”, cum o numea încă din 1837, Ion Heliade Rădulescu, care prefața volumul postum de poezii al poetului Mumuleanu, a devenit în timp neprețuitul volum de poezii, „*Rost de poezii*” de Barbu Paris Mumuleanu, dăruit, pe lângă multe alte rarități, cu atâta dragoste de un bibliofil autentic, istoricul V.A. Urechia.

EVENIMENTE

Galațiul lui Eminescu

Galațiul cultural al anului 2009 și-a început joi, 15 ianuarie 2009 orele 10.00, Periplul EMINESCU. Parcul care poartă numele poetului a fost neîncăpător, întâlnindu-se acolo nu numai oficialitățile orașului, ci și simpli trecători receptivi la muzica și poezia care răsunau în parc.

Chipul lumii noastre la 15 ianuarie îți dădea sentimentul că ești mutat din ordinea reală într-una a Facerii, unde tocmai pentru a înțelege ceea ce se întâmplă trebuie să asिști la ele separat, să le dezlegi. Astfel, în călătoria eminesciană prin Galațiul cultural am urmărit trei coordonate importante: Parcul Eminescu, Centrul Cultural Dunărea de Jos și Biblioteca „V. A Urechia”, cele două instituții sărbătorind Ziua Eminescu într-un mod inedit și original.

Volumul „Omagiu lui Mihail Eminescu la 20 de ani de la moarte” reeditat și lansat de Centrul Cultural Dunărea de Jos la 15 ianuarie 2009 este un proiect propus cu ani în urmă de către regretatul istoric Paul Păltănea care a susținut ideea reeditării volumului.

La 100 de ani de la apariția primei ediții, gălățenii aduc în prim plan ediția a doua cu o postfață și un Cuvânt către cititori semnate de profesorul Cătălin Enică, dumnealui accentuând în cuvântul său „Meritul grupului de intelectuali gălățeni care în anul 1909 au redactat volumul comemorativ „Omagiu lui Mihail Eminescu” este acela că n-au exagerat nici într-un sens, nici în celălalt dimensiunile biografiei Poetului. Dimpotrivă, preocuparea

lor fundamentală a fost să reconstituie cât mai exact, din surse sigure, din documente sau din mărturiile ale unor oameni care l-au cunoscut direct pe Eminescu, din izvoare confirmate, coordonatele existenței poetului, în continuă simbioză cu opera sa, formând amândouă un spațiu eminescian prin excelență...”

În completarea momentelor eminesciene, Uniunea Scriitorilor din România, Filiala Galați – Brăila a propus un recital poetic susținut de membri ai Uniunii Scriitorilor: Coriolan Păunescu, Iulian Grigoriu, Saint Simon Ajarescu. Președintele Filialei Galați-Brăila a U.S.R., scriitorul Corneliu Antoniu a propus ca ziua de 15 ianuarie să fie numită „Ziua EMINESCU”.

După această sărbătoare, gălățenii au fost invitați „Pe urmele lui Eminescu” la Biblioteca „V. A. Urechia” unde au fost pregătite mai multe evenimente: expoziția de ilustrații la poemul „Lucașfărul” realizate de Mișu Teișanu, Mihai Eminescu în memoria gălățenilor, o expoziție de manuscrise, „Eminescu redivivus”, recital poetic susținut de actorii Vlad Vasiliu, Mihaela Leca și invitatul special al Bibliotecii „V. A. Urechia”, actorul George Motoi. În aceeași atmosferă de sărbătoare, bibliotecarii inimoși ai Galațiului au lansat și o nouă ediție din „Buletinul Fundației Urechia” editat de V.A.Urechia în noiembrie 1901.

În nesfârșita noastră promisiune de a nu încheia Ziua Eminescu fără a identifica „marginile lăuntrice” ale sufletului nostru în contrast cu „marginile lumii”, cred că Galațiul a reușit să fie punctul acela de individualizare „stăpân pe marginile lumii”.

Florina Zaharia

Redactor șef revista „Dunărea de Jos”

“Urechii” ies din nou la lumină...

Colectivul redacțional al Revistei “Axis Libri”, lansată în luna noiembrie a anului trecut, a revenit la începutul anului 2009, aproximativ în aceeași componență, cu o nouă provocare: Buletinul Fundației Urechia, continuând seria din anii ‘990 cu un recent număr 9 (interesante coincidențe!).

Motivați de energia debordantă a managerului instituției, profesorul Zanfir Ilie, care a inițiat, inspirat, călăuzit și validat întreaga construcție și conținutul revistei, grupul de bibliotecari și colaboratori reiau în spirit “urechist” o “panoplie” de teme de înaltă ținută, academică, am spune cu voia ta, cititorule, misiunea culturală moștenită de la fondatorul V.A. Urechia, cel care a făcut posibilă elaborarea primei reviste

românești de către o bibliotecă, în 1901. După 107 ani de la această nobilă faptă, bibliotecarii “urechiști” (a se citi “urmașii lui Urechia”!) au purces la găsirea unei distinsse adunări de prieteni, pentru a da ajutor la sporirea tezaurului spiritual cu informații și mesaje despre oameni de seamă și vremuri de demult apuse. Nu se cădea a uita o mare ispravă a românilor pentru prețuirea luminării minții și simțirii: Liturghierul din 1508, prima carte tipărită de monahul Macarie la Mănăstirea Dealu. Energica și distinsa Agnes Erich, domnița cărturar de la Târgoviște, a înșiruit bogate lămuriri despre acele vremuri de început ale tipăriturilor și tiparnițelor, mai prețioase ca aurul.

Ce are valoros Biblioteca “V.A.Urechia” de la fondatorul ei și până astăzi? Veți afla cetind scrierile vredenilor bibliotecari: Valentina Oneț, Camelia Toporaș, Cătălina Ciomaga, Catrina Căluian, Florina Diaconeasa,

Titina Dediu și Spiridon Dafinoiu. Mia Băraru, Dorina Bălan, “urechiste” specializate în controlul de autoritate și Corina Apostoleanu (de la Biblioteca Județeană Constanța) care aduc în sprijinul muncii în bibliotecă instrumente de lucru valoroase. Personalități ale Galațiului și ale culturii universale, ca Dimitrie Cuclin și Virgil Gheorghiu, ne sunt restituite de Letiția Buruiană și, respectiv, de Mirela Drăgoi, în timp ce Rodica Alexandru ni-l prezintă călduros pe Traian Coșovliu. Nu putea lipsi din acest anuar, dedicat anului 2008, o secțiune pentru

eseuri. Aici, Petru Iamandi ne invită la o fantastică incursiune în orașele viitorului, Gabriela Ciubotaru în universul paratextului creației poetice a lui Mihai Ursachi, iar Sorin Langu ne avertizează asupra fenomenului de disoluție a comunităților. Cititorii pot încheia lectura acestor trudnice materiale, așternute în aproape 150 de pagini, cu amănunte frugale despre construirea actualului sediu al Bibliotecii (Valentin Bodea) sau/și cu spicuri din scrierile lui V.A. Urechia (Paula Balhui).

Martie în sărbătoare

Luna martie reprezintă debutul primăverii, renașterea naturii, reluarea succesiunii de activități agricole, fiind investită cu o simbolistică bogată ce are legătură cu trecerea la un nou ciclu de viață.

În tradiția populară românească, venirea primăverii este marcată de **sărbătoarea mărțișorului**, obiect simbolic cu valoare magică. În trecut, **mărțișorul** era un **șnur** împletit **alb – roșu**, uneori alb – negru, care era legat copiilor la mână, iar tinerelor în jurul taliei – rolul acestuia fiind să confere protecție atât purtătorului, dar și casei și familiei acestuia. Cele două fire colorate simbolizează viața, vitalitatea, tinerețea – firul roșu, în timp ce albul înseamnă lumină, puritate, candoare. Astăzi, mărțișorul și-a pierdut valoarea de talisman cu care era investit în trecut, fiind considerat o simplă bi-

juterie.

O altă sărbătoare, de data aceasta internațională, este și Ziua ONU pentru Drepturile Femeii și Pacea Internațională, mai cunoscută sub denumirea de **Ziua Femeii**. În 1977, Adunarea Generală a ONU a invitat statele membre, printre care și România, să proclame o zi din an ca zi ONU în care să fie celebrate drepturile femeii și pacea internațională; în același timp, statele membre ONU erau invitate să elimine discriminarea pe criterii de sex și să creeze un mediu propice pentru participarea activă a femeilor la viața socială.

Astfel, luna martie, la români, este investită atât cu valențe naționale, prin mărțișor, dar și internaționale, prin sărbătorirea Zilei Femeii (**8 martie**).

Ziua Bibliotecarului în România

În data de **23 aprilie**, sărbătorim împreună cu bibliotecarii din întreaga țară „**Ziua Bibliotecarului**”. Această sărbătoare, inițiată în 1999 de către asociația ce ne reprezintă ca profesie în aria bibliotecilor publice, Asociația Națională a Bibliotecarilor și Bibliotecilor Publice din România, a venit în completarea „Zilei mondiale a cărții și a dreptului de autor”, fiind un demers pe deplin justificat având în vedere legătura de nedespărțit ce există între bibliotecar și carte. Această zi este aniversată în bibliotecile românești prin diverse

activități de promovare a bibliotecarilor și a bibliotecii, a serviciilor pe care aceștia le oferă, prin simpozioane și mese rotunde ce încearcă să demonstreze rolul bibliotecii în educație, cercetare și în învățarea continuă.

Astfel, prin instituirea sărbătoririi acestei zile, a fost recunoscut importantul loc pe care profesioniștii în informare îl ocupă în domeniul documentării și satisfacerii nevoilor informaționale ale comunității în care activează.

Ziua Mondială a Cărții și a Dreptului de Autor

Începând cu anul 1995, UNESCO a instituit aniversarea, în data de **23 aprilie**, a „**Zilei Mondiale a Cărții și a Dreptului de Autor**”, propunându-și să promoveze lectura, publicarea și protecția drepturilor intelectuale prin intermediul copyrightului.

De fapt, ideea acestei sărbători își trage originile din Catalonia, unde, de **Ziua Sfântului Gheorghe**, pe **23 aprilie**, se oferă în mod tradițional un trandafir pentru fiecare carte vândută.

Această dată nu a fost o alegere întâmplătoare, ea este încărcată de multiple semnificații în lumea literară, cum

ar fi comemorarea marilor scriitori ai literaturii universale, Miquel de Cervantes, William Shakespeare și Inca Garcilaso de la Vega. Tot în această zi sunt aniversați sau comemorați alți mari autori, printre care se numără Maurice Druon, Kiljan Laxness, Vladimir Nabokov, Josep Pla și Manuel Mejía Vallejo. În acest fel, scriitorilor și cărților scrise de ei le-a fost acordată cinstirea pe care o merită, în același timp fiind promovată lectura de plăcere, în special în rândul tinerilor.

Redacția A.L.

Interviu

NEDELCU OPREA - o viață în slujba cărții

Vă rog să oferiți cititorilor revistei noastre câteva repere semnificative ale biografiei Dumneavoastră.

Nu am o biografie spectaculoasă, biografia mea nu are momente deosebite de semnificație socială. Sunt născut la 22 aprilie 1930 în comuna Tulucești, județul

Galați. Am urmat școala primară în comuna Suraia (astăzi în județul Vrancea), liceul comercial de băieți din Focșani, școala de ofițeri de la Sf. Gheorghe și Facultatea de Istorie a Universității „Al. I. Cuza” din Iași.

Am cochetat cu jurnalistică încă de la vârsta de 18-19 ani, colaborând la diverse ziare și reviste cu articole și studii de istorie și de cultură. Am publicat și câteva încercări literare. Ca student și ca absolvent de istorie am participat la săpături arheologice la Căndești și Bârsești, județul Vrancea, împreună cu renumitul cercetător Sebastian Morintz, am susținut referate și comunicări științifice privind istoria și cultura cărții la diferite manifestări de profil. Biografia mea profesională se confundă cu activitatea a două instituții ale cărții: Biblioteca Publică din Focșani, al cărei director am fost între anii 1953-1962, și Biblioteca Publică „V.A. Urechia” Galați, unde am fost director între anii 1962-1997 și bibliotecar până în 2006. Un simplu calcul matematic arată că peste 50 de ani am slujit, instituțional, CARTEA. Experiența mea s-a concretizat în două lucrări de referință în domeniu: dicționarul bibliografic „Cultura, știința și arta în județul Galați” (1973) și monografia „Biblioteca Publică V.A. Urechia” (2002).

După o asemenea experiență profesională și de viață, doresc să vă pun memoria la încercare, întrebându-vă ce vă mai amintiți despre profesorii pe care i-ați avut în anii de școală, despre foștii colegi?

Niciodată nu-l voi uita pe cel care m-a învățat să mânuiesc condeiul pe tăblița de scris și pe paginile caietelor școlare, Domnul Învățător ISTRATE. Îmi stăruie și astăzi în memorie solemnitatea ceremoniei ridicării Drapelului Patriei și intonarea Imnului Țării înainte de începerea cursurilor (ce lecție de educație!), repetatele și, totuși, mereu inedite excursii în lunca Siretului, salutul profesorilor la intrarea în clasă, dialogurile de mare profunzime și semnificație dintre elevi și profesori, din perspectiva trecerii timpului, așteptatele și deosebit de plăcutele activități organizate în afara

cursurilor școlare etc... „Bună ziua, domnilor elevi!” era salutul pe care profesorii îl adresau elevilor la intrarea în clasă, iar invitația elevilor la lecție se făcea cu adresarea „Domnule elev, poftim la tablă!”. Regulile erau foarte stricte, dar raporturile profesor-elev erau normale. Se dialoga cu deosebit respect. Mi-au rămas în minte îndemnul pe care ni le făceau cei mai mulți dintre profesori. De la Zamfir Constantinescu am „învățat” dragostea pentru lectură, pentru cuvântul scris, pentru carte, de la profesorul Daschievici am înțeles că învățând geografia „înveți să-ți iubești Patria”, iar de la profesorul de istorie, Dănilă, învățăturile muzei Clio, precum că „ce și cum se întâmplă astăzi” are rădăcini în istoria antică, medie și modernă. Doamna Mărgărint, profesoara noastră de științele naturii, blândă și cu largă viziune despre viață, ne avertiza, profetic și ironic: „Parcă vă văd mâine într-un automobil, trecând nepăsători stropind-o pe fosta voastră profesoară cu apa aruncată de roata mașinii voastre din băltoaca străzii, chipurile fără să observați!” (ce crudă realitate!), iar preotul Trandafir, profesor de religie, la fiecare serie de elevi, la prima oră din ciclul superior al liceului, adresa aceeași întrebare: „Ce părere aveți despre facerea lumii?”.

Activitățile extrașcolare ocupau o bună parte din timpul vieții de elev, participam la cercuri culturale, de studii, de artă interpretativă, la care veneau elevi de la toate liceele focșănene. De pe scena artiștilor amatori de la Focșani au plecat renumiții actori Emanuil Petruț și Leopoldina Bălănuță. La cercurile de studii și-a făcut ucenicia și viitorul academician, marele nostru specialist în strategie economică, Tudorel Postolache.

Dar despre primele întâlniri cu cartea, obiectul carierei și pasiunea vieții Dumneavoastră, ce ne puteți spune?

Cartea, spunea V.A. Urechia, patronul Bibliotecii noastre publice, îți „apartine precum văzduhul”. Ca obiect

de studiu îi simți necesitatea precum hrana. „Fără carte nu-ți poți întreține gândirea, profesia, viața socială”.

Personal, am început să citesc din anii școlii primare. Într-una din zile, directorul școlii, domnul Cazacu, m-a chemat să-l ajut la desprăfuirea cărților și ziarelor mutate în noua sa locuință. A fost momentul în care am descoperit că nu este altă plăcere mai mare decât cititul cărților. Din biblioteca domnului director am citit poveștile lui Petre Ispirescu și cele ale lui Ion Creangă, Povestea Neamului Românesc, o carte excepțională pentru copii, al cărui autor nu mi-l mai amintesc, zodiace și cărți de rugăciuni etc. În anii liceului m-au atras romanele lui J. Verne și Al. Dumas fiul, cărți din colecția „15 lei”, ca să ajung apoi la Eminescu, Teodoreanu, Istrate, Sadoveanu, Dostoievski, Zola ș. a.

Când am ajuns la Biblioteca din Focșani am descoperit ce importanță deosebită are din punct de vedere social „cartea organizată”. Am reușit să conving conducerea administrativă locală, în 1958, să investească în reabilitarea localului construit de maiorul Gh. Pastia pentru a găzdui Biblioteca Publică, deci revenirea localului respectiv la destinația inițială. În doi ani clădirea a fost renovată, restaurată, dotată și utilată modern pentru acei ani, iar Biblioteca Publică din Focșani a primit premiul I pe țară și Diploma de Bibliotecă Model.

Cunoașteți foarte bine Galații, din cărți și din viața de zi cu zi. Cum apreciați contribuția orașului nostru la patrimoniul cultural național?

Prin poziția lui geografică, Galațiul a fost dintotdeauna Poarta României către lume. Cei ce s-au așezat la Galați au venit cu limba, cu obiceiurile, cu cultura și cu interesele lor. Orașul a devenit un conglomerat cosmopolit. Școlile străine erau mai bine organizate și dotate. Elevii, inclusiv cei români, erau învățați să muncească, să fie civilizați, să fie cinstiți și să dorească să trăiască bine în țara lor. Cultura românească din Galați s-a dezvoltat în concordanță cu aceea străină. Spre exemplu, în 1869, directorul I. Cetățeanu cerea Ministerului Instrucțiunii să aprobe introducerea în programul gimnazului pe care îl conducea- Colegiul Național „V. Alecsandri” de astăzi - studiul limbilor greacă și germană, alături de franceză și italiană, „pentru ridicarea prestigiului școalelor române față de cele străine”. În același spirit, profesorul Constantin Calmuschi, directorul Bibliotecii „V.A. Urechia” în perioada 1921-1929, scria: „În acest oraș se vânturau

sute de milioane, cu care miile de străini se înavușesc. Suntem datori să dezvoltăm mișcarea culturală în fața năvalei dată de mercantilism”.

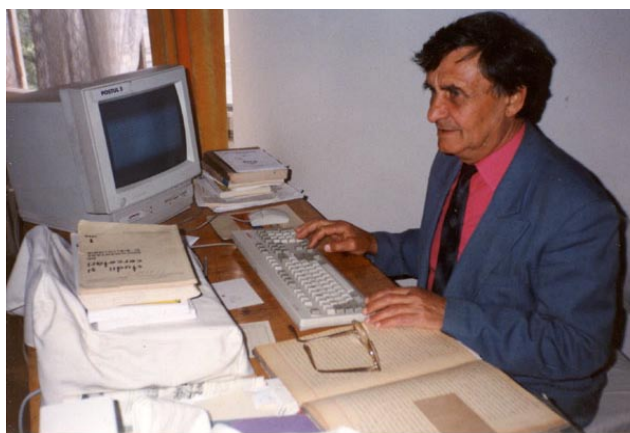
În a doua jumătate a secolului al XIX-lea s-au organizat la Galați societăți culturale și științifice, între care Societatea medicilor și Societatea corpului didactic. V.A. Urechia, ales parlamentar de Galați, a donat, în 1867, biblioteca sa personală în folosul gălățenilor, devenind Bibliotecă Publică de Stat, motivându-și gestul prin faptul că „nu se cade să cerem și să așteptăm toate numai de la guvern”. Biblioteca a devenit principala instituție culturală a orașului, i-a potențat viața spirituală. În 1919, profesorul George Arămescu a propus profesorilor, părinților, instituțiilor locale, unor personalități ale vieții publice gălățene înființarea Societății Culturale „V.A. Urechia”, care a funcționat până în 1949 și de care se leagă construirea Palatului Cultural ca sediu al Bibliotecii Publice. În seria instituțiilor culturale gălățene de referință amintim: Muzeul de Istorie „Al.I. Cuza”, Muzeul de Artă Contemporană/ Muzeul de Arte Vizuale, Complexul Muzeal de Științe ale Naturii, Universitatea „Dunărea de Jos”, Centrul Cultural, Teatrele Dramatic,

Muzical și de Păpuși. Din păcate, s-au pierdut din peisajul cultural gălățean instituții precum Filarmonica, prin anii 1970, iar, mai recent, Casa municipală de cultură, Casa de știință și tehnică pentru tineret etc.

Galațiul a dat în plan național personalități precum Nicolae T. Deleanu, Constantin Levaditi, Mircea Petrescu Dâmbovița, Vasile Mihai Popov, Ovidiu N. Popovici, Victor Emanuel Sahini, Gheorghe I. Zane, Gheorghe Brătescu, Agricola Cardaș, Ovid S. Crohmălniceanu, Dimitrie Cuclin, Ludovic Feldman, Valentin Gheorghiu, Virgil N. Madgearu, Nicolae Mantu, Camil Ressu, Eugen Sârbu, Nicolae Spirescu și mulți alții.

Aveți o pilduitoare experiență de viață, încărcată de fapte de cultură și de educație. Ce ați dori să transmiteți tinerilor, concetățenilor noștri, autorităților locale?

Opinia profesorului Constantin Calmuschi comunicată, în 1925, poetului Vasile Hondriță, poate reprezenta un mesaj cu valabilitate perenă: „În prima ta scrisoare este mult misticism și oarecare pesimism. Nu zic că nu ai dreptate, dar așa e viața. Trebuie să te obișnuiești a o cunoaște și a o aprecia în justa ei valoare. Pentru mine viața este o himeră (iluzie? n.n.), întretăiată de multe amărăciuni și decepții. Rostul ei este să te silești

a trage o brazdă bună, din care dacă nu tu, cel puțin alții să profite pentru a le fi mai ușoară viața, apoi să găsești mulțumirile, mari sau mici, ce ți le dă și să-ți înveselești zilele, cât omeneste e posibil. Primăvara este frumoasă pentru toată lumea, dar mai vârtos pentru cei care sunt la vârsta primăverii. Are însă cusurul de a fi prea scurtă. Nu trebuie să o mai mutilăm și noi prin gânduri triste.” Așadar, tinerii să conștientizeze că tinerețea este primăvara vieții, adulții să aibă un comportament pil-duitor pentru ca tinerii să poată recepta acest adevăr, iar autoritățile să construiască structurile necesare ca oamenii să poată participa activ la dezvoltarea CETĂȚII. Omul este OM prin ceea ce lasă urmașilor!

Ați fost 35 de ani directorul Bibliotecii „V.A. Urechia”. Vorbiți-ne despre această instituție cu nostalgie și cu realism.

În anul 1962 am fost „adus” de la Focșani la Galați, la conducerea Bibliotecii Publice „V.A.Urechia”. M-au impresionat dimensiunea și valoarea patrimoniului instituției, dar am fost dezamăgit de condițiile impropii de organizare și de conservare a acestuia.

V.A.Urechia fusese un bibliofil de factură deosebită. Își investise toată bruma de avere pentru cultura și istoria românilor. A considerat că biblioteca personală poate fi de folos numai dacă este accesibilă în plan social și a fondat „instituțiunea indispensabilă unui centru cultural cum a devenit Galațiul”. Aveam senzația că spiritul lui Urechia plana nemulțumit prin spațiile în care erau depozitate cărțile dăruite. Au trecut șapte ani până am convins administrația publică județeană să repartizeze o clădire corespunzătoare patrimoniului moștenit, în schimbul Palatului Cultural cedat în 1955 Teatrului Dramatic. În anii 1969-1971, noul Palat, fostul sediu al Comisiei Europene a Dunării, a fost dotat la nivelul acelor ani.

Colecțiile și cataloagele au fost organizate științific. S-au pus la dispoziția publicului spații pentru lectură, audiții și împrumut la domiciliu. Investițiile făcute au fost deosebite. Biblioteca a devenit, cu efortul tuturor celor care au slujit-o, o instituție de referință la nivel național. Specialiștii și oamenii de cultură din țară și din străinătate au apreciat condițiile și gradul de solicitare a serviciilor ei de către public. Media zilnică a celor care-i treceau pragul depășea 1000 de cititori, dintre care peste 70% erau elevi și studenți. Biblioteca noastră era inclusă în programele oamenilor de cultură, de stat și politici care vizitau Galațiul.

Periodic, independent sau în colaborare, organiza manifestări științifice, expoziții, lansări și prezentări de cărți, colocvii literare etc. În întreaga mea carieră profesională am avut ca repere cartea organizată instituțional pentru folos public, așa cum a gândit V.A.Urechia: „Cărțile au fost depuse în Biserica Domnească pentru trebuințele obștii!”

Tocmai în acest sens am elaborat și **monografia Biblioteca „V.A. Urechia”** despre care am amintit mai sus, instituția fiind, astfel, prezentă în circuitul informațional și cultural din țară și din străinătate.

Viața Dumneavoastră profesională se confundă cu slujirea cărții în interesul comunității. Pentru activitatea de o viață, considerați că ați primit răsplata faptelor Dumneavoastră? Din partea cui și în ce a constat?

Îmi permit să-l parafrazez pe V.A. Urechia, din discursul ținut la inaugurarea Bibliotecii, la 11 noiembrie 1990: „am ajuns pe vârful dealului vieții și ochiul nu se îngrozește de priveliștea repedelui povârniș în fundul căruia voi dispărea, din moment ce munca mea va subzista”. Pe parcursul vieții de bibliotecar am fost răsplătit de bucuria, plăcerea și satisfacția miilor de cititori care au pășit pragul Bibliotecii. Am fost răsplătit de colegii și colaboratorii care au muncit cot la cot cu mine ca să clădim prestigiul Bibliotecii „V.A. Urechia”. Acordarea titlului de Cetățean de Onoare al orașului de către Consiliul Local în 1997 l-am considerat ca un omagiu adus fondatorului instituției, ce-i poartă numele în eternitate. Remunerația materială, insuficientă și sub media răspunderii și a efortului, mi-a „ajuns”. Nu am fost stăpânit de dorința

înavușirii. Din salariul meu și al soției ne-am cumpărat un apartament, un autoturism, am călătorit în țară, la mare sau la munte, în stațiuni balneoclimaterice. Nu am putut face cât ne-am dorit, dar avem suficient ca să ne ducem o existență decentă.

Domnule Nedelcu OPREA, vă mulțumesc și vă doresc multă sănătate!

*A consemnat,
prof. Gh. Nazare*

Presă lui Gutenberg Johannes

- tehnici vechi de tipărire -

S-a născut în jurul anului 1400 și s-a stins din viață la 3 februarie 1468 la Mainz, Germania.

A fost meseriaș și inventator german care a descoperit o metodă de tipărire prin litere mobile care a fost folosită fără

modificări importante până în secolul XX.

Elementele unice ale invenției sale au fost un tipar cu matrițe ce prin presare imprimau pe un metal: o literă sau un caracter, într-un număr destul de mare, astfel literele obținute fiind folosite pentru tipărirea propriuzisă; un aliaj pentru literele din metal; o nouă presă derivată de la cele pentru fabricarea vinului și a hârtiei și o cerneală fabricată din ulei. Niciuna dintre aceste calități ale tiparului inventat de Gutenberg, nu exista în tipărirea coreeană și chineză sau în tehnicile europene de tipărire a literelor pe diferite suprafețe.

Gutenberg s-a născut la Mainz și a fost fiul unui patrician. Aici s-a specializat în fierărie. A fost exilat din Mainz în timpul unei dispute dintre gildele meșteșugarilor și patricienii din oraș. S-a mutat la Strassburg unde a trăit între anii 1434 și 1444. Aici a fost bijutier, dar a și predat artele meșteșugăriei.

Câțiva dintre colegii săi, care au aflat că meșterul lucrează la ceva în secret, au insistat să devină parteneri în această activitate și au investit sume considerabile de bani. Așadar în 1438 s-a semnat un contract pe termen de 5 ani între Gutenberg și Hans Riffe, Andreas Dritzehn și Andreas Heilmann. Contractul avea și clauze: dacă unul din parteneri deceda, moștenitorii săi vor fi numai beneficiari ai acestei afeceri nu și parteneri.

Când Andreas Dritzehn moare în 1438 moștenitorii acestuia îl dau în judecată pe Gutenberg și îi cer să devină parteneri. Gutenberg câștigă procesul și se află de invenția sa, deși meșterul încercase să pastreze acest secret.

După 12 martie 1444 nu este documentată activitatea lui Gutenberg, dar se crede că el s-a întors la Mainz.

În 1450 invenția sa devine deja destul de sofisticată încât să-l convingă pe omul de afaceri Johann Fust,

să-l finanțeze, la început cu 800 de guldeni (o sumă substanțială), iar mai apoi cu încă 800 de guldeni pentru care Fust și Gutenberg devin parteneri.

Cu timpul relațiile dintre cei doi s-au deteriorat deoarece Fust dorea să câștige bani cât mai repede, iar Gutenberg dorea să-și perfecționeze invenția. Apoi, în 1455, Fust câștigă un proces împotriva lui Gutenberg, prin care meșterul era obligat să plătească înapoi împrumuturile și alte cheltuieli adiționale, totul constând în suma de 2020 guldeni. Acest lucru l-a determinat pe Gutenberg să deschidă o mică tipografie între anii 1450-1460.

„**Biblia de 42 de rânduri**”, cea mai importantă operă a lui Gutenberg, precum și alte cărți au fost tipărite în jurul anului 1455. Câștigurile aduse din vânzarea bibliei se aproximează că au fost mult mai mari decât suma pierdută de meșter în procesul cu Fust și nu se știe de ce acestea nu au fost evaluate la proces.

După ce a câștigat procesul, Fust a obținut materiale pentru tipărirea bibliei și pentru o a doua mare operă de artă a lui Gutenberg: „**Cartea Psalmilor**”. Fust a continuat să tipărească acestea cu ajutorul lui Peter Schöffer. Acesta era cumnatul și unul dintre cei mai buni elevi ai lui Gutenberg, care depusese mărturie împotriva meșterului la proces.

„Cartea Psalmilor” apare la Mainz la data de 14 august 1457.

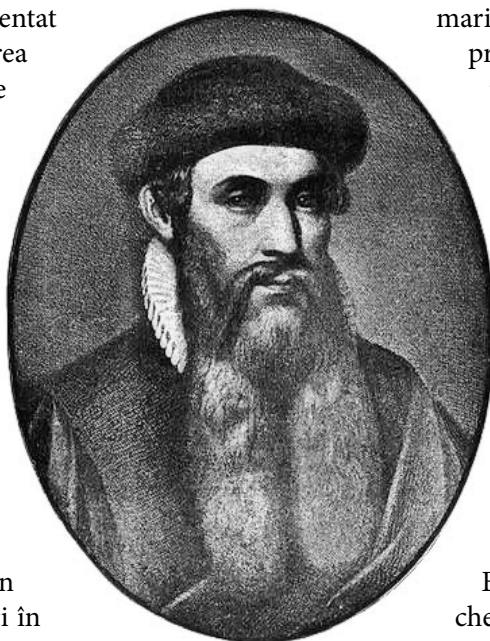
Ea era decorată cu sute de litere și chenare delicate, colorate în două nuanțe. Această tehnică se baza pe multipla imprimare cu cerneală a unui bloc de metal. Experții se pun de acord că Fust și Schöffer nu au realizat această carte și că doar geniul lui Gutenberg putea să creeze așa ceva.

Experții cred că tot Gutenberg, a proiectat o tehnică specială de gravare a cuprului prin care putea produce litere în relief. Gutenberg a mai tipărit în 1454 „**Türkenkalender**” prin care avertiza asupra pericolului invaziilor turcești după căderea Constantinopolului în 1453.

În ianuarie 1465, arhiepiscopul din Mainz îl pensionează pe Gutenberg și îi oferă anual: grâne, vin, haine și îl scutește de impozite, iar civilizația umană rămâne cu descoperirile sale.

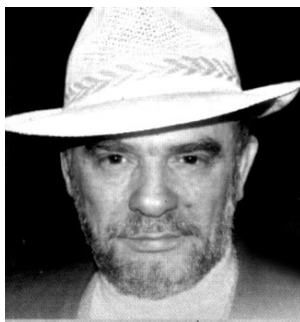
Laurențiu Onoșă

bibliotecar și jurist Biblioteca „V.A. Urechia”

Expresii celebre

„Dansul lui Zorba”

Reflectând asupra tra-seului vieții sale, marele scriitor grec Nikos Kazantzakis (1883-1957) mărturisește surprinzător: „Și dacă aș vrea să-i disting pe cei ce și-au lăsat urme mai adânci în suflet, aș reține poate

vreo trei-patru: Homer, Bergson, Nietzsche și Zorbas.” (Viața și peripețiile lui Alexis Zorba, Prolog). Homer - „ochiul albastru senin - ca discul soarelui”, Bergson - salvatorul de „impasuri filozofice” și Nietzsche - o sursă de neliniști și mândrie sunt creatori de sisteme valorice în artă și filozofie, cu opere celebre și cu idei magnifice înscrise în patrimoniul cultural mondial; despre Zorbas, personajul romanului „Viața și peripețiile lui Alexis Zorba” (1946), scriitorul spune simplu: „... m-a învățat să iubesc viața și să nu mă tem de moarte.”

Naratorul din cartea lui Kazantzakis, un intelectual „șoarece de bibliotecă”, preocupat de filozofia budistă, este fascinat de Zorba, om simplu, debordând de vitalitate, practicant al multor meserii și „înțelept” în problemele existenței, prin modalități directe, în care pot fi recunoscute experiențe și constatări, precum și profunzime impresionantă. De-a lungul a șase luni, cei doi înființează o exploatare de lignit și o colonie de lucrători, care falimentează o dată cu eșecul catastrofal al instalării telefericului. Zorba se manifestă ca un tăvălug de viață, desfășurând adevărate lecții ale „școlii” sale cu „discipline ce sfidează prejudecățile și livrescul. Dragostea și naivitatea, pitorescul și grotescul, patima și altruismul, eroismul și renunțarea se regăsesc admirabil în situațiile relatate.

Rămâne de neuitat dansul personajului ca manifestare a unor stări de spirit extreme: fericire - „Se avântă în vârtejul dansului, bătând din palme, sărind, făcând piruete în aer, prăvălindu-se la pământ cu genunchii îndoți, țâșnind din nou în sus

cu picioarele strânse, ca și cum ar fi fost din gumi-lastic. La un moment dat sări atât de sus, de parcă ar fi voit să înfrângă legile de fier ale naturii și să-și ia zborul”. (idem); durere, disperare - „E în mine un diavol care strigă și eu fac ce zice el. De câte ori sunt gata să mă înăbuș, strigă: Danseză!, și eu dansez. Și asta mă ușurează! Odată, când mi-a murit Dumitraki, micuțul, în Calchidia, tot așa m-am ridicat și-am dansat... Da’ eu, dacă nu dansam în clipa aia, înnebuneam de durere...” (idem); formă de comunicare: „Când nu mai înțelegeam, îi strigam: Stop! Atunci se ridica să danseze. Pricepi, jupâne? Să danseze ce voia să-mi spună. Și eu, același lucru. Tot ce nu puteam spune cu gura, spuneam cu picioarele, cu mâinile, cu burta sau prin strigăte sălbatice: Hai! Hai! Hop-la! Ohe!...!; „Să vorbești dansând, e oare cu puțință? Și cu toate astea, aș putea și bag mâna-n foc că-așa trebuie să-și vorbească zeei și diavolii.” (idem) etc. Transpunerea cinematografică (Zorba Grecul, 1964, muzică Mikis Theodorakis) oferă lui Anthony Quinn ocazia unei interpretări fenomenale, contribuind la faima personajului.

„Dansul lui Zorba” este metaforă pentru o formă artistică superlativă de exprimare a sentimentelor.

Th. Parapiru

Proză

150 de metri de peliculă

Trăim într-o țară în care istoria a fost pe rând sechestrată de cei ce au stăpânit-o, stăpânitori de dinăuntru și mai ales de dinafară, o țară în care

poporul transformat în populație a devenit din român EU-ist și NATO-ist și în care sângele celor ce au apărat-o cu bună credință nu are valoare comercială și deci nici morală. Că nu e cool...

Totuși, pentru cei puțini ce au refuzat această cale a sibaritismului nesimțit și amnezic, orice fereastră deschisă spre un trecut din care știm puține, orice dezvăluire este un eveniment.

Pentru mine, un astfel de eveniment a fost descoperirea într-un anticariat a memoriilor unui ilustru cineast de război, cel mai decorat dintre cineștii de război a S.U.A., care a participat la misiuni de risc extrem și a continuat să activeze în armata americană și după al doilea război mondial.

Memoriile lui Jerry J. Joswick, „*Combat cameraman*” au fost publicate de către Chilton Company din Philadelphia, S.U.A., la sfârșitul deceniului cinci al secolului trecut.

Aceste memorii evocă și un celebru raid aerian efectuat deasupra României, bombardarea instalațiilor petroliere de pe Valea Prahovei, atac masiv la joasă înălțime, efectuat la 1 august 1943.

La raid au participat mai mulți fotografi militari, Joswick a fost singurul care a supraviețuit într-un avion ciuruit de proiectile dar funcțional.

Noi plătim și astăzi bombardamentele americane de pe Valea Prahovei: pânza freatică din zonă este și astăzi contaminată de o imensă cantitate de petrol.

Ce a însemnat raidul pentru americani?

Citez din Joswick:

„A fost cea mai mare catastrofă din toată istoria forțelor aeriene ale S.U.A.. Din câte știu am pierdut cam o sută de bombardiere și vreo mie de oameni. Cifrele oficiale sunt mai mici: 540 morți sau dispăruți, 54 răniți, 200 prizonieri, 79 internați în Turcia.

Din cele 178 aparate ce trebuiau să participe, unul nu a reușit să pornească, 3 s-au zdrobit la decolare, 11 au făcut cale întoarsă. Deasupra Ploieștiului au ajuns 163 avioane din care au fost pierdute 54.

Producția de petrol a rafinăriilor bombardate a scăzut la o treime dar a fost normalizată în două luni”.

A fost un atac absolut atipic, pentru evitarea radarelor germane avioanelor li s-a impus să zboare la zece

metri înălțime (ceea ce pentru niște avioane de treizeci de tone înseamnă riscul, în caz de gol de aer, să lovească pământul, iar în caz de dificultăți mecanice să nu aibă timp de reacție) deși până la acea dată coborârea la 60 de metri de sol era considerată infracțiune și interzisă.

Formația zbura strâns, distanța între aripile diverselor avioane fiind de 7-8 metri. Era un zbor de 8 ore dus, opt ore întors. Se zbura deasupra mării și a munților Pind.

Deși dotate cu rezervoare suplimentare, multe avioane n-au mai reușit să ajungă în Libia de unde decolaseră datorită epuizării carburantului. Destule s-au prăbușit în mare.

Au fost câteva lucruri tulburătoare legate de raid.

Rafinăriile americane, deși figurau pe planul de bombardament nu au fost distruse. Prin eroare de identificare a țintei...

Românii îi așteptau pe americani. Fuseseră înștiințați de către spionajul nostru prin agentura acestuia din Turcia.

Unii au spus că piloții au fost vânduți contra informațiilor detaliate asupra unei baze de aviație germane din sudul Franței unde se antrenau și piloții de bombardiere maghiare. Schimb care a avut ca supliment date despre fortificațiile zidului de apărare german de pe țărmul Atlanticului.

Se susținea și că americanii, printr-un raid eșuat, vroiau să-i închidă gura lui Churchill privind al doilea front din Europa. Așa se explică că s-a interzis categoric participarea englezilor sub orice formă la această acțiune militară.

Să fi știut românii și alte date mai precise, detalii tehnice?

Oricum cu puțin timp înainte de raid, românii au cumpărat pe bani grei din Elveția tunuri și mitraliere anti-aeriene Erlikon, eficiente pentru ținte ce zburau la joasă înălțime.

Se pare că s-ar fi știut nu numai înălțimea de zbor ci și ruta astfel că stații de alarmare precece au fost plasate chiar la prezumta (și reala) zonă de intrare a flotilei aeriene pe teritoriul României.

Din ce a filmat cu camera cinematografică ținută în mână și de la aparatele fotografice fixate pe aripile a șase bombardiere ce au supraviețuit, Joswick a obținut 150 de metri de peliculă foto.

El a cerut ca filmările să fie făcute publice.

Nici măcar la analiza raidului la Pentagon, la care cineastul a participat, filmările nu au fost prezentate integral.

Reproducem din cartea sa impresiile lui J. Joswick din timpul atacului aerian de zi din 1 august 1943.

În paranteză sunt comentarii și precizări ale traducătorului:

„Generalul Ent și colonelul Compton (conducători ai flotei aeriene) au trecut peste punctul de vedere al navigatorului, un tânăr sublocotenent, care identifica corect Târgoviște (navigatorul șef, căpitanul Anderson, s-a prăbușit cu avionul în mare pe parcursul accesului, lângă insula Corfu) susținând că se aflau deasupra Floreștiului. Ei au îndreptat pe baza acestei greșeli avioanele spre București ajungând deasupra suburbiilor sale. Astfel, la București, statul major german și român au fost alarmați (de fapt alarmarea s-a făcut cu mult timp înainte) și întreaga aviație de vânătoare din Balcani a fost ridicată în aer. În câteva clipe patru sute de avioane de vânătoare erau gata să decoleze, majoritatea cu aviatori germani și iatlieni și câteva probabil cu români despre care se spunea că se săturaseră de război.

Neputând găsi rafinăria ce îi revenea grupului său de avioane, generalul Ent a ordonat să fie atacate „obiective secundare” (în ciuda acestui eșec major generalul Ent și colonelul Compton au fost recompensați cu Distinguished Service Cross, iar tânărul navigator nu a fost decorat).

Vedem turnurile de cracare și coșurile rafinăriilor. Am pornit aparatele montate pe aripile avionului și am început să filmez cu camera mobilă. Am văzut, oricât ar părea de incredibil, un stog de fân deschizându-se și apărând patru mitraliere în funcție. Pe măsură ce înaintam pe alte câmpuri se deschideau câpițe și acoperișuri ale caselor și de acolo plecau spre cer mănunchiuri de trasoare. Întrucât zburau la foarte mică înălțime precizia tragerii era uluitoare și avionul nostru, Witch (Vrăjitoarea) a încasat o ploie de proiectile.

La un moment dat, avionul s-a cabrat brutal. Am căzut pe podea și am văzut nevenindu-mi să cred fortărețele B-24 zburând cu toată viteza posibilă sub noi în direcția sud-vest. Își căutau prada. M-a cuprins un presentiment sumbru, undeva trebuia să fi avut loc o tragică eroare. La câțiva kilometri de primul nostru obiectiv ne-am abătut ușor pentru a mitralia două șiruri lungi de vagoane cisternă. Am lăsat în urmă un incendiu enorm. Al doilea bombardier din stânga noastră a agățat solul cu aripa, apoi fuzelajul a alunecat câteva sute de metri și a fost înghițit de o imensă explozie. Celelalte avioane și-au strâns rândurile.

Eram prelucați metodic de un mare număr de mitraliere camuflate cu grijă la sol, la numai 10 metri dedesubt.

Lângă rafinării se vedeau 20 de baloane de protecție ce se legănau ușor. În stânga noastră un bombardier s-a năpustit asupra cablurilor lungi ce rețineau două baloane. Primul a cedat de parcă ar fi fost tăiat cu foarfeca. Cel de al doilea cablu a intrat în contact cu un motor exterior al

avionului și aeronava a dispărut în vrie de-a lungul acestuia (ca un dop pe tirbușon) sfârșindu-se într-un ghem de foc și fum.

Antiaeriana a intrat în funcțiune. Zguduitul puternic al aeronavei m-a făcut să înțeleg că am fost loviți și noi.

Zburam deasupra unui mare număr de incendii aprinse de cei ce ne-au precedat. Și eram la numai zece metri înălțime!

Am văzut cum unul din avioane, ridicat de curentul ascendent produs de un imens rezervor în flăcări, s-a cabrat și s-a desfăcut într-o clipită în bucățele.

Lângă un bombardier care a aterizat ceva mai departe, un membru al echipajului, în picioare, ne saluta frățeste agitându-și casca de zbor.

În fața noastră un B-24 cu un rezervor din aripă în flăcări a zburat spre obiectiv, a lansat bombe cu explozie întârziată și a încercat să aterizeze pe patul unui curs de apă secată. Se pare că nu a văzut podul decât prea târziu când nu mai putea face nimic.

Am trecut la un moment dat printr-o perdea de flăcări înalte de 20 de metri. Am scăpat vii dar cu pielea ușor arsă și părul pârlit. Cele cinci grupe de atac în care eram organizați erau complet dezarticulate. Bombardierii se încrucișau în rețea. În dreapta, în stânga, în față erau B-24 care ardeau, se prăbușeau sau erau înfășurate într-un lințoliu de aburi.

Mitralierele erau cu țeava înroșită. Coapsa unuia dintre mitralieri sângera abundant prin țesătura distrusă a pantalonului.

Ne-am cabrat violent pentru a nu lovi hornurile de cărămidă de la Astra Română.

Ne-am lansat bombele asupra celor două rafinării.

A trebuit să supraviețuim undelor de șoc a exploziilor de sub noi. A trebuit să supraviețuim focului mitralierelor instalate pe acoperișul gării din Ploiești.

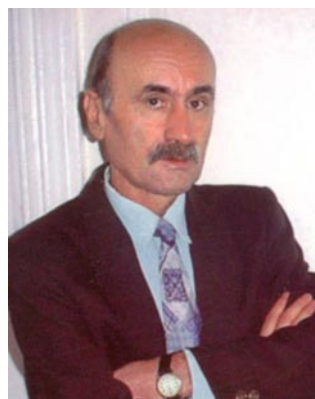
Timp de trei ore ne-am luptat cu avioanele de vânătoare. Cerul era plin. Erau Messerschmitt 109, Heinkel 111, Macchi, extrem de rapide.

Am tras fără încetare timp de trei ore.

Am ciuruit cu gloanțe și un vechi avion biplan de la începuturile aviației ce s-a rotit lent în jurul axei în cădere înainte să ia foc și să dispară.

Cei ce au rămas la rasul solului au avut mai multe șanse de a supraviețui aviației de vânătoare. Atacându-le, câteva avioane de vânătoare s-au înfipt în sol. Dar majoritatea bombardierilor a trebuit să se ridice la înălțime căci majoritatea erau vătămăte. Aproape cu toții se târau. Se grupaseră în grupuri mari de schilozi ce mergeau cu viteză mică dar cumulau mare putere de foc. Aproape tot ce era de prisos fusese aruncat peste bord”.

Dr. Nicolae Dobrovici Bacalbașa
scriitor

Întoarcerea tatălui cititor

Acum 25 de ani, cu o zi înainte ca mama să-mi pregătească tortul cu cinci lumânări, pe când eram mic și neștiutor, tata a plecat de acasă, spunând că merge la bibliotecă și se întoarce repede. Nu s-a mai întors niciodată. Zădarnice au fost căutările mamei și ale prietenilor tatei, că avea mulți, în special scriitori, de aici poate a venit și pasiunea lui ciudată de a citi cărți, lucru pe care eu nu l-am făcut niciodată, fie pentru că din cauza cărților mi-am pierdut tatăl, fie pentru că eu și amicii mei ne ocupăm de internet, televizor sau discoteci și nicidecum de chestii tipărite. Zădarnice au fost, deci căutările, peste tot, întâi la bibliotecă, apoi prin spitale, pe la poliție etc. Tata dispăruse pur și simplu. Nimeni nu ne putea spune unde ar putea fi, dacă e viu sau dacă e mort, dacă e în țară sau în afara ei.

Oricum, din cauza acelei decizii stranii de a pleca atunci la bibliotecă, eu am crescut fără tată și acum, când am împlinit 30 de ani, i-am spus mamei:

- Nu crezi că a sosit momentul să organizăm ceva pentru tata? A trecut atâta vreme, încât aproape nimeni nu-și mai aduce minte de el. Să facem ceva, un fel de pomenire, de comemorare, chiar dacă nu știm dacă e mort sau nu.

- Știi și eu, fiule? Poate că ar trebui. Dar cum s-o facem, unde, cu ce?

- Știi că eu câștig foarte bine, am firma mea de IT, vila mea este destul de încăpătoare, s-o facem la mine, mă ocup eu și nevastă-mea de toate.

- Dacă zici tu așa, așa să fie. Să ne aducem aminte de tatăl tău, cititorul.

- Uite, sâmbăta viitoare, la orele 17, exact când a plecat tata de acasă, acum 25 de ani, toți invitații să fie la mine. Vei fi și dumneata, bineînțeles. Fă-mi, te rog, o listă cu toți prietenii lui care mai trăiesc, dumneata îi știi mai bine. De invitații mă ocup tot eu. E bine?

- E foarte bine, dragul meu.

- Și mai e ceva. Văd că mai păstrezi câteva cărți în casă, de pe vremea lui tata. Aruncă-le, arde-le, fă ceva cu ele, să nu le mai văd pe aici. Eu, în vila mea nu am nicio carte, nicio pereche de coperte n-a intrat vreodată pe ușile casei mele.

- Așa voi face, i-a răspuns mama, dar ea, nu se știe de ce nu le-a aruncat și nici nu le-a ars, le-a ascuns

doar în cămară, printre borcanele cu murături și lăzile cu cartofi.

În ziua și la ora stabilită, vila mea de pe faleză, era plină de oaspeți. Aproape toți cei care l-au cunoscut pe tata, cititorul, erau la mine, în fața unor gustări selecte și a unor pahare cu cele mai alese licori. Am discutat, am glumit, l-am evocat pe tata. Noaptea, târziu, am auzit soneria. „Un oaspete întârziat”, mi-am zis și am plecat să deschid. În prag mi s-a ivit un bătrân, cu o barbă albă, lungă, maiestuoasă. În mâna dreaptă avea un baston, iar în stânga, o carte. Ar fi fost prima carte ce ar intra în casa mea, dacă l-aș fi primit pe acel necunoscut. „Și de ce nu l-aș fi primit?”, m-am întrebat. Așa că l-am poftit să intre și să ia un loc printre oaspeți.

- Noi, aici, sărbătorim, mă rog, comemorăm ceva, i-am spus.

- Ce anume?, dacă nu sunt indiscret...

- Se împlinesc 25 de ani de când tatăl meu a plecat la bibliotecă și nu s-a mai întors.

Bătrânul s-a scărpinat discret în barbă, și-a dres glasul și a rostit:

- Află băiete, că eu sunt tatăl acela și, după cum vezi, m-am întors...

M-am prăbușit pe un fotoliu și am golit dintr-o suflare paharul din fața mea.

- Tată, chiar tu ești?

- Eu și m-am întors să-mi săvârșesc opera.

Și, zicând, a început să arunce pe fereastră toate calculatoarele și televizoarele din încăpere. Lumea privea înmărmurită. Cineva a schițat un gest de stăvilire a pornirilor bătrânului.

- Lăsați-l, am zis, e tatăl meu! E chiar el!

Atunci, mama a sărit să-l îmbrățișeze. Îl recunoscuse.- Unde ai fost, până acum, bărbate?

- La Biblioteca Națională din București. Am avut acolo o cămăruță în pod, am citit 25 de ani în șir, zi și noapte, și, când am terminat ultima carte, am venit acasă. Acum știu totul despre lume și viață.

- Știi, de pildă, ziua și anul în care m-am născut eu? l-am întrebat.

- Despre tine, fiule, nu se scria nimic în cărțile acelea. Apropo, cărțile mele de acasă mai există?

- Există, sigur că există, i-a răspuns cu căldură mama.

M-am uitat lung la ea, apoi încă o dată la tata și, în clipa aceea, m-am hotărât să mă apuc de citit...

Ion Manea
scriitor și publicist

Florina Zaharia

Poezie

Născută la 02.12.1975, Galați;

A absolvit Facultatea de Litere, română – engleză, Master Teoria și practica textului;

Membră a Uniunii Scriitorilor din România din februarie 2000; peste 35 de premii literare la Festivalurile Naționale și Internaționale de Poezie;

A publicat: „Goală pe străzi”, Ed. Eminescu, București, 1998 (Premiul Uniunii Scriitorilor din România – Asociația Iași pentru Debut); „Posssssster”, Ed. Prier, De. Tr. Severin, 1999 (Premiul Nichita Stănescu); „Alexandru” (manuscris de mângâiat), Ed. Cartea Românească, 2001; „Nueufiorina (jurnalul lui)” Ed. Vinea, București, 2004; 1863-1894 „Așteptarea fără brațe”, Ed. Opera Magna, Iași, 2007;

Prezentă în antologiile: „Poemele Dunării” (română-franceză), „Poeți la castel”, „Carpe Diem”, „Europa – Km 0”, „Opt încercări de a te naște singur” (română-engleză-română);

Apariții literare: Luceafărul, Contemporanul, Convorbiri literare, Ateneu, Bucovina literară,

Cronica, Dacia literară, Vatra, Porto-Franco, Tomis, Poezia, Contrapunct, Familia, Tribuna, Dominus, Hyperion;

Coordonator proiect: „Trimbulinziipunctro” din anul 2002;

Coordonator proiect: „Opt încercări de a te naște singur” - antologie de poezie cu CD;

Redactor-șef revista Dunărea de Jos, publicație lunară a Centrului Cultural Dunărea de Jos Galați.

Eua

sunt liberă
nu mai am piele
cresc ca în copilărie
într-o materie caldă care se transformă
în lumină

am înghițit întunericul
tot
până la gât
și ecoul lui rămas în ochi
îl voi lega la ochi

voi salva planeta
voi elibera găzele din rochie
voi elibera păpușile din cutiile muzicale

*

eua și-a pierdut venele
ei au făcut din ele zgomot și drumuri

*

încheieturile desprinse de trup
încheind alte forme
poate gânduri
despărțindu-se de ceea ce sunt.

Când scriu el îmi simte mâinile
tăiate din vene
prelungiri de aer și piele
cu sângele spus și atins

eul care se pierde pe sine
multiplicându-se
izbucnind unul din altul
dureros și străin

dragă mamă,
această scrisoare a murit
și oasele ei putrezesc în tine
mănâncă din litere

această scrisoare nu a fost descifrată
atârnă asupra pământului
mai grea decât tine.

Scrisul meu simte pentru mine
el nu mai e în mine
e înaintea mea.

Când am deschis ochii
nu mai aveam piele
nu mai scieam
mă plimbam cu sângele pe pământ...

mă voi surpa
voi fi una dintre trăsăturile tale cumiști
voi consuma la minimum din respirația lumii
voi sta în propria față cu fața spre interior
cât mai înăuntru, nicio mână tandră să nu mă
găsească
nicio mișcare, nici un soi de piele, nimic.

Aurel Stancu

Apă din căușul palmelor

Doamne te iubesc toți cu nerușinare
la drumul mic la drumul mare
printre stele și fără amânare
cu frică sau fără lumânare

la fântâna cu pocal de argint
bem apă din căușul palmelor
clipa nu-i de metal visul nu-i de alint
nici de popas risipitor

întârzii în viață mi-adun sinele de pe jos
ceața pătrunde până la os
până la gând până la dor
de azi pe mâine primenitor

Destin cu tălpile goale

îmi privesc îndelung corăbiile eșuate
pe plajele mărilor de demult de oriunde
ce de lupte glorioase am pierdut prin labirintul
șoaptelor nefericite otrăvitoare
mă eliberez în alte iluzii smerit obosit
la țărnul lepădării de mine în valuri
muritoare înspumate

cățiva îngeri îmi țes aura înțepându-se
în destinul meu cu tălpile goale boabe roșii
mă acoperă cu văzduh

umbre îndepărtate ale unei păsări-paradis
mă învăluie lacom îmi promit îmbrățișări
de apoi liniștite de atunci
anotimp la ordin interior
ochii tăi flămânzi de dragoste

mi se face dor de începutul
a tot și a toate
cărturarul se orientează după călătorii
imaginare desenate pe aerul pereților
și după condamnări la viață
în partea nevăzută a lumii locuite

Fost barbar

se apropie de nicăieri lumină blândă
vestind interval pentru umilință și mărturisire
cu traiectorie potocnită în triburile
păsărilor-jucării uitate în rafturi

heeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeee
ca și cum cineva mă strigă dintr-o mașină
lazăre lipsește de acasă lasă moartea și ieși
încă nu știu unde sunt și ce înseamnă acasă
în numere și silabe lungi
suma aducerilor-aminte mă rănește adânc
și neîncetat cu teamă fierbinte

în fotografiile tinereții sunetul a expirat
gândurile mânioase au rămas în rezervații
pe parbrizul retinei răpăie stări decorative
gesturi telegrafice imagini oflitate
o visez pe bunica mă descântă cu veghe
pe stradă mângâi un trunchi de copac sacrificat
în locul lui mulți se vor mântui cu beton

ca fost barbar îmi pregătesc momentul întâlnirii
cu spaima frunzelor tale a crengilor
și a foșnetului divin

Tic-tac sub umbra casei

drumul de sub umbra casei
mișcă simplu limbile unui ceas vrăjit

din buze înecate de verdeață din patimile
cărnii afumate până la os
în biserica goală
cineva îngăduie să iubim cerul senin florile
ochii apele potecile căutării
să învățăm ce înseamnă risipa

după ce ne-a chemat cu zvonuri de plecare
pe toți cei vinovați de viață
tic-tac tic-tac tic-tac
bunicul s-a spălat cu apă proaspătă
s-a îmbrăcat frumos s-a întins în pat
apoi ne-a reamintit rânduielile vechi

rătăcite la oraș printre roboți și certuri
tic-tac tic-tac tic-tac

în curând zicea moșul că voia să se culce rob ostaș
dictator

într-o livadă cu meri cireși pruni
iar noi să nu-i stricăm odihna
cu strigăte bezmetice nerușinate și proaste
tic-tac tic-tac tic-tac

Trecere însângerată

urc și cobor în mine prin furtuni
de lucruri simple întâmplări cuvinte
strânse în răsuciri cu noduri gordiene

nu-i pasă nimănui de sabia care le taie
destinul se face ghem de spaime
rostogolite în sala speranțelor deșarte

întreb umil o piatră din caldarâm
dacă știe cine sunt sau dacă știe
din vâgăuna cărui zeu vin și plec

răspunsul întârzie în așteptarea lui
îmi imaginez că sunt locuitor
într-o altă parte a lumii
într-o altă clepsidră involburată

răbdător orizontul îmi vânează întrebările
în care mă înveșmântez
rostire însângerată de trecere

Rumene amintiri

umblu sfios printre pomii edenului
țin strâns în mână bănuțul descântat
pus de mama în apa primei îmbăieri

ce valuri stârneam cu strigătele mele
pe corabia fără catarg soarele
era un sân fermecat mereu mai aproape
mai departe mai înalt mai tainic

la asfințit zâna casei deschide
lada de zestre veșnică uitare
și stropește cu agheasmă pe oricine
se duce la fântână animalele curții
și păsările și insectele și inserarea
și vântul și dorințele toate

ceața de pulbere se rărește
pietrele se întăresc se fac pâine
tălpile ard pe plita cărărilor de lut
rumenindu-mi amintirile
cu mine pre mine călcând

Bijuterii de moarte

în roua dimineții din peștera făpturii mele
strălucesc stelele desculțe îngeri păzitori
aici șlefuiesc singurătatea
cu bijuterii de moarte

otrăvuri zburătoare gheare ucigașe
plante sufocante insecte feroce
sunt gata să ne devore cuvintele
din șoapte de zi de noapte

ne iubim în tăceri astrale
cu valuri ce se sparg de malurile noastre

în urma sufletelor pereche
rămân pietre de hotar
piramide enigmatice începuturi
nicicând înțelese nicicând ofilite

de acolo sclipesc lumini orbitoare și duh
până în cuibul așteptării

România în tranziție

Grancariciu, satul global se vrea a fi un roman satiric, așa cum îl califică autorul, Teodor Parapiru. Apărută la Editura SENIOR, Călărași, 2008, cartea repune în dispută ceea ce oricare estetician încearcă să înțeleagă prin categorii, în general, și prin comic în mod special. Satira poate fi considerată o speță a comicalului, alături de umor, rizibil, grotesc, ironic, caricatural, burlesc, (urât – așa adăuga). Comicalul, privit ca o categorie a frumosului estetic, este miniaturalul uimitor. Acest înțeles este dat de către Theodor Lipps, care aduce precizări: „comic este miniaturalul mai puțin impresionant, mai puțin semnificativ, mai puțin important, deci non-sublim, care apare în locul a ceva relativ mareț, impresionant, semnificativ, important, sublim. Este miniaturalul care se poartă ca ceva mareț, exagerează, de aceea, care joacă rolul acestuia și care apoi apare, totuși, ca ceva mic, relativ nul, sau se destramă în ceva de acest fel.” (Estetica).

Firul romanului satiric - Grancariciu, satul global – precum și titlul acestuia corespund într-un totuțel precizărilor de mai sus. Este inutil să comentăm formula licențioasă a denumirii satului la care protagoniștii din roman ajung după ceva dezbateri dând o spoială peste numele lui de baștină - Cacariciu. La fel de semnificativă este și formula satul global. Așadar, din titlu ne dăm deja seama că avem de-a face cu ambiția nemăsurată a unor provinciali de a se extinde ei peste glob și nu cum știm noi, din formula fericită a clarvăzătorului Marshall McLuhan, anume că globul s-a redus astăzi la dimensiunile unui sat.

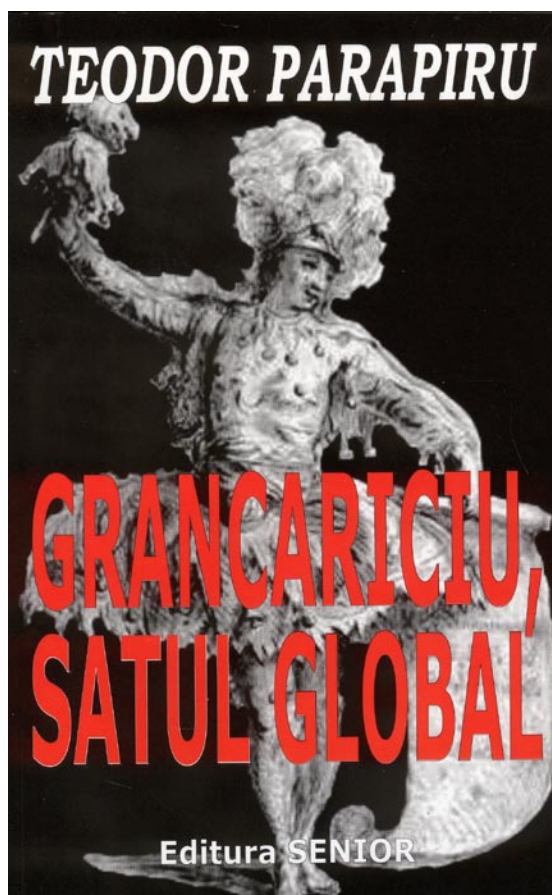
Satiricul, după un alt remarcabil estetician, Mout-

sopoulos, se înfățișează ca o tratare dură și nemilosă a obiectului și constă într-o depreciere a acestuia, esența sa reducându-se la o înjosire mușcătoare – forma clasică fiind reprezentată de satira politică. Iată un alt far călăuzitor în înțelegerea cărții lui Teodor Parapiru.

Ne lamentăm după instaurarea democrației dâmbovițene de deplorabila viață politică răspândită, potrivit Constituției, unitar, indivizibil și inalienabil prin toate cotloanele patriei. Venim cu propuneri mărețe: să-i ridicăm statuie lui I.L. Caragiale în fața Parlamentului acestei țări. Sunt lacrimi de jale pentru că o asemenea realitate politică mizerabilă se duce în van și nu-l putem reînvia pe marele nostru clasic în ideea ca măcar în plan estetic să fim răzbunați pentru minciuna, demagogia, ticăloșia, cinismul, josnicia și fărădelegea care ne guvernează. Și iacătă, totuși, descoperim în proza lui Parapiru o invitație spre o astfel de răzbunare estetică.

Tema romanului gravitează în jurul unei adunături de (auto/reciproc) aleși ai neamului care sub lozincă propășirii universale a comunității ieșite din regim de teroare totalitară propun, dezbat, aprobă proiecte grandioase, ca paravan al justificării în fața mulțimii a noilor întreprinderi dintr-o perioadă de tranziție. Tranziția

este zugrăvită și asumată ca nuntă. Un motiv atât de profund și care în dimensiunile cosmice ale ruralului cultural dominant al acestei țări capătă relevanța sublimă a morții, a renunțării totale, ca în Miorița, se transformă în derizoriul petrecăriei. Dacă la nobilul Caragiale întâlnim motivul carnavalului, pentru realitatea tranziției noastre, Teodor Parapiru descoperă autentic faptul că numai nunta,

ca sărbătoare deșănțat-bahică, poate reprezenta starea de democrație în care ne insinuăm. Deoarece în acest cadru lăutăresc au loc ședințele înalților oficiali care ne-au determinat și ne determină soarta, în acest cadru „normal” se stabilesc cumetriile de stat și de partid, în acest cadru se desfășoară coruperea electoratului în timpul campaniilor periodice regizate.

Din când în când, la această petrecere de tranziție, ne mai întâlnim și cu câte un bilanț: „Să stabilim clar și răspicat cine suntem în fața și în spatele lumii, în varianta imperialistă a așezării noastre. Așadar: am furat de-am spart continentele - bine!, am petrecut excelent și ne-am simțit bine - bravo!, ne-am ales în continuare cum au vrut buzunarele, mușchii și sexele noastre - bine!, ne-am privatizat cum ne-a trecut prin izmene - bine!, am prăpădit bănci, jocuri de întrajutorare, am mâncat rahat și am fost aplaudați la scenă deschisă în roluri schimbate de Putere și Opoziție - excelent!, am demonstrat lumii că punem democrația de junglă mai presus de bunăstarea generală - corect!...” (p. 216).

Dacă ești conștient de evoluția celor 19 ani de democrație carpatină descoperi mișcările în lanțul proiectelor și propunerilor prin care cumetri politici le-au însăilat în dezvoltarea și în progresul corupției. Căci la un moment dat ajungi la fundul unui sac:

„Care-va-să-zică, inventarul este clar: am dat solul, subsolul, văzduhul, pădurile, gazele, petrolul, legumele, găinile și alte animale/.../ Un inventar nemilos, pe care îl cunoaștem cu toți, că doar s-a furat anonim și cu acte în regulă, ori chiar cu salarii pe bune de la stat, date tocmai ca să ne ocupăm de treburile noastre, mă rog, s-a dus solul, subsolul, văzduhul, plantele și animalele, sexul și pădurile, apele și palatele...” (pp. 347-348). Și atunci care mai este motivația de a governa, de a fi animal politic? Aflăm imediat la pagina 348 că mai există o sursă naturală extraordinară, inestimabilă și inepuizabilă: „Impozitele, domnilor și doamnelor!”

În vremurile noastre nici nu se mai poartă disputa teoretică și practică între „artă angajată” și „artă pentru artă”. Suntem prea moi, prea adormiți față de asemenea atitudini ale spiritului. De aceea trec nepedepsiți pe lângă noi hoții descriși în termenii de mai sus, de aceea ne vine foarte greu să receptăm o operă de artă cum este romanul satiric de față. Dar, întrebarea rămâne totuși în cadrul unui roman ce surprinde tranziția României (spre ce, oare,

Doamne?): ce tip de artă promovează Parapiriu?

Categoria comică a frumosului se distinge de alte categorii generale ale frumosului prin faptul că pune pregnant în evidență raportul dintre plăcere și neplăcere. În gama frumosului comic, umorul pare a fi o neutralizare a plăcerii și neplăcerii, rizibilul, burlescul o debordare a plăcerii, caricaturalul un echilibru, dar satira este evident că excelează prin prezența sentimentului dominant al neplăcerii. Acest aspect ne determină să fim convinși că romanul lui Teodor Parapiriu aparține formulei de tip „artă angajată”. Căci a provoca neplăcere semenilor prin scriitura ta reprezintă o formă de capitulare în fața frumosului comunitar. Cui îi este provocată neplăcerea prin acest roman satiric? Animalelor politice din Grancariciu? Desigur! Ei se premiază, ei se decorează. Individizilor mânjiți în slănă prin stoarcerea ultimelor resurse naționale și care se pot ușor identifica sub numele personajelor din roman? Pentru prohod și veșnicie, slavă lor! Poporului cititor și neștiutor de carte? Nicidecum... El va rămâne sărman în duh și în exploatațiune perpetuă. Națiunilor colaterale? De răs am ajunge cu un asemenea roman față de ele!

Acum 200 de ani, boierul Dinicu Golescu a scris primul text modern în care demasca desfrâul politic al susînălțaților țării, golăniți în jaf și în lux, dar în același timp propunea un model de reformare a nației. Redând o intenție a golescului, putem măsura „progresul” pe care l-am înregistrat după mărturia satirică a scriitorului Parapiriu:

Dacă am urma modelul Apusului, „atunci adevărat ne-am mândri pentru darurile cele cu sudoarea noastră câștigate, iar nu pentru metalul pământului, din care ne facem anterie de fir, nici pentru părul cămilii, cu care ne încingem, nici pentru pielea samurului și a râsului, pentru care și de răs am ajuns” (Golescu, Însemnare a călătoriei mele).

Ultima noastră întrebare: atunci unde este doza de plăcere a unui astfel de roman satiric? Din nefericire pentru noi, dinozaurii mâncători de Frumos, ea prea nu există. Din nefericire pentru autor el trebuie să-și revizuiască atitudinea față de destinul neamului ca să se facă plăcut pentru public și scârbit față de propria persoană încât să se părească în exil pentru a nu fi bolovănit de pietre. Căci finalul apoteotic al romanului său ne dezvăluie că toată acțiunea grandioasă a Cacariciului s-a desfășurat într-un ospiciu de nebuni.

Ivan Ivlampie
Scriitor și publicist

Arta teologiei la Heidegger

„Originea operei de artă”, încercând decelarea esenței artei, pornește de la efortul de a defini cât mai riguros „lucrul” și „opera”. În ansamblul „lucrurilor” se înscriu și cele „care nu se înfățișează privirii”. (Heidegger, „Originea operei de artă”, trad. rom. de Th. Kleininger și G. Liiceanu, Humanitas, 1995, 41). Printre acestea din urmă se numără chiar „Dumnezeu”. La fel și „moartea” și „judicata supremă”. Căci, „lucru” poate fi numită „orice realitate despre care se poate afirma că nu este, pur și simplu, nimic” (41). Cu toate acestea, Heidegger constată o oarece sfială în a-L numi pe Dumnezeu ca „lucru”.

„Lucrurile” și „operele” alcătuiesc ansamblul ființării. Pe temeiul credinței biblice, „totalitatea ființării este, din capul locului, concepută ca o creație, (...) ca artefact. (...) Filosofia care s-a născut pe baza acestei credințe e liberă să proclame că făptuirea creatoare a lui Dumnezeu trebuie concepută diferit de activitatea unui simplu meșteșugar. Dacă, însă, (...) *ens creatum* este gândit în perspectiva unității materie-formă, ca o consecință a credinței în predestinare, credință provenită din interpretarea Bibliei de pe pozițiile filosofiei tomiste, atunci credința este concepută din interiorul unei filosofii al cărei adevăr rezidă într-o stare de ne-ascundere a ființării, stare ce se deosebește de cea a lumii așa cum este ea concepută de credință” (51).

Următoarea secțiune importantă a „Originii...” este cea despre raporturile „operei” cu „adevărul”. Din perspectiva aceasta, a adevărului ca ne-ascundere, Heidegger meditează asupra funcționalității „lăcașului de cult”. Acesta nu „reproduce” ceva anume: el ascunde „zeu” dar, tocmai prin această ascundere, îl face pe zeu să irumpă în „spațiul sacru”. Prezența zeului este cea care dă natură pură spațiului. „Templul ca operă rostuiește și adună

în jurul său unitatea acelor traiectorii și raporturi în care nașterea și moartea, restriștea și belșugul, biruința și înfrângerea, supraviețuirea și dispariția dobândesc configurația și desfășurarea unui destin de ființă umană. Atotstăpânitoarea cuprindere care e proprie acestor raporturi deschise constituie lumea poporului istoric. Abia pornind de la ea și prin ea, acest popor se găsește pe sine, ajungând la împlinirea destinului său” (63). „Lăcașul de cult”, „templul” are o dublă funcție față de lumea ființării: pe de o parte o „deschide”, înălțând-o și, pe de alta, o repune pe un sol pe care, astfel, îl revelează ca „natal”. În plus, în raportare la „templu”, lucrurile capătă ceea ce le este „propriu” și „omul” capătă perspectiva autentică asupra sieși.

De asemenea, statuia zeului nu e „copie” ci ceea ce conferă prezență zeului, făcându-l, prin aceasta, să fie. „În demnitate și strălucire este prezent chiar zeul. În răsfrângerea acestei străluciri strălucește, adică se luminează, acel ceva pe care noi îl numim lume” (68).

Dar ce este, în fond, lumea? „Acel veșnic non-obiectual, sub al cărui imperiu noi trăim, atâta vreme cât traseele nașterii și morții, ale binecuvântării

și blestemului ne răpesc întru ființă. Acolo unde se iau deciziile esențiale ale istoriei noastre, acolo unde ele sunt asumate și apoi părăsite de noi, acolo unde le tăgăduim pentru a le căuta din nou-acolo unde lumește lumea”(68-69). „Lumirea” adună vastitatea în care ni se dă sau refuză harul divin. Lumea „lumește” chiar și prin „absența zeului”.

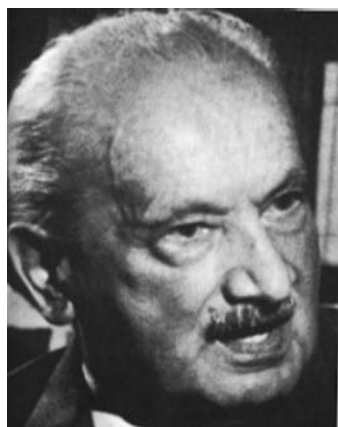
În fine, ce se mai înscrie pe lista „lucrurilor”? Oamenii, darurile și ofrandele, animalele și plantele, ustensilele și operele. „Ființarea se află așezată în ființă. Ființa e străbătută de o fatalitate voalată, așezată între divin și antidivin” (81).

Prin „ridicarea” templului survine adevărul, căci templul este, la modul cel mai original, „adăpost”, este spațiu în care „ființarea ca întreg este adusă în starea de ne-ascundere și menționată în ea” (81). Ori, la fundament, „a menține” înseamnă „a adăposti”.

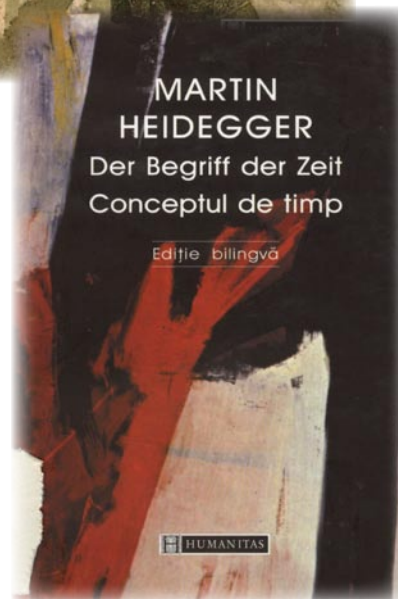
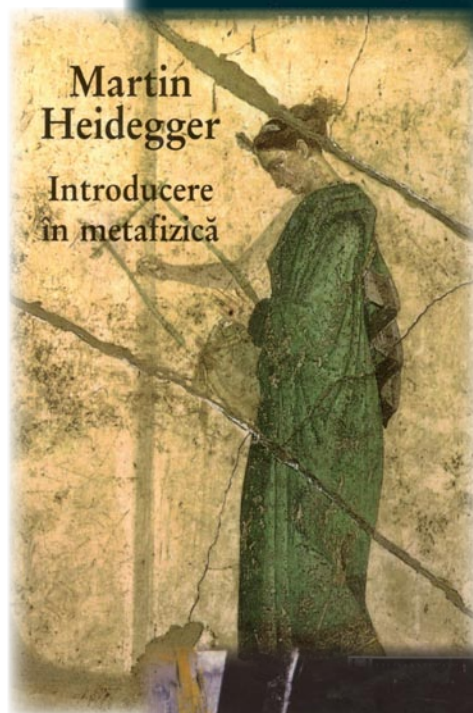
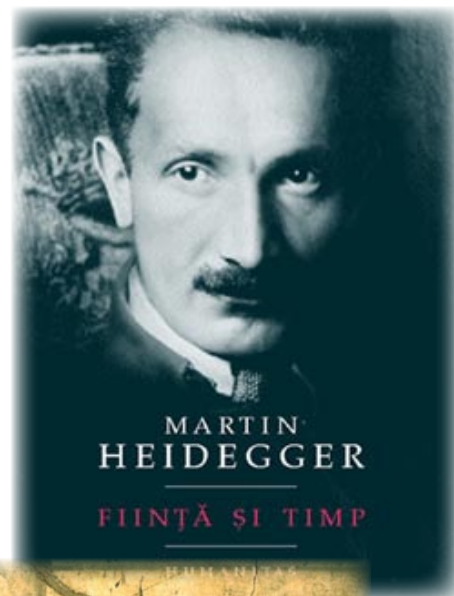
De tot celebră este expunerea de către Heidegger a modalităților prin care adevărul se instalează în ființa deschisă. „Sacrificiul esențial se înscrie după punerea adevărului în operă”, „întemeierea unui stat” și „apropierea de ceea ce este ființa ființării și care nu este, ea însăși, ființare” și înainte de „interogația proprie gândirii”(88).

Heidegger definește poezia drept „rostirea esențială care proiectează” și care rostire are, printre alte meniri, exprimarea oricărui „aproape sau departe în care se află zeii” (101). Aidoma creației divine (rostită prin teologie) și creația poetică este „din nimic”, adică „nu-și ia niciodată darul din realitatea obișnuită și din ceea ce ne-am deprins să considerăm a fi real” (103).

[Fragment din volumul „ Heidegger (3 eseuri despre putere)”, în curs de apariție]

Prof. univ. Dr. Sergiu Tofan
 Director
 Direcția Județeană de Cultură,
 Culte și Patrimoniu Galați

Despre creșterea și descreșterea imaginii

*Moto: Așa cum au bănuț majoritatea filosofilor, moartea e doar o stare de spirit.
(Lyall Watson - „The biology of Death”)*

În fața nașterii tresărim de fiecare dată. Lăsăm deoparte monologul hamletian pentru mai târziu. Acum ne pregătim să măsurăm calitățile nebănuite ale Ființei. Strigătul vieții e mai puternic decât îndoielnica prezență a trecerii timpului.

Cu o clipă mai devreme El, pruncul, era liber să se miște singur. Ieșind în lume este grabnic adus la stadiu de larvă, înfășat în leagănul vieții. De data asta este obligat la mișcare, lumea din jurul lui oscilează ca orizontul unei bărci pe valuri. Vederea lui este vederea unui pendul. Preludiu pentru mai târziu, când aceste imagini se vor concretiza în cuvinte. La început dispariția nu are nume, iar revenirea la imagine este onomatopeică – un singur Bau o materializare. Într-o primă fază jocul de-a v-ați ascunselea este singura certitudine a lui „a fi sau a nu fi”. Cea ce a fost până acum s-ar numi naștere și creștere. Orice adaos se face conform unui plan, orice schimbare se face conform aceluiași plan. Și tot conform planului apare și moartea, o moarte nevăzută care lasă loc vieții. Un fel de năpărlire, un fel de curățenie împrăștiată și revitalizând ființa. La început contactul cu ceilalți îți va explica viitorul tău în rândul colectivității. Confruntarea se face prin schimb continuu de informație și tatonare. A ști, mai întotdeauna, reprezintă pentru trup și minte ore nesfârșite și dureroase. Dar regula jocului este să ne refacem uitând de oboseală.

Depozităm, Conservăm, Acumulăm. Nu se știe când va fi nevoie. Uneori ne amintim când trebuie, alteori trecem cu mirare lăsând mintea cea de pe urma să rezolve. Mai târziu, doldora de experiență simțim nevoia să ne despovăram. Și începem să uităm. Dacă până acum am uitat în mod constructiv, uitarea noastră devine acum selectivă și creativă. Eliminăm paradisiac, mirându-ne de viață ca de prima atingere a sânelui. Și cădem în păcat mereu, fiecare atingere ne revine și o simțim cu mirare de fiecare dată. Dăm în mintea copiilor. Trupul nu ne

mai ascultă. Mintea o ia razna. Ne închidem pentru lumea exterioară în noi înșine. Cugetăm neștiințific despre viață. Totul se reduce sibilinic la două cuvinte: minune Dumnezeiască. Ne referim la Creație ca la ceva imposibil de atins cu înțelegerea noastră. Se pare că este nevoie de o fărâma de mister, de puțină imaginație. Căzând din Rai pierdem Copilul din noi și-l recăștigăm mult prea târziu pentru ca oamenii mari să ne creadă pe cuvânt. Experiențele lor sunt de nezdruccinat.

Mi-am petrecut creșterea între spațiul creației continue și spațiul depozitării continue. Spațiul palatului regal avea la parter într-o raclă de sticlă o carte veșnic închisă. Scoarțele sale ferecate m-au atras mereu. Cu ea începeam, cu ea îmi terminam orice viziune a muzeului. Acea imagine am perceput-o mai târziu ca pe o sculptură. Era Cartea mai presus de informația scrisă atât de dragă bibliotecarului. Coperta-paznic, sculptura-obiect, unealtă și bijuterie, icoană înafară și înăuntru. Tridimensionalitate palpabilă a imaginarului. Astăzi ce a rămas din carte se pierde în mod bidimensional pe ecranul computerului. Suportul electronic egalizează democratic, coperta și pagina. Totul devine informație digitalizată. Depozităm, teaurizăm, subteranele întunericului ne înghit imaginea într-un mediu steril. Spațiul în care – spun oamenii de știință – viața dacă s-ar strecura, imediat ar fi depistată și anihilată. Cerberii isteți și vigilenți în uniformă de conservatori, stau la pândă și au grijă ca orice firicel de viață să fie depistat. În fișele lor totul începe cu o propoziție cheie: obiect cândva viu nu am depistat urme de viață. Trăim printre cimitire cu urme și urne, muzee, biblioteci, patrimoniu, istorie, galerii, anticariate. Cu disperare ne agățăm de tot ce este informație. Și vrem cu disperare să știm adevărul. Fără trecut suntem doar niște bieți copii mirați. Și cui să pui întrebări, de la cine să primești răspuns. O mână de oameni se chinuie flagelându-se cu cele moarte. Cărturarii și savanții plâng de mila unui Pământ otrăvit. În jurul lor oamenii simpli se înmulțesc, se bucură de culoarea florilor și găsesc de-ale gurii poluând atmosfera...

Transpirația arde, privirile ucid, veselia este

neconstructivă...

Aparțin tagmei jefuitorilor de realitate – sunt sculptor. Dar sunt și restaurator, și de aceea aparțin și tagmei jefuitorilor de imagini. Un artist și un restaurator au niște principii etalon după care se ghidează – să nu lase natura să-și urmeze cursul. Ei nu lasă uitarea să fie uitare, ei restaurează dragostea, ura, cârlesc cu petece vizibile ori invizibile sentimentele, uneori refac istoria uneori întregesc istoria. Ei nu țin cont de viața care trece și se reface mereu sub o formă nouă. Ei nu citesc ori dacă l-au citit nu ascultă de cuvintele Ecleziastului. Ei au tenacitate și cred sincer că li s-a hărăzit nu numai să dea nume dar și că pot stăpâni Trecerea. Ei cred că pot vindeca – unii inventând imagini ceilalți inventând alifii miraculoase de viață fără de moarte. Cei de altădată începeau anonimi munca lor cu o rugăciune. Și tot anonimii meremetiseau la câte o operă fie construind-o, fie reparând-o. Astăzi ei se mândresc semnând. Munca lor se numește Arta, Restaurarea, Conservarea, iar ei se numesc Artist, Restaurator, Conservator. Ieri o muncă colectivă aducea la lumină unicate, azi minți luminate serializează cu scopul vădit de a învinge uitarea.

La Paris colegii mei reîntregesc cohorte de meșteri cioplitori. Și restaurează. Pe nesimțite un oraș vechi își refacă imaginea tocită de vremuri. Se reconstituie, se înlocuiește, se adaugă părțile lipsă. Se primenește imaginea. Și bineînțeles se conservă. Pentru oameni nu există veșnicie pe Pământ decât prin vrednicie. Veșnicia aparține Zeilor. Parizianul în lupta cu timpul a găsit o singură soluție, o aceeași imagine, parcă neatinsă de anii ce trec, care să păcălească timpul dar nu și istoria. Te simți bine ca turist și în mod sigur ca parizian. Ai senzația că ți se materializează un vis – tinerețea fără bătrânețe și viața fără de moarte. Între vechi și nou aici la Paris nu am văzut concurență neloială. Aici la Paris o idee mai veche însământată de ruinele Romei mi s-a relevat și dincolo de deșertăciunile

din Ecleziast: dacă vrem să depozităm, și nouă europenilor ne place să depozităm, trebuie să știm bine dacă suntem capabili să o facem. Nu e destul să afișăm norme și legi. Uneori amintirile materiale pot deveni o povară de nesuportat pentru viață și poate cea mai mare tragedie a unui popor este să se împrumute cu viața de la vecini. Aici la Paris m-am întrebat, colindând neobosit, ce este Arta, dar mai ales ce este Restaurarea și ce este Restauratorul, cât din el este capabil să rămână egal cu el însuși și cu opera de restaurat, cât din el este falsificator de imagine, un biet copist ori dacă ai încercat să te identifiți cu artistul este păcat capital. Am încercat să devin un simplu turist ce își mănâncă cornul pe

marginea unui pod ce privește ca și tine la curgerea apei – și Sena are și dincolo de orizontul privirii tale ce să-ți arate. Dar nu am reușit. Nu am reușit să-mi înlătur din memorie ceea ce am ascultat. Dar am realizat că niciodată nu poți să mai fii același odată atins de imagine. Și am mai înțeles că obiectele creației noastre sunt influențate nu numai de timpul care trece ci și de către privirile noastre. Ele întinerez numai dacă le privim și noi. Și uneori se nasc ca și când până atunci nici nu ar fi existat.

Cristian Paul Bedivan
artist plastic și restaurator

O scrisoare de epocă

Preambul la Deportarea Cantacuzinilor

„Alungarea familiei Cantacuzino din Băleni a fost un proiect îndelung premeditat de noii comuniști instalați la putere. Era poate un demers promovat de autoritatea centrală care urmărea deportarea familiilor vechi de proprietari și deportarea lor în zone îndepărtate¹”. (....) În 25 octombrie 1945 spre exemplu, întreaga recoltă a moșiei a fost blocată. Noul an 1949 a fost primit de Elena și Bălașa Cantacuzino, proprietarele conacului de la Băleni și a unei suprafețe de pământ mult diminuată de exproprierea care a anticipat reforma agrară din 1945, cu teamă. Mai pragmatică decât sora ei, Elena Donici a câștigat la 13 aprilie 1949 o contestație pe 21 de hectare, confiscate abuziv. Dar zvonurile alarmante circulau printre țărani și oamenii binevoitori au avut grijă să le șoptească la urechile prințeselor. Transportarea lor în realitate era o chestie de timp, dar prințesele au avut naivitatea să creadă că ar fi posibil chiar în condițiile în care li s-ar confisca totul, să fie lăsate să muncească alături de țărani.

Inevitabilul s-a petrecut în noaptea de 2/3 martie 1949, când un grup de activiști comuniști au pătruns cu forța în conacul Cantacuzinilor și l-au obligat pe Constantin Donici și pe surorile Elena și Bălașa să semneze un act de donație a pământului și casei. Nu s-au împotrivit iar memoria colectivă reține teama din privirile lor și tremuratul mâinilor. Au fost obligați să se îmbrace cu haine groase și să-și pună într-un geamantan strictul necesar. În timpul scurt pe care l-au avut la dispoziție membrii familiei Cantacuzino s-au pregătit de plecare. La marginea satului îi aștepta un camion fără copertină. (....) Au fost duși în gara Galați și de aici trimiși la Pucioasa. (...) În 1951 au fost înregistrați la Serviciul de

Evidența Populației, ca locuind la nr. 18 pe strada Libertății², ironie a sortii pentru lipsa de libertate care le-a marcat existența în cea de a doua parte a vieții. Au fost obligați să-și câștige existența ca angajați la salubritatea urbei. Bălașa Cantacuzino și-a păstrat firea boemă, continuând să realizeze picturi naive³, să se îmbrace bizar și să viseze la lucruri niciodată materializate.

Note:

1. Studiu monografic complex. Comuna Băleni, Dorin Pintilie, Mariana Pintilie, Eurodidact, 2003, Cluj-Napoca, pag. 94-95.

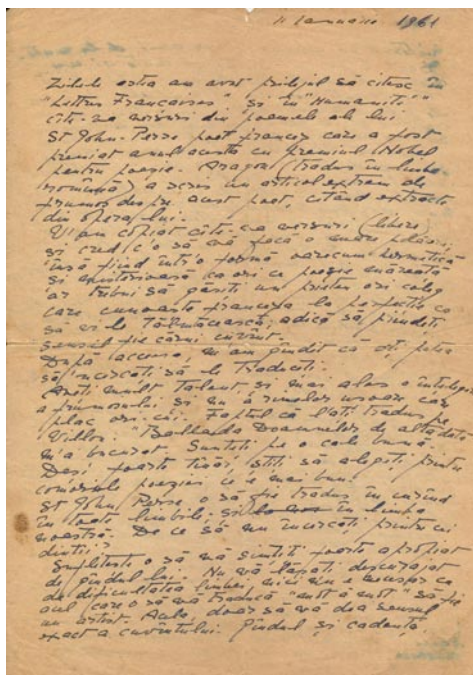
2. Inexact, pentru că adresa prințesei Bălașa, unde am avut acea lungă convorbire nocturnă (1961), era aceeași cu a sorei mele (Safciu Olimpia), adică pe strada Olănescu (devenită apoi I.L. Caragiale). Poate că prințesa Elena a locuit pe str. Libertății, pentru că surorile nu locuiau împreună.

3. Este adevărat că în pictură mai făcea compromisuri conjuncturale, satisfăcând comenzile localnicilor cu care negocia adesea un preț derizoriu. În același timp picta pentru sufletul ei, după toate regulile și exigențele artei moderne conform propriei

concepții rafinate și culturii vaste în materie. Vorbea și citea în cinci limbi.

Obs.. O tentativă de evadare existat la un moment dat, pe care mi-a povestit-o cu lux de amănunte în aceeași noapte. Foarte pe scurt, C. Donici cu ambele prințese au reușit să ajungă până undeva la țărșmul mării, noaptea, unde îi aștepta o ambarcațiune. În momentul îmbarcării a apărut o lumină de lanternă puternică și s-a strigat o somație. Totul s-a năruit. Au fost întoarse la același domiciliu forțat, la Pucioasa, bine supravegheate.

Dr. Paul Sân-Petru
poet

150 DE ANI DE LA UNIREA PRINCIPATELOR ROMÂNE

După 259 de ani de când prin „pohta ce-a pohtit” Mihai Viteazul și datorită ambiției

sale de a uni cele trei Țări Românești în anul 1600, Moldova și Valahia se unesc datorită voinței majoritare a poporului din cele două Principate.

A fost un proces lung și anevoios pentru a ajunge la Unirea Principatelor. Conștiința de neam, puțin perceptibilă până în secolul al XVII-lea, va sta la baza Unirii din 1859 dar și din 1918.

În secolul al XIX-lea ideea Unirii celor două Principate Românești apare oficial în prima „Constituție” a Moldovei și Valahiei. Este vorba de Regulamentul Organic (1831) care în Capitolul VIII, Secț. V, art. 371-379 prezintă „începuturi de o unire mai de aproape între amândouă Prințipurile”, precizându-se că „începutul (originea, n.n.), religia, obiceiurile și cea de un fel limbă a sălășluitoarelor (locuitorilor, n.n.) într-aceste două Prințipaturi, precum și cele de o potrivă trebuințe, sunt îndestule elementuri de o mai de aproape a lor Unire, care până acum s-au fost poprit și s-au zăbovit numai după împrejurări întâmplătoare și cele urmate după dănsle bunele dobândiri și urmările folositoare ce ar veni dintr-o apropiere a celor două popoare, nu pot fi supuse la nici o îndoială. Începuturile dar s-au așezat într-acest Regulament prin cea de un fel clădire a temeiurilor administrative în amândouă țările. Gândului Unirii i se va da glas și în timpul revoluției de la 1848, însă era nevoie și de voința Marilor Puteri din Europa. Momentul favorabil apare în 1856, după înfrângerea Rusiei în războiul Crimeii, când Franța, prin glasul împăratului Napoleon al III-lea, propune în cadrul Congresului de Pace de la Paris, ca cele două Prin-

cipate Române să se unească într-un singur stat. A urmat o „luptă” diplomatică atât în Principate cât și în Europa legată de înfăptuirea Unirii, ajungându-se în zilele de 5 și 24 ianuarie 1859, când voința românilor a pus Europa în fața faptului împlinit.

Alexandru I. Cuza, fost Președinte al Tribunalului Covurlui și fost Pârcălab de Galați, devine Alexandru Ioan I, domnul Principatelor Unite.

A urmat o domnie de 7 ani, timp în care au fost formate și reformate toate instituțiile statului modern, România. Și, să nu uităm că Unirea românilor din 1859, ce a dus la formarea statului modern unit România, a avut loc înainte de unificarea Italiei și a Germaniei.

Prof. Cristian-Draagoș Căldăraru
Director Muzeul de Istorie Galați

Profesorul gălățean **IOAN BREZEANU** - o viață în slujba școlii -

Profesorul universitar doctor IOAN BREZEANU a fost profesor, apoi director de liceu, după care decan de facultate, prorector și rector al Universității „Dunărea de Jos” din Galați, în total numărând 70 de ani la catedră, din care jumătate, a avut funcții de conducere. A urcat cu demnitate toate treptele carierei didactice, de la aceea de profesor de liceu la cea de profesor universitar și profesor universitar consultant.

Mentor de generații, care-l alintau cu diminutivul Mister, a fost director al Colegiului Național „Alexandru Ioan Cuza”, la începuturi fost liceu, în 1955 când se chema Școala Medie Mixtă nr. 3 și era considerat al treilea liceu al orașului și cea dintâi școală medie, cum se spunea pe atunci, mixtă, mai ales că Galațiul până la apariția sa avea doar liceele de tradiție „Vasile Alecsandri” de băieți și „Mihail Kogălniceanu” de fete, apoi rector al Institutului Pedagogic în 1973 și 1974, șef al catedrei de limba și literatura română, decan al Facultății de Filologie între 1959-1978, și prorector al Universității „Dunărea de Jos” din Galați între 1974-1981. Puțini știu c-a fost studentul marelui savant Nicolae Iorga.

Este licențiat „Magna cum laudae” al Facultății de Litere și Filozofie a Universității din București în 1938 și Doctor în Științe Filologice la Universitatea din Cluj-Napoca. A obținut titlul într-un timp record: 1,3 ani.

Cetățean de onoare al urbei și Doctor Honoris Causa al Universității „Dunărea de Jos”, profesorul și-a legat profund numele de orașul de la Dunăre.

Ca om de învățământ, a fost profund atașat școlii, pe care o consideră instituția morală care promovează valorile de adevăr, de bine, de frumos și de dreptate, și este convins că tânăra generație are nevoie de o combustie spirituală care nu poate fi limitată la consumul de informație, urmând în egală măsură educarea abilităților, modelarea componentei psihocomportamentale, aptitudinale și valorice.

Viața ca un roman

Profesorul Brezeanu este din județul Brașov, fiind născut pe 27 februarie în urmă cu 92 de ani în comuna Ludișor. S-a născut chiar în anul începerii, pentru români, a Primului Război Mondial, 1916. Când avea aproape

trei ani, tatăl său a căzut în primul război mondial. Mama l-a urmat în lumea de dincolo după șase săptămâni, așa că a fost nevoit să trăiască într-un cămin de orfani de război.

În 1938 și-a luat licența, pentru ca în toamnă să intre în Școala Militară de ofițeri de rezervă, de infanterie, din Ploiești. A terminat școala ca șef de promoție (din 460 de elevi).

În 1940 a fost numit profesor la Galați, la Școala Normală, dar după trei luni, a fost concentrat, la Chișinău. A ajuns apoi în Cotul Donului, cu Regimentul de Infanterie 3 Dorobanți Slatina. Acolo a fost prima dată rănit și a trecut prin spitalele Poloniei și Cernăuților. La data respectivă armata noastră nu avea mașini, răniții fiind duși cu căruțele. Drumul de la Galați la Iași a fost făcut pe jos, în patru zile, iar când s-a rupt frontul de la Iași, a plecat, alungați sub presiunea sovieticilor, toți, pe jos, în acea perioadă nefiind drumuri asfaltate.

A trecut din nou prin Galați în 26 august 1944, ziua când Galațiul a fost dinamitat și aruncat în aer. A văzut incendiul uriaș și exploziile tocmai de la Brăila. Se promise un ordin: ”Scapă cine poate!”, dar războiul a continuat încă mult timp în Transilvania, Ungaria și Cehoslovacia.

A participat efectiv la cea mai grea luptă pe pământ românesc, cea de la Oarba de Mureș, în care s-au înregistrat 11.000 de morți și răniți. Din peste 120 de soldați ai companiei pe care o conducea, au mai scăpat 28. A fost rănit din nou, în Munții Tatra și a stat în spital, și 8 luni în tratament ambulatoriu. În martie 1956 a fost clasat invalid de război.

Are cele mai mari decorații pentru ofițeri: Coroana României, de două ori, și Steaua României, Virtutea Militară, a fost citat pe ordin de zi pe toată Armata. Are 36 de decorații, diplome de onoare, de excelență.

Un om de excepție pentru Galațiul de excepție

Performanțele sale didactico-științifice sunt confirmate de numeroasele titluri onorifice, distincții și premii. De o importanță deosebită sunt volumele *Colindele de la Dunărea de Jos* (Les chants de Noel la region du bas Danube), apărut în 2000 la Editura Fundației Universitare „Dunărea de Jos”, 384 de pagini, *Valori ale culturii populare din zona de sud a Moldovei. Credințe, datini, ritualuri* (Valerus de la culture populaire du Sud

Cultură - Cultură - Cultură - Cultură - Cultură
de la Moldavie. Croyances, costumes, traditions), apărut la aceeași prestigioasă editură.

În curând va apărea „Biografia spirituală a Galațiului”, sub tipar la Centrul Cultural „Dunărea de Jos”, sub semnătura profesorului Brezeanu. Primul volum „Personalități ale științei, culturii și artei”, iar al doilea volum „Educație. Cultură. Spiritualitate...” va cuprinde toate formele instituționale de cultură din Municipiul și Județul Galați din perioada 1848 până astăzi.

Vom afla despre marile personalități, oameni născuți în Galați sau care au trăit aici, au făcut școală la Galați sau care au venit de afară, dar s-au identificat cu noi. Pe treptele cele mai înalte ale Podiului Cultural se situează: George Emil Palade, al cărui tată a fost din Comuna Cudalbi (jud. Galați), și a primit Premiul Nobel. Nominalizați la Premiul Nobel, începând cu V.A. Urechia, chiar în prima serie de premianți au mai fost medicul Dumitru Vasiliu, fost absolvent al Liceului „Vasile Alecsandri” și Ion Zugrăvescu, fost profesor la Universitate.

Zece Doctori Honoris Causa, printre aceștia fiind bunul său prieten și elev, academicianul Constantin Gh. Marinescu, cetățean de onoare al municipiului, gălățean la origine, care a lucrat mare parte din viață la Iași. Pe profesorul Brezeanu, academicianul gălățean, așa cum îmi mărturisea într-un interviu cu accente autobiografice pe care am avut onoarea să i-l iau în urmă cu ceva ani, l-a avut în gimnaziu în clasele II-III, acesta rugându-l să-i mijlocească corespondența cu viitoarea soție, care era elevă la Liceul ortodox. Fata, de o frumusețe răpitoare, venea dintr-o familie înstărită, iar profesorul fusese orfan și crescuse în orfelinat. De asemenea, pe vremea când academicianul Marinescu era elev de liceu la „Vasile Alecsandri” l-a întâlnit din nou printre dascălii care predau aici, pe profesorul Brezeanu.

Galațiul are și 64 de membri ai Academiei Române. Apar în lucrare și membrii în academii și societăți științifice internaționale, filologi, folcloriști, istorici, matematicieni, fizicieni, chimiști, medici, animatori culturali etc. În total, peste 280 de biografii de excepție. Nu lipsesc Costache Negri, născut la Iași, dar legat de Galați și Mânjina, Alexandru Cernat din Vârlezi, Eremia Grigorescu, ridicat din Târgu Bujor. De altfel, după cum bine spunea zilele trecute un coleg, ar trebui, ca gălățeni, să-i învățăm la școală într-un curs separat.

Recompense pe măsura activității

IOAN BREZEANU și-a făcut datoria și față de Patrie, participând ca locotenent comandant de companie la marile bătălii purtate de armata română în anii 1941-1945 la Cotul Donului, la nord de Iași, Oarba de Mureș, Carei și Satu Mare, Ungaria și Munții Tatra din Cehoslovacia.

Este veteran și invalid de război, fiind distins cu înaltele ordine: Ordinul „Coroana României” cu spade,

în grad de Cavaler, cu „Panglică de Virtute Militară” și „Frunze de Stejar”, clasa a V-a, în 1944.

Profesorul IOAN BREZEANU, consideră, cu drept temei, că așezămintele de învățământ, în care sufletele generațiilor se modelează, îmbogățind tezaurul spiritual al omenirii, reprezintă „garantul sigur al supraviețuirii și afirmării perene a unui popor”. El a promovat actul educațional și cultural ca o îndatorire patriotică și o strădanie continuă de înnobilitare sufletească. În activitatea sa științifică, dominante au fost cercetările și studiile din domeniile folclorului literar, puțin cercetat și cunoscut în zona noastră, ceea ce a condus la ideea că zona Galațiului ar constitui o „pată albă” pe harta țării, în istoria municipiului Galați, precum și al învățământului de toate gradele.

Prin cercetări ample și de lungă durată în comunele și satele județelor Galați și Brăila, a fost realizată o impresionantă Arhivă de folclor, care cuprinde 70 de volume cu înregistrări manuscrise și cu mii de metri de benzi magnetice. Arhiva a fost unanim apreciată de către marii folcloriști, precum prof. univ. dr. docent Mihai Pop, directorul Institutului de Etnografie și Folclor din București, prof. univ. dr. docent Augustin Z.N. Pop, istoric literar și folclorist, academician Alexandru Dima, academician Ion Zamfirescu, prof. univ. dr. Ion Lăudat de la Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași și alții.

Performanțele sale didactico-științifice sunt confirmate de numeroasele titluri onorifice, distincții, decorații și premii: Cetățean de Onoare al Municipiului Galați în 1995, Doctor Honoris Causa al Universității „Dunărea de Jos” din Galați, Diploma de onoare a Asociației Internaționale a Educatorilor pentru Pacea Mondială, Diploma de Doctor Honoris Causa al Academiei Internaționale de Cultură și Științe Politice a Universității Fără Frontiere din Bruxelles, membru al Societății Culturale „Ginta Latină” și Președinte de Onoare al Filialei Galați, membru de Onoare al „Ligii Culturale pentru Unitatea Românilor de Pretutindeni”, membru al Consiliului Național al Societății de Științe Filologice din România și Președinte al Filialei Galați între 1963-1981, Senator de Onoare al Universității „Dunărea de Jos” Galați, Ordinul Muncii Clasa a III-a luat în 1959, Ordinul „Steaua Republicii Populare Române”, primit în 1966, Membru de Onoare al Asociației Naționale „Cultura Eroilor”.

În luna Decembrie 2008, la cererea ANVR (Asociația Națională a Veteranilor de Război), București, a depus Dosarul cu acte militare pentru avansarea, în lunile următoare, la gradul de general. În răspunsul prin care se confirmă primirea dosarului, ANVR precizează: „Întruniți toate cerințele pentru a fi avansat. Poate anul 2009 veți fi printre primii propuși”.

Jurist Pompiliu Comșa
Redactor șef - Realitatea - Galați

82 de ani de școală superioară (și peste 50 de ani gălățeană) de știința alimentelor și tehnică piscicolă

Rădăcinile învățământului superior din domeniul științei alimentelor și tehnicii piscicole din România se regăsesc în urmă cu 82 de ani, când lua ființă, la București, Institutul de Chimie Agricolă și Alimentară. Întemeietorul învățământului superior de industrie alimentară prof. dr. Alexandru Zaharia a fost numit primul director al acestui institut.

În cadrul Institutului se organizează catedra de Chimie agricolă care cuprindea, alături de discipline caracteristice zonei agricole, discipline strict specifice industriei alimentare: microbiologie, fermentații și controlul alimentelor. Rădăcinile sunt și mai adânci dacă se are în vedere faptul că în anul 1902 (la București) și 1906 (la Iași), apare pentru prima dată cursul de Chimie agricolă. Acest Institut a funcționat din anul 1926 până în anul 1938, când devine secție a Facultății de Chimie Industrială din cadrul Institutului Politehnic București.

Un moment important în cea ce privește evoluția învățământului superior alimentar îl constituie anul 1948, când a avut loc reforma învățământului în țara noastră. Reorganizările ce s-au efectuat atunci au condus la apariția în capitală a Institutului Alimentar în componența căruia se înființează o facultate și patru secții de specializare: morărit - panificație, produse lactate, conserve și industrii extractive. Institutul nou creat a debutat la 1 decembrie 1948 și a funcționat până în anul universitar 1954/1955. Începând cu anul universitar următor, 1955/1956, Institutul Alimentar de la București este transferat la Galați, în cadrul Institutului Tehnic - unde funcționa, din 1953, transferată de la Constanța, Facultatea de Tehnologie Industriilor Alimentare și Tehnică Piscicolă. Facultatea astfel constituită a cunoscut în anii ce au urmat o dezvoltare atât în domeniul dotărilor, dar mai ales în domeniul consolidării structurii umane, dascălii cu experiență asigurând responsabilitatea celor ce i-au urmat. Aceasta a condus ca în anul universitar 2008/2009, în cadrul Facultății de Știință și Ingineria Alimentelor din Universitatea „Dunărea de

Jos” să se deruleze următoarele domenii:

- Ingineria Produselor Alimentare, cu trei programe de studii: Ingineria produselor alimentare, Controlul și expertiza produselor alimentare, Pescuit și industrializarea peștelui;
- Inginerie și management, cu specializarea Inginerie și management în alimentație publică și agroturism;
- Științe inginerești aplicate, cu specializarea Biotehnologii industriale pentru industria alimentară;
- Geodezie, cu specializarea măsurători terestre și cadastru;
- Știința mediului, cu specializarea Ecologia și protecția mediului;
- Controlul, expertiza și siguranța alimentelor;
- Știința și ingineria alimentelor;
- Știința și ingineria bioresurselor acvatice.

Școala doctorală se derulează în inginerie industrială, biotehnologii și se are în vedere dezvoltarea pe domeniul Inginerie și management, Industria produselor alimentare, Științe inginerești aplicate și/sau Știința mediului. Cercetarea științifică din cadrul Facultății a condus la: 14 contracte cercetare de excelență, 5 proiecte internaționale, 3 workshop-uri internaționale, 2 sesiuni internaționale de comunicări științifice - pentru perioada 2006-2008.

Cartea „Opt decenii de școală superioară în Știință și Ingineria Alimentelor și Tehnică Piscicolă din România” (apărută sub coordonarea profesorilor dr. Ing. G.M. Costin, Corneliu Popa, Petru Alexe, la Editura Galați University Press) oferă detalii la datele inserate, dar și alte aspecte privind subiectul tratat, ordonate în următoarele secțiuni:

- Începuturi, capitolele: Primele cercetări în domeniul chimiei alimentare în România (1882-1938);
- Primele preocupări privind controlul calității și siguranței alimentelor în țara noastră (1893-1908);
- Primele studii de alimentație și nutriție în

România (1884-1934);

- Începuturile școlii superioare de știința și ingineria alimentelor în țara noastră (1926-1948);

- Primele cercetări în domeniul pisciculturii și începuturile școlii superioare de tehnică piscicolă în România (1923-1948);

Consolidare: Instituțiile cu profil distinct de învățământ superior de știința și ingineria alimentelor și tehnică piscicolă în România (1948-1955);

Dezvoltare: Dezvoltarea învățământului superior de industrie alimentară și tehnică piscicolă în țara noastră (1955-2008);

Perfecționare: Cursuri postuniversitare, studii aprofundate și master în domeniile științei și ingineriei alimentelor și tehnicii piscicole (1972-2008);

Doctorat: Evoluția studiilor doctorale în domeniile științei și ingineriei alimentelor și tehnicii piscicole (1959-2008);

Organizare: Evoluția instituțională a școlii superioare de știința și ingineria alimentelor și tehnică piscicolă;

Conducere: Conducerea școlii superioare de profil în diferite etape de dezvoltare;

Amintiri: Institutul de Industrie Alimentare din București. Amintiri din studenție;

Colaborări: Colaborări internaționale și programe de finanțare;

Procesul de învățământ în domeniile industriei alimentare și tehnicii piscicole:

- pentru: industria laptelui, industria cărnii, industria vinului, industrii fermentative, industria morăritului, panificației și produselor făinoase, industria zahărului, tehnologia generală a industriei alimentare;

- în domeniul: operațiilor unitare, fenomenelor de transfer și a echipamentelor pentru industria alimentară/chimiei alimentare; Învățământul superior și cercetarea în domeniul pescuit și acvacultură; Tehnologie și control în industria conservelor vegetale;

Structuri de cercetare: Platforma BIOALIMENT – Centru de excelență pentru biotehnologie aplicată în industria alimentelor: Centrul de cercetare BIOTEHNOLOGII ÎN INDUSTRIA ALIMENTARĂ ȘI ACVACULTURĂ; Centrul de cercetare ECOLOGIA ȘI EXPLOATAREA BIORESURSELOR ACVATICE.

În ultima secțiune a acestei monografii, intitulată „In memoriam” sunt prezentate – printr-o fișă bibliografică – personalitățile care au fondat și au dezvoltat învățământul superior modern de industrie alimentară și care au activat și în cadrul facultății de profil din cadrul actualei Universități „Dunărea de Jos” : Prof. dr. doc. Dumitru Moțoc, Prof. ing.

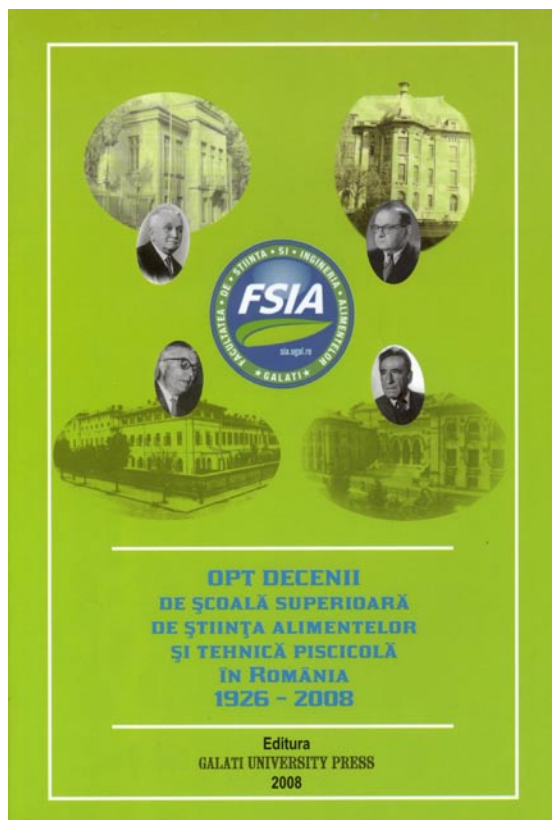
Ioan Rășenescu, Prof. dr. Iuliu Voicu, Acad. prof. dr. Ioan Zugrăvescu, Conf. dr. Ioan Oțel, Prof. dr. doc. Laurențiu Caton, Prof. dr. ing. Brad Segal, Prof. dr. Simion Popescu, Prof. dr. Sabin Sorin Vasu, Conf. dr. chimist Elena Angelescu, Prof. dr. ing. Valentina Dan, Prof. ing. Virgil Moțoc, Prof. dr. ing. Voicu Giurgă, Prof. dr. doc. Constantin Antonescu, Conf. dr. ing. Octavia Gheracopol, Prof. dr. doc. ing. Gheorghe Bârcă, Prof. Alexandru Popovici, Conf. Elena Onea, Șef lucrări ing. Vasile Stănciulescu.

În Anexe sunt prezentate, prin tabele nominale cadrelor didactice care au predat în învățământul superior de știința și ingineria alimentelor și tehnică piscicolă în

perioada 1926-2008 (tabelul 1), precum și cei care au susținut teze de doctorat în perioada 1959-2008.

Este o carte care aduce contribuții la cunoașterea unui segment important privind istoria învățământului superior din România, în care școala superioară gălățeană a scris deja o pagină, ce se dorește a fi, în continuare, consolidată și continuată la parametrii impuși de societatea contemporană.

Virgil Guruianu
publicist

Traduceri din Mihai Eminescu și Marin Sorescu

Poèmes traduits du roumain par **CONSTANTIN FROSIN**

MIHAI EMINESCU

DU NOIR ...

Du noir de l'éternel oublié
Où tout ce qui est, roule,
Toutes les jouissances de notre vie,
Les lueurs du crépuscule.

Du point où ne ressurgit plus
Rien de ce qui passa,
J'aimerais qu'une fois dans ta vie, tu
Prennes ton vol vers là-bas.

Et si les yeux que j'ai aimés
Ne débordent de lumières,
Considère-moi rasséréiné
De tes éteints éclairs.

Et si la voix tellement chérie
S'abstient de me parler,
Je comprendrais que tu me cries
D'outre tombe, ton empyrée.

JUSQU'À L'ÉTOILE...

Jusqu'à l'étoile qui s'est levée
Il est un si long chemin,
Que la lumière mit des milliers
D'années pour nous rejoindre, enfin.

Peut-être s'est-elle éteinte en route
Noyée par le bleu lointain.
A peine aujourd'hui, sous notre voûte,
Eclaire nos yeux incertains.

L'icône de l'étoile qui mourut
Gravit lentement dans le ciel.
Elle scintillait inaperçue,
Maintenant on la voit – irréaliste.

Il en est de même de notre dor
Péri dans la nuit épaisse,
La lueur de l'amour bien mort
S'entête à nous suivre sans cesse.

POURQUOI NE VIENS-TU PAS? ...

Tiens, les hirondelles vont filer,
Se secouent les fleurs de noyer.
La brume recouvre les vignes là-bas –
Pourquoi ne viens-tu pas, pourquoi?

O, reviens dans mes bras câlins,
De te regarder, j'ai bien faim,
De poser doucement mon front béat
Contre ton sein, contre ton sein à toi!

Te souviens-tu: frais et dispos
On errait par monts et par vaux,
Je te levais à bout de bras
A tant de fois, à tant de fois!

Dans ce monde, il y a des femmes
Dont les yeux font jaillir des flammes,
Mais fût-elle suprême, leur beauté,
Elles te sont inférieures, tu le sais!

Car toi seule rends le calme sans cesse
A la vie de l'âme en détresse,
Que tous les astres plus achevée -
Ma bien-aimée, ma bien-aimée!

A présent, automne avancé.
Les feuilles retombent dans le sentier.
Et ces champs sont vagues et comme ras...

MARIN SORESCU

SOLITUDE

Au chevet du grabataire
Rien que le chevet. Il relève sa tête de là-dessus
Et, comme s'il le voyait en première,
Il lui demande d'une voix éteinte:

- Tu es venu me tenir compagnie,
N'est-ce pas, mon chevet?

- Oui.

Il faut bien qu'il y ait quelqu'un auprès de toi
Pendant ces heures qui courent,
Car tu es gravement malade.

L'ÉTANT PARTI

Il est parti sans prendre la peine de vérifier
S'il a éteint le gaz
Ou s'il a fermé les robinets d'eau courante.

Il n'est plus revenu sur ses pas,
A cause de ses petits souliers neufs –
Pour chasser les vieux, plus commodes.

Il est passé devant le chien
Sans lui adresser la moindre parole.
Celui-ci fut fort étonné, puis se rassura:
«Cela veut dire qu'il ne va pas trop loin.
Il rentrera sous peu».

SPECTATEUR

J'observe avec intérêt
Le combat que livre l'instinct à la vie,
Au génie de la mort.

La vie met en œuvre mille et un subterfuges
La mort descend dans l'arène en usant de mille
perfidies,
Pareille à deux gladiateurs
L'un armé d'un trident et d'un filet,
L'autre combattant avec le glaive.

Resserré entre la logique mystérieuse
De la vie,
Et la logistique majestueuse de la mort,
J'ai mué en les lieux mêmes du combat
Tout ce qui reste de moi,
Ce sont juste les yeux –
Pour voir et pour se rendre, terrorisés.

LE BÉLIER AUX CORNES RECOURBÉES

Le bélier aux cornes recourbées
Par 24 fois recourbées de tous les côtés,
Reculé de quelques pas, prend son élan,
Puis charge et fonce sur une tête de pont.

Il combat furieusement une tête de pont,
Le bélier impérieux, aux cornes recourbées.

Ensanglanté, il s'agenouille et dit:
«Je me heurtai aux bornes de la connaissance,
J'ai lutté avec elle,
Mais ne parvins pas à la faire bouger,
Elle ne remua guère...»

Ma peur de la mort m'y poussa,
Ma vaillance m'a déterminé à la charger;
Rien n'y fit.

Cette tête de pont, c'est bien la mort...
Et ma tête de bélier moult en pâtit.

Ô, soleil, vers toi s'élève toute notre espérance,
Vers toi, qui...»

De grosses larmes perlent et ruissellent de ses yeux
Tellement beaux, de bélier.
Et s'en vont scintiller d'impuissance ses cornes
Recourbées par 24 fois.

Religie

La 1 ianuarie 2009 Biserica Ortodoxă a Răsăritului a aniversat împlinirea a 1.700 de ani de la mutarea din această viață a Sfântului Vasile cel Mare (330-379), arhiepiscop al Cezareei Capadociei (370-379) unul din cei mai importanți exponenți ai patristicii Răsăritului creștin. Un astfel de eveniment a oferit Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române cadrul necesar proclamării **anului 2009 ca an al Sfântului Vasile cel Mare** și al tuturor sfinților de origine din Capadocia sau care și-au intersectat biografia cu această însemnată provincie (sunt cunoscuți și înscriși în calendar aproximativ 200 de sfinți „capadocieni“).

Contribuția unora dintre aceștia la progresul Ortodoxiei, la apărarea dreptei credințe de atacurile eretice și la precizarea termenilor dogmatici a fost una majoră.

Prezentăm, în continuare, câteva succinte considerații teologice a doi dintre marii sfinți capadocieni: Sf. Vasile cel Mare și fratele său, Sf. Grigorie (335-394), episcop de Nyssa referitoare la:

Cauza răului în lume

„Din ce pricină este omul rău?

Din propria sa voință liberă.

Din ce pricină a ajuns diavolul rău?

Din aceeași pricină, pentru că și el avea libertatea voinței și era în puterea lui să rămână lângă Dumnezeu, sau să se înstrăineze de bine. Gavriil a fost înger și a rămas neconținut lângă Dumnezeu; Satan a fost tot înger, și a căzut cu totul din ceata sa. Voința liberă l-a păstrat pe unul între cele de Sus, și tot libertatea voinței l-a aruncat pe celălalt din cer. Era cu puțință ca și Gavriil să apostazieze, iar Satan să nu cadă. Dar pe unul l-a salvat dragostea fără sațiu de Dumnezeu, iar pe celălalt îndepărtarea de Dumnezeu l-a arătat vrednic de a fi aruncat în adânc. Acesta este răul:

Darul sfinților capadocieni

înstrăinarea de Dumnezeu.

Diavolul fiind vas plin de toată răutatea, a primit și păcatul invidiei și ne-a pizmuit cinstea.

Nu suferea să ne vadă că ducem în rai o viață fără de durere. Și, prin viclenii și meșteșugiri, a înșelat pe om; folosindu-se, pentru amăgire, tot de dorința pe care o avea și el de a fi asemenea cu Dumnezeu, i-a arătat pomul cunoștinței binelui și răului și i-a făgăduit că prin mâncarea fructului acestuia va ajunge asemenea lui Dumnezeu... N-a fost făcut, deci, dușman al nostru, dar din pricina invidiei, a ajuns în dușmănie cu noi. Văzându-se aruncat jos dintre îngeri, n-a suferit să vadă pe pământean înălțat, prin propășirea în virtute, la vrednicia îngerilor“.

„Nu există nici un rău în sine, în afară de voința liberă a omului; ci răul s-a numit rău prin aceea că nu este bine. Iar ceea ce nu

este nu există, iar Făcătorul lucrurilor care există, nu este făcător al unui lucru care nu există. Așadar, Dumnezeu este departe de a fi cauza relelor, pentru că Dumnezeu este făcătorul lucrurilor care există, nu al celor care nu există; este cel care a făcut vederea, nu orbirea, cel care a pus drept răsplătă a liberei voințe virtutea, nu lipsa ei, cel care a pus săvârșirea faptelor bune drept țintă pentru cei ce-și duc viața în virtute, fără să forțeze natura omenească la săvârșirea lor după cum ar fi crezut El de cuviință, ca și când ar fi împins la împlinirea faptelor bune un obiect oarecare, fără voia lui. Iar dacă cineva de bunăvoie închide ochii când lumina strălucește pe cerul senin, soarele este în afara învinuirii de a fi pricina nevederii acestuia.

Însușirea de căpetenie a libertății fiind alegerea în mod nesilit a ceea ce dorim, pricina relelor de care suferim azi nu poate fi Dumnezeu, tocmai El, care ne-a înzestrat cu o fire liberă și neîngrădită, ci prostia noastră de a alege răul în locul binelui“.

Preot Eugen Drăgoi

Suntem europeni!

Astăzi sunt încă multe persoane care mă întrebă: Ce gândesc europenii des-pre noi? Pot să le răspund cu încredere că România este țară europeană, iar românii sunt cetățeni europeni. Suntem europeni! Dar mă gândesc apoi că poate n-am convins încă pe toată lumea în Europa de acest lucru.

În 1856, în urma acordului de la Paris a luat ființă prima Comisie a Dunării cu scopul de a garanta libertatea de navigație pe Dunăre. Orașele Galați și Sulina au găzduit încă din secolul al XIX-lea una dintre cele mai vechi organizații internaționale, punând

Statutul de stat membru al UE deschide oportunități atât țării noastre, cât și Uniunii Europene. Dunărea, marele fluviu european, este acum aproape în întregime cale navigabilă interioară, iar Uniunea Europeană a dobândit ieșirea la Marea Neagră, zonă de o importanță geo-strategică deosebită. Afacerile europene nu se mai împiedică de granițe. Cetățenii europeni pot veni să trăiască și să muncească în România și noi putem face asta în orice stat membru.

Avem însă datoria să reușim ca stat membru al Uniunii Europene și ca cetățeni europeni. Avem datoria să cunoaștem, să prețuim și să transmitem generațiilor viitoare istoria poporului român, tradițiile, obiceiurile și cultura, tezaurul unic cu care

astfel, încă de acum două secole, bazele comunității economice europene. Istoria țării noastre este una europeană, prin tradiție și, mai ales, prin vocație.

România a aderat la Uniunea Europeană după 50 de ani de existență a acesteia din urmă. Este deci de înțeles că avem de recuperat 50 de ani de construcție comunitară, 50 de ani în care țările europene au creat comunități economice, au stabilit principiile și libertăți fundamentale, au creat instrumente comunitare care să asigure coeziune economică și socială, iar cetățenii lor s-au acomodat cu noul mod de viață și și-au exersat toleranța și apetența pentru cooperare și multiculturalism.

ne-am alăturat Europei. Avem datoria să învățăm din exemplele istoriei, să ne respectăm înaintașii, părinții, profesorii, pe oamenii de lângă noi și mai ales avem datoria să fim noi înșine, respectând în același timp pe fiecare membru al mării familii europene.

Europa așteaptă de la noi să reprezentăm cu hotărâre și demnitate spiritul românesc. Numai așa vom confirma că suntem europeni și îi vom convinge și pe concetățenii noștri din Uniune!

Adriana Silvia Țicău
parlamentar european

Paul Păltănea

- o strânsură de lumină pe meleaguri gălățene -

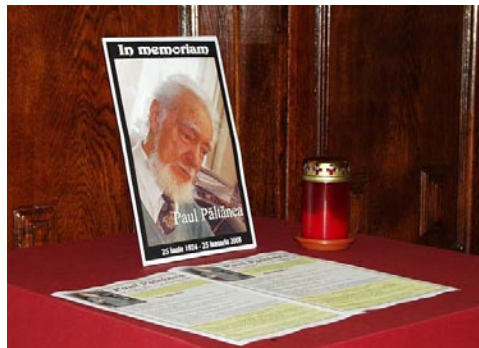
O strânsură de lumină, astfel putem să apreciem moștenirea lăsată de Paul Păltănea nouă tuturor, împrumutându-i metafora pe care istoricul și colegul nostru de breaslă a dedicat-o bibliotecii personale a lui Vasile A. Urechia. Ce-am putea aprecia, mai întâi, din tot ce-a rămas în patrimoniul cultural al gălățenilor și, implicit, al tuturor românilor? Nu există poate în România un oraș mai îndatorat unui om decât Galațiul, pentru monumentală monografie care-i restituie trecutul fascinant de port înflorit aproape de gurile Dunării. Totodată, apariția lucrării "Istoria orașului Galați din cele mai vechi timpuri până la 1918", în 1994-1995, este ea însăși un eveniment apărut la capătul unei sinuoase "istorii" începută din 1973, când Maestrul a susținut-o ca teză de doctorat, până în momentul în care a fost recunoscută, în 1991.

Ce s-a întâmplat în aceste aproape două decenii de nedreptate survenite după altă nedreaptă și dublă pedeapsă a încarcerării pe motive politice (17 mai 1948 – 31 decembrie 1952; 17 aprilie 1959-27 iulie 1964)? Știm că în acea perioadă lucra la Muzeul de Istorie (1965-1976), apoi ultimii 14 ani de muncă "oficială", pe lângă alți 16 de "voluntariat", i-a petrecut în Biblioteca "V.A. Urechia", unde a dat dovadă de un profesionalism exemplar. Ne place să credem că această perioadă a fost cea mai calmă și mai rodnică

pentru Paul Păltănea. Cele mai multe dintre studiile și cercetările sale au fost realizate exploatând fondul de cercetare al Bibliotecii, așa cum nimeni nu a mai făcut-o. Cu pasiunea unui veritabil cărturar, Paul Păltănea a descoperit, inventariat și cercetat nucleul întregii colecții a bibliotecii gălățene format din biblioteca personală a lui Vasile Alexandrescu Urechia. "Mijlocul cel mai bun pentru a recrea gândirea cuiva este să-i reconstitui biblioteca", argumenta Păltănea citând-o pe Marguerite Yourcenar. Chiar dacă nu a scris biografia lui Urechia, istoricul gălățean a fost cel care i-a reliefat cel mai bine profilul de intelectual bibliofil, dedicat propășirii națiunii în context european, urmărindu-i pas cu pas harta peregrinărilor sale în Europa și modul în care și-a constituit biblioteca personală. Fondatorul Bibliotecii a fost un căutător pasionat de comori bibliofile prin anticariatele și bibliotecile occidentale; cataloagele de specialitate păstrate, lucrările bibliografice și biblioteconomice

(ex. L'art de former une bibliothèque, de Jules Richard) dovedind acest lucru, precum și unele însemnări de pe cărțile achiziționate. Fără îndoială, preocuparea lui Urechia pentru a aduna sursele bibliografice referitoare la daci și români, l-a inspirat pe Paul Păltănea să elaboreze un catalog concomitent cu realizarea unei expoziții, care cuprindea mărturiile ale călătorilor străini despre orașul Galați. Acest catalog poate fi utilizat, astăzi, ca bază de documentare pentru o lucrare de imagologie. De altfel, fiecare scriere a lui Paul Păltănea reprezintă un bogat documentar din care se pot extrage cu ușurință teme pentru alte lucrări științifice sau de ficțiune și, de ce nu, pentru articole de presă, emisiuni de televiziune sau cinematografie. Acuratețea detaliilor, abundența surselor și certitudinea unei munci bine realizate, fac din scrierile sale adevărate mine informaționale.

Dincolo de toată această rigoare academică se ghicește însă, bine voalată, latența unui condei de romancier. Ne întrebăm cum ar fi rămas în conștiința posterității Paul Păltănea, deja apreciat pentru opera sa științifică laborioasă, dacă și-ar fi manifestat și această fațetă mai puțin cunoscută. Am început să citesc Viața lui Costache Negri, ediția a doua, 2006, ca pe o lucrare istorică pentru a-i face o prezentare la Salonul Internațional de Carte Românească de la Iași. După o lectură repetată am rămas cu impresia că am parcurs un roman-frescă al unei epoci despre care știam în mare parte cam

ceea ce ne-au învățat profesorii și manualele de istorie. Atunci mi s-a dezvăluit o perspectivă vie asupra unui mod de viață cu parfum patriarhal, întrepătruns de suflul nou, mai accelerat, adus de burghezia românească după model occidental, o generație de oameni speciali, dar neidealizați, a căror măreție nu reiese din declarații și aprecieri, ci din modul în care autorul a reușit să transpună faptele din viața lor în contextul actelor cu relevanță istorică.

Prin dimensiunea și caracterul programatic al operei, precum și prin varietatea domeniilor de cercetare abordate, Paul Păltănea și-a câștigat un binemeritat loc în panteonul spiritual românesc, lăsând ca moștenire acea "strânsură de lumină" din care să se hrănească și pe care s-o sporească cei ce vor vrea să-i urmeze calea. Pioasă amintire din partea unei "colege",

lector drd Leticia Buruiiană

Director adjunct Biblioteca „V.A. Urechia”

Scriitorul, la vremea lui...

Născut în Bursucanii Cavadineștilor, în ziua de 28 martie 1934, cam la un an după o mare criză economică mondială, scriitorul Lică Rugină a așteptat o alta pentru a se despărți puțin de noi... Cam așa cum Mark Twain a așteptat din nou cometa Halley... Deoarece scriitorii au vremea lor... Fiind și ei, în felul și cu măsura lor, sarea pământului...

Cu un volum de povestiri intitulat chiar „Sarea, la vremea ei” a și debutat în anul 1985, la Editura Cartea Românească... Au urmat „Vasile cel neluat în seamă” (la Editura Porto-Franco, 1990), primul volum din „Diminețile Evei” (aceeași editură, 1993), volum completat într-o nouă ediție de restul cărții, chiar în 2008, cu câteva luni înaintea sfârșitului, la Editura Alma Print; apoi, în anul 2000, o „Poveste de Crăciun” (Editura Alma)... Mai erau anunțate un volum (sau mai multe) de teatru și un „Jurnal de noapte”, fragmente din acesta din urmă fiind publicate în presa culturală... De altfel, Lică Rugină a colaborat consistent cu numeroase reviste prestigioase, precum România literară, Luceafărul, Cronica, Convorbiri literare, Ateneu, Ramuri, Porto-Franco, Dominus ș.a. Este prezent în volumul „O antologie a literaturii gălățene contemporane”, apărut tot în decembrie 2008.

Dar iată ce scria la aflarea tristei hotărâri a destinului, hotărâre a zilei de 18 decembrie 2008, ziaristul Radu Macovei, un om care l-a cunoscut mult mai bine, alături de care a fost coleg la cotidianul „Viața nouă”, subliniindu-i multiplele fațete ale personalității: „A trecut spre cele veșnice cel care a fost Lică Rugină, profesorul de românește, publicistul, scriitorul. În toate cele trei ipostaze el a fost excelent: dascăl de ținut minte, ziarist cu judecata impecabilă, prozator cum puțini au dat aceste meleaguri, la vremea lor și la vremea lui... Lică Rugină nu s-a prea lăsat înmatriculat vreodată, deși a pornit în marele marș al vieții îmbrăcat în hainele copilului de trupă, sărac evadat dintre dealurile Bursucanilor, un sat în care-l ține minte un jugastru. Sub copacul acela „a stătu” el în dese rânduri și a visat înspre Galați și înspre lume. A scris, mai ales, „SAREA, LA VREMEA EI”, o carte cum n-a mai fost și care poate cândva, o dată, în altă Românie, alta decât cea de ieri sau cea de astăzi - cam bicisnică, cam neglijentă și cam indiferentă - o va așeza la loc cuvenit, cu verdeață adevărată și veșnică. Fosta-i, Lică, prietene,

un bărbat adevărat, un cărcotaș absolut, un prieten, un soț, un tată și un adversar de neuitat.

Să fii primit și să dăinu!

Înainte de Crăciunul lui 2008 Lică Rugină s-a întors, pământește, la Bursucanii săi dragi... Dar „românește”, „cerește” va fi cu noi, va fi cu toți cei pe care i-a cunoscut... El, cu adevărat un cetățean de onoare al Galaților...

Penultima oară când l-am întâlnit, în parcul Eminescu, era vară sau... primăvară. În anul 2008. Se plimba visător, parcă având mâinile la spate, dacă îmi amintesc bine, cu faimoasa sa pălărie... Poate medita la soarta scriitorilor, poate doar la frumusețea vieții... Părea împăcat cu toate durerile lumii. Dacă aș fi îndrăznit să-l întreb ceva despre el atunci, poate mi-ar fi spus pe de rost finalul din „Diminețile Evei”: „... primăverile noastre tare mai seamănă, mai ales dimineața, peste zi și noaptea, una cu alta! Cum seamănă, între ele, lacrimile de durere.”

Dar așa cum vă spuneam, și legendele o vor confirma, Lică Rugină nu părea să mai creadă în durere...

Adi Secară
Scriitor și publicist

Grigore Vieru: carte de învățătură

Prin poezie și poetica dominantelor arhetipale, prin organismul și „mioritismul” fundamental, prin predispoziția spre esențe, ceea ce a stimulat aforisticul, expresia simplă și lapidară, spre ludic, care l-a apropiat de copii și „copilul universal” crengian (în sensul de care vorbea Călinescu), Grigore Vieru a creat o carte de învățătură, o carte românească de învățătură.

Marin Sorescu intuia această marcă ontologică a sa într-o prefață la placheta „Izvorul” și clipa din colecția „Cele mai frumoase poezii”: „Temele obsedante ale poetului sunt obârșiile de toate felurile: izvoarele, tradiția populară și cea clasică, limba în care te exprimi („Și doar în limba ta / Poți râde singur / Și doar în limba ta / Te poți opri din plâns”), casa, pământul” (Marin Sorescu, Opere. IV. Publicistica, col. „Opere fundamentale”, coordonată de acad. Eugen Simion, București, 2005, p. 1063).

În evocarea lirică a mamei, simbol central, „scăpară, pe game diferite, toată sensibilitatea poetului, o întreagă energie pe care am putea-o numi „conștiința sa afectivă”.

Care ar fi, într-o microsinteză, lecțiile din această carte?

În primul rând, aceea că trebuie luat în serios sacrul, ca ceea ce dă sens și rânduială lumii, lucrurilor. Poetul adevărat nu poate să nu țină cont de factorul religios, de credință, de raporturile omului

cu divinitatea. Taina care mă apără este taina divină care apără ființa umană. „Scriu pentru că vreau să-l văd pe Dumnezeu de-apropo”, scrie poetul în „Mișcarea în infinit”. Hristos este un înalt simbol etic, este însuși modelul ontologic și deontologic, pe care trebuie să îl urmeze un poet sacru.

A doua învățătură este că o condiție a omului (și poetului) este deplinătatea – etică, spirituală, intelectuală -, anunțată încă în volumul „Numele tău” (1968): „Dar mai întâi / Să fii sămânță. / Trăsnit să fii. / Ploaie să fii. / Lumină să fii. / Să fii os de-al fratelui tău / rețezat de sabia dușmană. / Brăzdat să fii. / Duminică să fii. / Doină să fii. / Ca să ai dreptul / a săruta acest pământ / îndurerat de-atâta rod”. „De ce puținul? Multul”, spune în alt poem „Scrisori din spital”, consfințind preaplinul ca imperativ al trăirii sufletești.

Cea de-a treia învățătură este respectarea valorilor, poetul neîmpărțindu-le, asemenea lui Zarathustra, în „table vechi” și „table noi”. El se închină Întregului organic al valorilor: lui Eminescu, folclorului, mamei și maternității, iubirii, roadelor pământului, copilăriei, Cetății, Patriei, limbii române.

Grigore Vieru rămâne un poet național în Basarabia și în perimetrul mai larg al romanității.

Acad. Mihai Cimpoi

Președintele Uniunii Scriitorilor din Rep. Moldova

In memoriam

GRIGORE VIERU

14 februarie 1935 - 18 ianuarie 2009

Recviem pentru fratele Grigore

Anul 2009 începe cu o mare nesiguranță în inimile noastre, cu malefice prevestiri, și doar cu o mică geană de speranță într-un viitor mai mult sau mai puțin depărtat. În mijlocul lui ianuarie, un lucefăr a strălucit din nou în cerul eternității neamului românesc, dar alt lucefăr s-a stins pe neașteptate pentru a ne apare în viitor ca o bogăție perenă a acestui pământ binecuvântat de zei și urgisit de oameni. Prietenul nostru, al meu și al tuturor, Grigore Vieru a plecat dintre noi ca o victimă tragică a întâmplării într-un moment în care cultura și chiar dănuirea propriei identități sunt puse în discuție cu o agresivitate din ce în ce mai mare de nenumărații noștri neprieteni.

În acea seară, înainte de a pleca din Cahul unde venise la comemorarea celui alt Poet Național, Mihai Eminescu, am stat trei ore împreună la o masă. Cu noi se afla și tânărul interpret de muzică populară, Fuego (Paul Surugiu), un adevărat și sincer admirator al poetului. Ca de obicei, Grigore strălucea, fără nici un efort, prin frumusețea și ardoarea cuvintelor sale. Lipsit de orice vanitate, el era totdeauna același om de spirit, egal cu cei care-l înconjurau, răspândind cu o mare îndemânare toate darurile talentului cu care a fost dăruit de la natură.

Îl ascultam cu mirare și cu o intensă satisfacție cum știe să îmbrace, în cuvinte simple și adânci, idei și sentimente de o mare complexitate.

Grigore Vieru mai mult poet decât om, deși acum, judecând întreaga sa existență, putem spune, că el a fost o jertfă conștientă și benevolă întru mântuirea ființei și demnității fraților săi dintre Prut și Nistru, care sunt și frații noștri buni, de aceeași mamă.

Pare greșit să ne închipuim că poetul Grigore Vieru a fost o jertfă a propriului său destin sau al unei conjuncturi nefavorabile pe care o traversează întreaga națiune. A fost și rămâne, într-adevăr, un mare poet național, înzestrat cu o mare simțire și cuget românesc, dar și un soldat luptător pe bariade, hotărât să dea spiritualității și culturii autohtone tocmai armele de care avea nevoie în aceste momente de cumpănă poezia, mai puternică decât orice armă ucigătoare și împotrivirea prin cuvânt, protestul necurmat împotriva imposturii istorice și a utopiilor internaționaliste. Nu cultiva etichetele aflate la mare cinste în mass-media contemporană, dar îl vom percepe pe Grigore Vieru ca pe o rădăcină de foc a spiritualității românești contemporane. Raportat la elitiștii care scuipează pe tot ce e românesc, el este deasupra aripei colonialiste tinzând,

prin operă, către filonul adânc autohton, singurul care ne reprezintă și care ne justifică. Grigore

este, cum ne spune chiar el, un verde care ne vede, cu alte cuvinte, un simbol al vieții și al reînvierii care se adresează și urgisitei nații românești prin Armageddonul cultural pe care îl trăim.

Acest mare poet, de o constituție fizică firavă, mereu încercat de o serie întreagă de neplăceri legate de sănătatea sa și de efortul pe care l-a făcut cheltuindu-se pentru cultivarea și apărarea

contemporanilor săi, era, în realitate dăruit cu o energie uriașă pe care a oferit-o în întregime pentru frumusețe sau pentru dreptate și pentru luminarea mării și indestructibilei familii românești. Evocându-l, ne vin în minte versurile unui alt scriitor de valoare, adresate lui Eminescu, cu care Grigore Vieru este astăzi contemporan în Absolut: „Făclie, ce-o să-i pese lumii că tu te mistui luminând?”

Pe Grigore Vieru, o zodie nefastă l-a răpit pe neașteptate tocmai când se întoarcea de la o întâlnire cu Eminescu. L-am implorat să vină cu mine la Galați, căci era târziu și drumurile Basarabiei erau cufundate în ceață la acea oră. Dar, el se grăbea să ajungă acasă la familia sa, care era ca o oază pentru mintea lui cutreerată de fermecătoare imagini și de negrăita armonie a cuvintelor care răsunau ca un cântec în limba poporului său. Aripa neagră a fatalității a curmat drumul său de lumină. Peste cugetele noastre, vestea a căzut ca un trăsnet. Prin plecarea lui suntem cu toții cu un pas mai aproape de moarte. Chipul lui inspirat, o privire care vedea dincolo de realitatea imediată, dispare pentru totdeauna, lăsând un uriaș gol în inima noastră. Rămâne numai gândul, versul, gestul lui profetic, valori care sunt nepieritoare. Ele sunt de acum și de mai înainte la temelia sufletului nemuritor a poporului nostru. „Exegi monumentum aere perenius”, spunea marele poet tomitan cu aproape două mii de ani înainte.

Grigore Vieru și-a înălțat prin opera sa un monument mai nepieritor decât arama. La căpătâiul lui, celui plecat pe drumul fără întoarcere al veșniciei, orice cuvânt al nostru pare sărac și neputincios în a exprima imensa durere care ne cuprinde. La

despărțire, să ne amintim de acel frumos vers din creația shakespeareană care spune:

***Nepieritoare fie-ți amintirea
Ce-n pieptul tuturor pe veci se sapă,
Supus țărâni eu voi zace-n groapă,
Tu veșnic vei trăi ca și gândirea.***

Dar cine va fi în locul lui pe baricade?

Galați

22 ianuarie 2009

Prof. Viorel Dinescu,
Poet

Scrisoare din spațiul durerii

Către colegii de la Biblioteca „V.A. Urechia” Galați,

Vă mulțumesc foarte mult că în aceste triste și grele momente sunteți alături și urmăriți tot ce se întâmplă aici, cum ne despărțim de una dintre cele mai scumpe valori ale neamului nostru.

Am citit nu o dată versurile lui Grigore Vieru, am audiat și astăzi un recital căruia i-am dat tonul, am audiat cântece pe versurile lui interpretate de Doina și Ion Aldea Teodorovici, de Petre Teodorovici, Anastasia Lazariuc, Sofia Rotaru și Fuego.

Atâtea lucruri durute au fost exprimate prin simple cuvinte, pe care a știut să le așeze unul lângă altul cu o deosebită simțire omenească. A fost întotdeauna firesc, nu-i plăcea să vorbească mult, era foarte sensibil și a scăpat adesea scunde

lacrimi de durere.

În spațiile Bibliotecii, au fost așezate mai multe expoziții iar la televizorul din hol și în sala de conferințe în această dimineață au fost derulate imagini consacrate lui Grigore Vieru și operei lui. Bibliotecarii au vorbit despre opera lirică și publicistică a celui mai curajos basarabean, care recunoștea că nu este el curajos, dar scrie ca să-i îmbărbăteze pe alții.

Regretăm cu toții că nu ne vom mai bucura de noi creații atât de melodioase ca și vorba poetului: liniștită, cuminte, răbdătoare, chinuită.

Mare păcat s-a mai produs în aceste zile.

Cu multă durere

Elena Harconiță, Director Biblioteca
Universitară Bălți, Republica Moldova.

20 ianuarie 2009

A plecat la măicuța Poetul!

Dragi prieteni,

Astăzi a plecat la Măicuța - Măria sa Poetul. A plâns toată suflarea românească, lacrimile s-au șters, dar a rămas o durere tăcută și o rană adâncă în sufletele noastre. Am mers să-i zic un ultim adio Maestrului - Grigore Vieru și durerea a fost dublă, prin proasta organizare de către guvernanți a luării de adio de la poet a miilor și miilor de oameni, veniți din toată țara. După câteva ore de îmbulzeală și frig, am avut totuși norocul să-l mai văd încă o dată pe Poet, ba chiar să immortalizez câteva momente de la această ceremonie. Mă bucur totuși că la Biserica "Teodora de la Sihla", unde a fost depus sicriul Poetului de ieri de după amiază și unde au vegheat creștinii toată noaptea a fost liniște și în tăcere

*au trecut cumiști toți cei care au venit să-i aducă un ultim omagiu celui care a fost și va rămâne veșnic pentru toți românii de pretutindeni - **Grigore Vieru - Eminescu veacurilor 20 și 21**. Dumnezeu să-l Primească și să-l Odihnească în Împărăția Lui, iar noi să trăim și să-i cinstim memoria.*

Până apar pozele oficiale prin ziare, vă trimit câteva din pozele făcute cu mâna tremurândă spre cel ce a fost și va rămâne veșnic Poetul Grigore Vieru.

Cu drag pentru voi,
Zinaida Sochirca din Basarabia
îndurerată.

Chișinău, 22 ianuarie 2009

Lista donatorilor cu ocazia campaniei **„Dăruți o carte pentru comunitate”**

Alexandru Marian	Frosin Constantin	Popa Rareș
Alexandru Rodica	Gălățanu Mihail	Popescu Floriana
Andronache Valentin	Gânju Paula	Popescu Maximilian
Angheliu Beatrice	Gheorghe Costin	Popos Sabin
Anonimi	Gherghișan Filip Laurențiu	Porumboiu Dumitru
Antoniu Corneliu	Ghisman Florin	Prăjescu Cătălin-Andrei
Apostol Emilia	Giscă Bianca-Theodora	Priboi Radu
Ardeleanu Constantin	Goldu Corneliu	Prună Andrei
Axente Mihaela-Elena	Gorban Gheorghe	Pruteanu Daniela-Florentina
Bacalbașa Nicolae	Gradea Cristina Rodica	Racoviță Carmen
Baciu Viorel	Grosu Maricela	Radu Doina-Eliana
Baciu-Moise Angela	Guguilă Elena	Radu Sorina
Badea Otilia	Guiță Iuliana Adriana	Raiciu Elena
Balaban Gheorghe	Haidu Simona	Rău Petre
Balhui Paula	Haralambie Gabriela	Răzeșu Virgil
Bejan Felicia	Herța Andrei	Rogojină Alexandra
Berbecea Alin	Iacomî Valerica	Rotaru Bogdan
Biblioteca Județeană „Duiliu Zamfirescu” Vrancea	Iamandi Petru	S.C. Byton SRL Cluj
Biblioteca Națională a României	Iancu Ana	Samsun Miruna
Biru Cristian	Ilie Niculina	Savin Gabriela
Blaga Viorica	Ilie Zanfir	Savin Vasile
Boerencu Paul	Ioan Ana	Sân-Petru Paul
Borcea Ionel	Iordăchescu Gabriela	Scian Mădălina
Botez Elisabeta	Iorga Andreea	Secară A. G.
Breahnă Gabriel	Iorga Dorina	Segal Rodica
Brudiu Gabriela	Irimia Ioana	Serea Ilie
Bruner Bucur	Irimia Rocșana	Socolov Gabriel
Bucur Cristian	Jecu Ionel	Socolov Valeriu
Bulancea Mircea	Labeș Camelia	Spiridon Vasile
Bute Dorina Mihaela	Lupu Laura-Elena	Staicu Aurelia-Florența
Buzca Andreea	Macovei Viorica	Staicu-Buciumeni Neculai
Cană Ana	Mandrescu Traian-Tudor	Stan Anca
Catană Geanina	Manea Gabriel	Stan Cristina
Călin Laura-Geanina	Marin Gelu Bogdan	Stan Mirela
Chebac Eugen, Președintele C.J. Galați	Marinescu Constantina	Stancu Andrei
Chelaru Carmen	Matei Silvia Cornelia	Stancu Aurel
Chicu Ioana Monica	Mânzu Viorel	Stancu Ștefan
Chiriac Ghița	Mărzac George	Stanov Mariana
Chiroșcă Geta	Merloiu Paul	Stoica Ioana
Chiroșcă Paul	Meșu Alexandru	Susanu Nicoleta Daniela
Chislitschi Sorin	Mihai Luminița	Școala nr.40, cls. A-II-a A
Chitic Valerica	Mihai Nicolae (Cârciumaru)	Ștefan George
Chivu Cătălina	Mihnea Iulian	Tatu Ioan
Ciobanu Elena	Mitrea Ștefan	Tăune Luminița
Ciocănea Felix-Răzvan	Mîniosu Andreea-Florina	Tărălă Sava Maricica
Ciomaga Cătălina	Mocanu Bogdan	Tărziman Elena
Ciupitu Magdalena	Mocanu Geta	Tipografia Don Star – Donciu Mihail
Cișleanu Cristian	Moraru Mădălina	Tofan Sergiu
Cojocaru Alexandru	Moțoc Radu	Toporaș Camelia
Cojocaru Vladimir	Nacu Marcela	Trif Titela
Constantinescu Eufrosina	Nacu Mihaela	Tudorie Vasile
Cosmin Mircea	Nanu Dan Basarab	Tudose Cosma
Costianu Georgiana	Năstase Teodor	Țurcanu Elena
Crintea Vasile	Neagu Gheorghe	Ursu Ioana
Cristescu (Rauchaman) Victoria	Nedelcu Constantina	Ursuleanu Camelia
Croitoru Ion	Nedelcu Vasile	Vacaru Vasilica Nicoleta
Danciu Ticu	Negoiță Cătălin	Vasilache Silviu
Dandăș Alexandru	Nichita Marian	Vasile Raluca-Teodora
Dediu Lili	Niculiță Paul Răzvan	Vasilică Adina
Dediu Titina-Maricica	Nistor Elena	Vasiliu Gheorghe
Diaconasca Florina	Nistor Irena	Vasiliu Vlad Florin
Diaconu Celozena	Nistor Valerică	Vârlan Ana Maria
Dima Bianca	Olaru Daniela	Vârlan Cătălin-Vlăduț
Dima Silviu-Narcis	Onica Anica-Gabriela	Vârlan Ciprian
Dinescu Viorel	Pană Andreea-Elena	Veliche Lucica
Dobrea Miruna	Panțuru Dumitru	Vicol Sterian
Dragon Mihai	Parapiru Theodor	Vlasie Bianca
Drăguț Cristina	Pavel Mariana	Voinea Vasile
Dumitrescu Petrica	Păunescu Coriolan	Zaharia Florina
Dumitru Nicolae, Primarul Municipiului Galați	Petre Alexe	Zamfir Maria
Eftimie Geta	Petrescu Oana	Zeca Geta
Fotache Sorin-Alex	Pintilie Claudiu	Ziarul Cotidianul
	Popa Corneliu	Zinză Cristina

SUMAR

CONSTANTIN MARINESCU: Cuvântul de salut	coperta 2
ZANFIR ILIE Dir. Gen. Biblioteca „V.A. Urechia” Galați: Editorial	p. 3
RADU MOȚOC: Scrisoare deschisă către redacția revistei Axis Libri	p. 4
Programul manifestărilor dedicate Zilelor Bibliotecii „V.A. Urechia” din Galați	p. 5
Sărbătorile Galațiului - Afiş	p. 6
TMD: „Dar din dar se face rai”	p. 7
- Din viața Bibliotecii „V.A. Urechia”-	
FLORINA DIACONEASA: Relațiile cu publicul în Biblioteca „V.A. Urechia”	p. 11
TITINA MARICICA DEDIU: Porți de acces: achiziția și completarea	p. 14
VIOLETA MORARU: Publicațiile periodice – surse importante de informații pentru utilizatori	p. 16
SILVIA MATEI: Sala de lectură, locul ideal pentru documentare, cercetare și recreere	p. 18
OPAIȚ VIOLETA: Secția Împrumut la domiciliu pentru adulți	p. 20
CATRINA CĂLUIAN: Catalogul electronic OPAC – interfața dintre colecțiile bibliotecii și utilizatorii ei	p. 21
CĂTĂLINA CIOMAGA: Sistemele automatizate de bibliotecă : De la TinLib la TinREAD	p. 23
VALENTINA ONEȚ: Rost de poezii adevărate stihuri, București, 1820 de Paris Mumuleanu - raritate bibliografică prețioasă	p. 24
<i>EVENIMENTE:</i> Galațiul lui Eminescu, „Urechistii” ies din nou la lumină..., Martie în sărbătoare Ziua Bibliotecarului în România, Ziua Mondială a Cărții și a Dreptului de Autor	p. 27
- CULTURĂ -	
GHITĂ NAZARE: Nedelcu Oprea - o viață în slujba cărții	p. 29
LAURENȚIU ONOSĂ: Presa lui Gutenberg Johannes - tehnici vechi de tipărire	p. 32
THEODOR PARAPIRU: Expresii celebre - Dansul lui Zorba	p. 33
NICOLAE DOBROVICI BACALBAȘA: 150 de metri de peliculă	p. 34
ION MANEA: Întoarcerea tatălui cititor	p. 36
FLORINA ZAHARIA: Eua	p. 37
AUREL STANCU: Poezii	p. 38
IVAN IVLAMPİE: România în tranziție	p. 40
SERGIU TOFAN: Arta teologiei la Heidegger	p. 42
CRISTIAN PAUL BEDIVAN: Despre creșterea și descreșterea imaginii	p. 44
PAUL SÂN-PETRU: O scrisoare de epocă	p. 46
CRISTIAN-DRAGOȘ CĂLDĂRARU: 150 de ani de la Unirea Principatelor Române	p. 47
POMPILIU COMȘA: Profesorul gălățean Ioan Brezeanu – o viață în slujba școlii	p. 48
VIRGIL GURUIANU: 82 de ani de școală superioară (și peste 50 de ani gălățeană) de știința alimentelor și tehnică piscicolă	p. 50
CONSTANTIN FROSIN: Traduceri din Mihai Eminescu și Marin Sorescu	p. 52
EUGEN DRĂGOI: Darul Sfinților Capadocieni	p. 54
ADRIANA ȚICĂU: Suntem europeni!	p. 55
LETIȚIA BURUIANĂ: Paul Păltănea	p. 56
ADI SECARĂ: In memoriam Lică Rugină	p. 57
Omagiu Grigore Vieru Academician Mihai Cimpoi, Viorel Dinescu, Elena Harconiță, Zinaida Sochirca	p. 58
Lista donatorilor cu ocazia campaniei „Dăruți o carte pentru comunitate”	p. 64

Notă: În numărul următor, AXIS LIBRI va oferi informații cu privire la manifestările dedicate ”Zilei Bibliotecarului”, prezentarea unei Teze de Doctorat din domeniul biblioteconomiei și științei informării, precum și noi creații artistice ale autorilor gălățeni

Director: **ZANFIR ILIE**
 Redactor-Şef: **Letiția Buruiiană**
 Secretar general de redacție: **Valentina Oneț**
 Redactori: Mia Băraru, Cătălina Ciomaga, Virgil Guruianu, Camelia Toporaș
 Tehnoredactare: Monica Zanet, Adina Vasiliică, Sorina Radu
 Ilustrația revistei a fost realizată după colecțiile Bibliotecii Județene „V.A Urechia” Galați;

Adresa: Galați, Str. Mihai Bravu, nr. 16.
 Tel: 0236/411037, Fax: 0236/311060
 E-mail: axislibri@bvau.ro, bvau@bvau.ro
 Web: http://www.bvau.ro/axislibri
 ISSN: 1844-9603